

Albert Röder

Das Landkinder

Illustrationen von Gustav Klemm

UC-NRLF

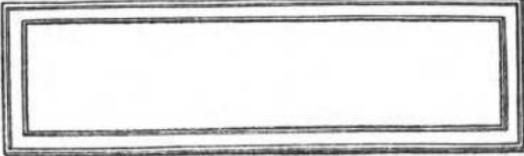
\$B 485 229

Robert Gordis 1961

Otto Bremer.
Suz. 99.

• FROM THE LIBRARY OF •
• OTTO BREMER •

Albert Schwarz,

Drag'fnuppen.

Gedichten un Geschichten in plattdeutsche Sprak.

Kiel.

Verlag von Robert Cordes.

1897

POLAROID
LAND

Alle Rechte — auch die Uebersetzung ins Hochdeutsche —
vorbehalten.

BREMER

MOSES
ALTMAN

Druck von Carl Hansen in Kiel

In de hänn von min leiwen
Frünn in den Verein „Quickborn“,
Berlin,

de mi de Purt tau den plattdütschen Paradiesgorden
upslöten un mi tau drinken gewen ut den deipen Sod
von uns' leiw Modersprak, legg ik mit dankboren
Harten dit min irst Bauk.

Albert Schwarz.

M122067

für den Leser.

Das lange a hat einen tiefen, nach o sich neigenden Ton.
Æ, œ, Umlaut des tieftönigen a, ist ein dumpfer
Schwebelaut zwischen ä und ö.

Ę, ę, hat den breiten Klang des hochdeutschen ä.
Inlautendes d und auslautendes d' werden in der
Regel wie r gesprochen. In- und auslautendes dd wie rr.
r hat wie d nur anlautend die hochdeutsche Aus-
sprache. Nach langem Vokale löst es sich halbvakalisch
auf, so daß es fast wie ein überkurzes e klingt. Nach
kurzem a klingt es sehr schwach, nach e in unbetonten
Silben ist es stumm.

Der Apostroph zeigt den Ausfall eines Lautes an.
Steht er in den Gedichten in hinterpommerscher Mundart
nach einem Vokal, so deutet er an, daß letzterer zwar
kurz gesprochen wird, aber die Qualität eines langen
Vokals besitzt. Z. B. hat u in Hu'nn die Kürze des u in
Hunn, aber den Klang des u in Huhn. In den Wörtern
bv'ld, v'lł, lo'lł, Wo'lł ist der Apostroph ein Zeichen für
die Überlänge des Vokals.

Dörwurt.

Plattdütsch is min Modersprak, un ik heff dat bettau min einuntwintigst Johr dagdäglich in 'n Munn führt. As ik dunn nah Berlin gung, üm mi dor mit dat Studium von de Maleri tau besaten, mücht ik mi natürlich tau dat gebilste Schriftdütsch verstahn; öwer wenn min Tung' of hochdütsch snacken ded', min Hart hürte dor nig von, dat bleuw plattdütsch un min Denken ol.

Up frömden Grund un Bodden heff ik irst tau weiten frègen, wat de Modersprak för den Minschen bedüden deit. Sei hadd mit mi de Heimat verlaten un höll in de Frömd bi mi ut. Un wenn mi trurig tau Maud' würd' un Heimweh mi in 'n Harten tuckte, denn sprok sei tau mi, un de Klang von ehr Würd' gaff mi de verluren Heimat wedder un sünd' mi dat Leed von de säule Jugendtit, so dat mi will un woll üm 't Hart würd' un froh un fri.

Künn dat also utbliven, dat min Leiw tau ehr ümmer gröter würd'? Un as ik späder Mitglied von den plattdütschen Verein „Quicborn“ würd' un ik noch mihr Gelegenheit funn, ehr in de tremsenblagen, soddeipen Ogen tau kiken, in de sik ehr tru Hart speigelt as de

Heben in 'n Waldsee, was dat dunn nich ganz natürlich,
dat ik ehr allens anvertrugte, wat mi in Freud' un Led
dörch 't Hart bewern un brusen ded'?

Dicht' hadd ik al vör dese Tit, oewer in hochdütsche
Sprak; plattdütsch füng' ik nu irst an tau schriwen. Wat
ik in dit Bauf bringen dau, dat is in de legten fif
Jahren maakt worden. Södder fif Jahren stah ik in de
plattdütsche Bewegung; dat liggt also up de Hand, wat
ik ehr verdank.

Näumt heff ik min Gedichten un Geschichten
„Drag'knuppen“. Worüm? De Titel soll mi in 'n
Drom in. Ik stunn an einen schönen, manhellen Harwst-
abend an 't Finster un bekek mi deipsünig einen Kirsch-
bom, de sit mit sin nakten Telgen grot un swart as en
Ries' mit hunnert Arm in den blanken Hében reckte. Un
ik sach oł de Drag'knuppen, de in dichte, dicke Druwen
üüm de Twig' seten un uslegen as Knöwel an lange,
spenndünne Fingern. Un as ik so stunn un kek, walte
de Wind up un küsselte sik lustig dörch den stillen Gorden.
Dor verfürte sik de Ries', dat em de Tähn klappterten,
un de langen, nakten Arm un de dünnen Fingern
grapsen un grepen in wille Hast üüm sit, as wenn sei
den lustigen Burzen, den Wind, bi de Slafitten saten
wullen, üüm em för finen Ewermaut en beten de Uhren
tau riwen. Ik mücht lachen un dacht bi mi: Grad' so
grapsen un gripen oł din Gedanken üüm sit, üüm den
Titel tau din Bauf tau fangen; oewer dei is ebenso fir
as de Wind un lett sit oł nich kriegen.

De Gedanken an min Bauf stimme mi trurig. Ik
dreichte mi üüm. Dor lagg dat in't Manuscript fir un

farig up den Disch un lek mi höhnschen an, as wenn dat seggen wull: Nu bün ik doch niglich, wo mi dat verlangen ward! Dit Ankten kunn ik nich uihollen, un ic gung tau' Beedd.

Dat würd' en unruhig Nacht för mi. Ik söcht wat un kunn dat nich finnen, ik wull wat gripen und kunn dat nich saten, ik wull fleigen und verstakte mi dat Krüz. Mit einmal stunn de swart Ries' ut den Gorden in de Stuw un slog mit sin dickeñ Kneveln up dat Manuskript, dat dat man so bullern ded', un bröllte: Einen Titel wist Du hewwen? Hier heft einen! Ik kreg' einen bannigen Schreck, schöt pil in Gunn un lek wild üm mi. De Ries' was verschwunnen; æwer de bæwelst unbeschreven Sid' von min Manuskript lagg dick vull Drag'knuppen.

As ik des Morgens upstan was, gung ik glit in den Gorden un brökt mi von den Kirschbom 'nen lütten Twig' af.

„Wat sünd dat för Knuppen un desen Twig'?" frag ik minen Brauder.

„Jung', kennst Du de nich?" säd' hei . . „Dat sünd jo Drag'knuppen.“

„Drag'knuppen — wat sünd dat för Knuppen?“

„Du deist doch grad', as wenn Du irst von gestern wirst“, säd' min Brauder. „Drag'knuppen, dat sünd Knuppen, wo de Blaumen in sitten, ut de nahsten dat Awt ward. Up Hochdütsch seggt man: Blüten- oder Fruchtknospen.“

„Ik wüht nu, wat ik weiten wull, un ik sett' te mi an den Disch un schrew up dat bæwelst Blatt von min Baulmanuskript mit grote Baulstaven dat Wurt „Drag'—

knuppen", un mit desen Fedderstrich was de Titelfrag',
de mi so völ Koppweihdag' malt hadd, ut de Welt bröcht.

Un so seil denn nu unner de Flagg „Drag'knuppen“
rin in de wid' Welt, min leiw Bauk. Blaumen un
Frücht hest Du noch nich uptauwisen. Ewer wenn din
Frühjahr kümmt un de Sünn ehr hellen, warmen Strahlen
œwer di utgütt, dat heit wenn du in Hüf' un Harten
en fründlich Uppnahm finnst, denn so warden de Knuppen
upbreken, un du warfst schön sin as de Kirschbom in sine
Bläut. De Leiw is allmächtig, sei hett al ut Sandweusten
Paradiesgordens makt, worüm süll sei nich of Drag'knuppen
taum Bläuhn bringen. Un wenn de Blaumen dor sünd,
de Frücht warden denn of nich fehlen bliwen.

Ik wünsch di Gott up den Weg un allentwegen
en gaud' Harbarg !

Wandhagen, den 15. November 1898.

Albert Schwarz.

Min Leewst.

Min Leewst, dat is en hartsöt Dīrn,
En Engel ut den Hēben,
Ik heff ehr ewer allens gīrn,
Se is min Lust, min Leben.
Drückt mi en sworen Kummer dal
Un kümmt min Glow int' Wanken,
Min Leewing bringt mi jedesmal
Torügg up god' Gedanken.

Un staatschen is un smuck min Dīrn
Bon'n Kopp bet an de Hacken:
Ehr Ogen sünd as helle Stirn,
As Mellk un Blot ehr Backen,
Ehr Hoor is week un gel as Flaß,
As Rosen blöht ehr Mül'ken,
Un deit se lachen — gewt mal Baß —
Kriggt jede Back ehr Rül'ken.

HO MINI
ADMIRALIAQ 2 —

Bör Jöhren was't, dunn set min Dirn
Noch stift un stor in'n Sadel
Un stünn in Ansehn, Loff un Ihr'n
Bi Hannelsherrn un Adel.
Doch kem ehr Süster, hart von Sinn,
Un drew ehr up de Straten —
Hüt is se Burenkönigin
Un lewt in Hütt un Katen.

Un Plattdütsch heet min hartleew Dirn!
Kennt Si ehr Don un Reden?
Frst as it was in wide Firn,
Led' se min Hart in Reden.
Nu klingt mi warm un week ehr Wurt
As Engelsstimme von'n Heben,
Un singen möt ik furt un furt:
Min Plattdütsch is min Leben!

Frühjahr.

Nu kamen al ut Twig' un Riß'
De knuppen an den Dag,
Nu klingt in olle leewe Wif'
De helle Droßelstag,
Un of de Adebor is dor,
Beklett un flicht sin Nest,
Un Sünn un Hében sünd so Klor,
As wir 't nie Winter west.

Un Jochen fött sin hartleew Brut
Mit heid' sin Arm ens üm
Un sleit vör Wehldag' achterut
Un danzt mit Fiken rüm.
He lacht un singt: „Juchhei, juchhei!“
Dat't wit schallt öwer't Feld,
„Ik bün fidel un glau is se,
Seggt mal, wat kost' de Welt?“

Un all de Hæg' un Keling un Klang
Makt mi dat Hart of wit;
Mi is, as hürt ik Leewsgesang
Ut mine Jugendtit.
Ik heff keen Glück, ik heff keen Brut,
Ik heff nich Got, nich Geld,
Un doch — hüt sla ik achterut:
Frühjahr kem in de Welt!

Mailust.

Grön sünd de Wiesen
Grön Feld un Holt,
Blömings dortwischen
Strahlen as Gold.

Lewark in'n Hében,
Spreen singt in'n Bom —
Jungs, 't is en Lében,
Schön as en Drom!

Wer hüt bedröwt is,
Nælt as en Ill
Un nich verleewt is,
Krup in de Kul!

Wif, Win, Gesang.

De Sünn is so hell un de H̄eben so stor,
Zuchhei! un de Welt is so grot,
Un de Blömings rüken, de Begele fünd dor
Un de Dirns blöhn as Rosen so rot!
As jungen Burz heff ik leewt un küßt,
Hüt leewt il un küßt il irst recht —
Heff all min Leder to leben wücht,
Denn ik stamm ut en węhlige Geslecht.

Un ward mi de Dag to heet un to swöl
Un s̄lept sik de Minschheit in Win,
Denn weet ik en Flag, wo't schattig un wöhl
Un wo gollen schemert de Win.
In jungen Zohren, dor drünk ik v̄el,
Hüt ewer, hüt drink ik irst recht —
Ik stärk mi dat Hart un smēr mi de Kehl,
Denn ik stamm ut en dōstig Geslecht.

Zuchhei! un swelg' ik in Leew un in Lust,
Denn fehlt ok nich Klang un nich Klang.
De Sünnschin nimmt ut de Kehlen den Rüst
Un dat Frühjahr stimmt tom Gesang.
Heff drist al sungen as jungen Mann,
Hüt dicht ik un sing' ik irst recht —
Ja, steht man un kapt un kilt mi man an,
Ik stamm ut en destig Geslecht.

So lang' ik Dirnings, Gesang un Win
Bon ganzen Harten heff leef,
So lang' ward' en lustigen Kirl ic fin
Un nie nich en drömigen Sleef.
Un trett Babber Dod of rin in den Saal
Un wenkt: Nu, Jung', mak Di trecht!
Denn segg ic: Rutsch mi den Buckel mal dal,
Ic stamm ut en isern Geslecht.

Wannerleed.

Hell strahlt de Sünn an'n blagen Læben,
Dat Frühjahr künmt mit Sang un Schall.
Hurrah! dat gift en lustig Læben,
De Frd' ward schöner æwerall.

Adschüs, Herr Bader un Fru Moder!
Min Dirning, mal di't Hart nich swer,
Möt pröben mal dat frönde Foder
Un sehn, wo't in de Welt geiht her.

Wer ümmer hulwalt achter'n Aben,
De blist en Dæmel all sin Tit.
En Kirl möt rute ut den Haben,
Dat Wannern malt dat Hart irst wit.

Un mit den Snapp'sack up den Rüggen,
Den Wannerknüppel in de Hand
Marschier il æwer Barg' un Brüggen
Dörch't schöne dütſche Baderland.

Un sing' min Leed von Lust un Læben
Un lüß ol mal 'ne glaue Dirn,
Doch nah den Keller geiht min Streben,
Wenn upsiggt hell de Abendstirn.

Un fri bün'l as in'n Holt de Bægel,
Frisch dörch de Aldern drift dat Blot.
Un geiht' ol mal ahn Tom un Tægel,
Dat schad't nix, blist dat Hart man got.

Doch suſt de Stormwind mang de Bläder,
Ward 't up de Feller gris un kahl,
Denn treck' if mit dat wille Weder
Dörch Wold un Wisch nah Hus hendal.

Denn ward' if wedder führ vernünftig,
De dusle Gär, de is vörbi;
Denn denk' if blot noch an dat Künftig,
Min plattdütsch Dirn, denn frig' if Di.

Woans Körsl Bernhard tau en Brut kammt.

Min Fründ Körsl Bernhard was Inspekteur bi en Telephonamt un hadd mihr as hunnert Damen tau beupsichtigen. Mi hett mal en Fründ vertellt, de Lührer an en Mätensschaul is, dat wir lichter, Stein tau farren, as en Stieg' Dirns tau unnerrichten. Dat Rackertüg malte em dat Lewen reinweg tau 'ne Höll. Körsl Bernhard oewer würd' mit sin Damen ganz gaut farig.

Hei was en Kirl, den kunn einer üm den lütten Finger wickeln; wenn hei oewer den bunten Rock anhadd, denn let hei nich mit sik spaßen; dat müßt klappen, oder de Deuwel fuhrwarkte dortwischen.

Bör allen oewer was hei so kauk un let sik in kein Leiwsgeschichten mit de jungen Mätens in. Wenn em so'n lütt „Elektrisch“ mal mit ehr Rosenlippchen „verührerisch“ anlachen ded', denn namm hei all finen Mannsmaut tausam un bleuw läufhl bet an't bütelste Enn von sin Hart, wenigstens ded' hei so, as wenn em nig nich rührte.

So wieren de Jöhren vergan, un dor hei al vör länger Tit sin viertigjährig Lewensjubiläum firt hadd, so dacht hei dor nich mihr an, sik noch tau verännern. Oewer de Minsch denkt un de elektrisch Funk lenkt. Eins schönen

Dag's würd' in dat Amt en jung' Dam anstellt, dei för unsen Bernharden „verhängnißvoll“ warden sull. Mit desen Dag fängt min lütt Leiwsgeschicht an un Bernharden sin ol.

De jung' Dam heit Marie Ellerkamp un was en Dochter von einen högern Beamten. Sei was en smuck Dirn, hadd gel Hoor un blag' Ogen, einen Mund, de taum Rüssen as malt was, un en Gesicht, so säut un leislich as — na, as en Engelsgesicht.

Wer mal in dit Gesicht, in des' Ogen seihn hadd, kunn dat Mäten swor wedder vergeten; Bernhard öwerall nich. Wo hei gung un stunn, bi Dag un bi Nacht — ümmer sach hei ehr vör sik, leken em de groten Ogen so eigen an, dat em tau Maud' was, as müht em dat Hart bisten. Ja, dat was en Geschicht taum Berrückwarde n

Wewer Bernhard was en Kirl, de sik doch so licht. nich wull unnerkriegen laten. Hei sett'te sik in finen Lehnstuhl, stütt'te de Hand unner't Kinn un frog sik mal ganz irnhaft, wat hei eigentlich wull.

Frigen? frog hei sik. Hei tellte sin Zohren tausam un stellte Marieken ehr dorgegen. Ne, dat paßte nich, hei was ja duuwelt so olt as sei. Hei kunn sik dat jo an sin sik Fingern astellen, dat so'n jung' Blaut sik nich in em verleiwen würd'. Also — — weg dormit. Hei stunn up, sticke sik en Gigarr an — de Geschicht was för em ut de Welt.

Doch dat Hart is en dumme Ding un lett sik mit Bernunftgrünn nich bikamen. Us Bernhard Marieken den annern Dag wedder sach, füng' dat Hart an, uptau-mucken.

„Still“, säd' de Verstand, „dat treckt sic allens wedder taurecht.“

Æwer dat Hart was nu mal rebellisch. „Ik heff mi ümmer von Di bedümpeln laten,“ säd' dat tau den Verstand, „œwer nu is min Geduld tau Enn, ik wiill ok mal wat von't Lewen hewwen, ik verlang' min Recht.“

Dat was denn doch en ganz verdreht Geschicht. Bernharden brölk de Angstswelt ut. Marielen stunn vör em un kek em an. Hei kunn nich annners, hei müsst ehr in de Ogen kiken.

„So blag un so deip as en See, in de sic de Frühjahrshewen speigelt!“ dacht hei.

Ja, so deip as en See, un hei hadd sic dor rinnestörkt un kunn nu nich wedder an't Land finnen. —

Hei füng' nu mit Marielen en Unnerhollung an. Hei dacht: „Vielleicht hür ik, dat sei ungebillt oder dummkäst, un denn warden mi de Leiwsgedanken woll vergahn.“

Æwer hei hadd kein Glück mit sin Uthorken. Marielen was kläuker as hei un wieste sic as en Mäten, dat mihr wüsst un verstünn as dat bheten, wat in de Schaul lihrt ward, so dat Bernharden sin Hart orntlich upjuchte vör Freud' un sin Verstand ümmer deiper den Kopf sacken let.

Sei spröken œwer Kunst un Litteratur, nahsten œwer Muistik, wo hei gor nix un sei sihr völ von verstunn, un taulegt œwer Plattdütsch.

„Sie sind ein Plattdeutscher?“ frag sei, „dann müssen Sie uns mal besuchen, mein Papa würde sich sehr freuen. Wir sind nämlich auch Plattdeutsche.“

Bernhard wüsst nich, ob hei sic mihr œwer de Invadung oder dorœwer freun süss, dat sei 'ne Plattdütsche

was, oder ob hei sik øewerall freun sül. Hei lek up sin Stewelsnuten, makte en sihr dumme Gesicht un sprak kein Wurt.

„Sie haben wohl viel plattdeutsche Schriftsteller gelesen? frog sei nah 'ne Wil.

„O ja," meinte hei.

„Ich lenne eigentlich nur Reuter und Klaus Groth," red'te sei wider.

„O, es giebt noch viele schöne Sachen von anderen Schriftstellern," sad' Bernhard rasch. „Darf ich mir erlauben, Ihnen einige Bücher zu schicken?"

„Sie würden mir eine sehr große Freude machen," was ehr Antwort.

En poor Dag' später makte Bernhard bi Ellerkamps sinen irsten Besäuk. De oll Herr un de Fru Mama freuten sik sihr, un Marieken was glücklich. Un as Bernhard nah Hus gung, was em so vergnügt tau Sinn as 'nen Tertianer, de von sin „Flamm" taum irsten Mal en Vergissmeinnichtbläuming schenkt kregen hett.

De Verstand was em afhannen kamen, oder hei was doch munddot malt. Man sach dat Bernhard sin strammen Gang an, dat hei tau en grot Unnernehmen woll noch de Krash in sik fühlte.

Un mein Gott, worüm sül hei mit fisfunviertig Jöhren nich noch frigen? Gist dat doch Lüd', de wagen't noch, wenn s' al mit einen Bein in't Graff stahn. Ne, Bernhard hadd all sin dummen Bedenken øewerwunnen.

Nu hei einmal Ellerkamps Sül øewerschreden hadd, bröcht hei öfter 'n Nahmiddag oder Abend in de Familie tau.

Marieken was ümmer sihr nett tau em, so dat hei

dat Beste hopen ded'. Un as de Rosentit kamm, dunn hadd hei dat in sine Krash al so wit bröcht, dat hei ehr denn un wenn en poor Rosen tau schenken wagte.

Dat swönnst Stück Arbeit blew oewer noch tau daun. Wenn hei ehr frigen wull, müfft hei ehr dat doch ok seggen, un dor hadd hei 'nen wohren Grugel vör. Eins Dag's oewer gung hei mal irnthaft mit sik tau Rad'.

„Lang' sümēn dörfst Du nich mihr," säd' hei sik führ vernünftig; „denn Du warst mit de Tit ümmer öller, un Din Utsichten warden ümmer ringer. Also man los!"

Hei sinet sik in Wichs un makte sik up den Weg. Unnerwegens köfft hei noch 'nen schönen Rosenstruz; de Blaumen sülle de Brügg sin, oewer de hei tau Marielen ehren Harten kamen wull.

Dat was en sworen Gang för em. As hei de drei Treppen ruppe steg', kloppte em dat Hart so gewaltig, dat de Rosenstruz in sin Hand as en Parpendikel man so hen un her slög'. Endlich stunn hei an de Dör.

Wat nu? Süll hei 't wagen? Noch was 't Tit, ümtaukihren. Hei stunn un sunn. Dor föll sin Og' up dat Isern Krüz an sine Post, dat hei sik in den lezten Krieg' mit Blaut un Isen verdeint hadd.

„Du büsst kein Bang'bür wëst, as de Kanonen bröllten un de Gewehrfugeln as Müggen üm Di rüm summten, un wißt nu vör so'n lütt Mäten Angst hewwen?" säd' hei sik un fot fort entslaten nah de Klingel.

Nu was an en Utritschen nich mihr tau denken. Marielen cepente em sülfst de Dör. „Ah, — seien Sie herzlich willkommen, lieber Freund!"

„Lieber Freund, säd' sei. Na, dit lett sik gaut an",

dacht Bernhard, hüng' finen Haut an den Nagel un gung mit Marieken in de Stuw. Hei hadd dat gaut drapen, sei was allein tau Hus.

„Wollen Sie, bitte, Platz nehmen“, säd' sei.

Hei drögte sik den Angstweit von't Gesicht.

„Es ist heute recht warm“, meinte hei, un dorbi was't Regenweder un dat Thermometer wieste söß Grad æwer Null.

Marieken griffslachte so'n hæten.

„Hm — ja, mein teures Fräulein“, füng' Bernhard wedder an, „ich — ich habe mir erlaubt, — Ihnen — ein paar —“ hei wickelte dc Rosen langsam ut dat Sidenpoppier — „ein paar Blumen mitzubringen“.

„Das thun Sie ja immer“, säd' sei und namm den Struz an sik. „Aber es ist recht unrecht, daß Sie meinetwegen immer so viel Geld ausgeben“.

„Aber mein Fräulein, ich denke, Sie freuen sich darüber?“

„O, ich freue mich auch von ganzem Herzen“.

Sei gaff em de Hand un kek em vull in't Gesicht. Hei kek up den Teppich, as wenn hei dor wat verluren hadd, dat hei säuken müht.

„Ach, das sind zu hübsche Rosen“, füng' sei wedder an, „und ich habe grade Rosen so gern“.

Sei drückte sei an ehr lütt Mund un gaff jede Ros'nen Küß.

„Nein, duften die schön!“ rep sei un höll sei em unner de Näs!“

Wir Bernhard en Kirl up den Posten wësst, denn hadd hei nu ehr säuken Küß von de Rosen astküsst, un

hei hadde ehr lütten Fingern, de de Blaumen höllen,
dortau küssen künnt un taulegt ehr Rosenbacken un ehren
Rosenmund ol, un de Geschicht wir in't Lot wëst; öewer
Bernharden kammi so wat nich in den Sinn. Hei
bohrte sin Näsenspitz in den Struz rin, un dat was
allens.

Marielen nödigte em nu up't Sofa dal un sett'le sik
up den Stauhl bi't Klavier. Sei vertellte allerhand Ge-
schichten, un hei hürte tau.

„Wissen Sie schon, daß mein Better morgen nach
Berlin kommt? frag sei.

Hei schüddte den Kopf.

„Er will hier sein Gramen machen“, vertellte sei
wider. Sie müssen ihn auch kennen lernen, es ist ein
prächtiger Mensch. Hier ist seine Photographie“.

Bernhard namni dat Bild, dat sei em reikte, un bekif
sik dat. En hübschen Kirl was de Better, dat künnt hei
nich anners seggen. Hm — —

„Ich freue mich herzlich auf ihn, wir waren immer
so gute Freunde“, snachte Marielen wider.

„Hm — —“ malte Bernhard.

„Aber ein durchtriebener Junge! Haben Sie die
Narbe in seinem Gesicht gesehen? Eines Tages hatten sie
ihn so arg verpault, wie er sich ausdrückte, daß er tot-
frank am Wundfieber zu Bett lag und wir Tag und
Nacht bei ihm wachen mußten. Er studierte nämlich die
ersten Semester hier und wohnte bei uns.“

„Hm — hm,“ malte Bernhard. „Jung, markt Du
Müß?“

Ja, hei markte weck. Hei höll dat nich alltau lang‘

mihr ut un gung nah Hus, ahn en Wurt von sin An-
liggen seggt tau hewwen.

As hei wedder in sin Junggesellenbaud' fitten ded',
kloppete dat an de Dör, un as hei Herein raupen hadd,
kem en öllerhaften Kirl rinne un stellte sik baff vör em hen.

„Kennst mi woll nich mihr?“ fragt hei pazig.

„Ne,“ säd' Bernhard mit swacke Stimm; „wer
büst Du?“

„Ik bün Din Verstand, den Du vör einige Tit ver-
luren heft.“

„So? Na, denn sett Di man en hæten dal.“

„Ik denk, Du warst mi nu woll wedder bruken kœnen,“
meinte de Kirl un lachte höhnischen up.

Bernhard tel em an. Ut sin Ogen spröken Gram
un Bertwistlung.

„Kannst mi nu nix mihr helfen,“ säd hei, „de
Krankheit is nich mihr tau heilen.“

Södder desen Dag was Bernhard de unglücklichst
Minsch up Gotts Ird'bodden. Ellerkamps besöcht hei
nich mihr, un Marieken gung hei so wit as möglich ut
den Weg'.

Dat arm Mäten wüßt gor nich, wat em in de Keron
fohrt wir, sei dacht nich anners, as dat hei sik frank
fähulen ded'! As sei oewer ball markte, dat hei ehr mit
Afficht linksch liegen let, bedwüng' sei sik un ded' ol, as
wenn hei ehr nix nich angüng'. Tau Hus satt sei denn
oft un weinte ehr bitterlichen Thranen.

Bernhard weinte twors nich; oewer sin Glend wüßt
em von Dag tau Dag mihr oewer den Kopf, so dat em
dat Leven binah tau en Last würd'.

Taum Glücken stünnen de Ferien vör de Dör, un
nu kamm Bernharden mit einmal en Gedanken.

„Verreisen möst Du!“ säd hei sik, un hei sett’te sik
ok furtsen dal un packte sinen Kuffert.

Ellerkamps wull hei in’n Breiw Adschüs seggen, un
Marielen — —

„Ja, morgen kümmt Du noch mal mit ehr tausam
— un seggen möst Du ehr en Wurt, dat verlangt de
Anstand — — Na, denn geiht dat nich anners, dat möt
œwerstan warden.“

Mitdewil was dat Abend worden. De Luft weichte
warm un weik in dat apen Finster.

Bernhard lek in den Abendhēwen, an den hell de
Man stunn. Em würd’ so eigen tau Maud’, so sehnslüchtig
üm’t Hart — dor led’ em dat binnen nich länger, hei
müßt rut, rut in de frisch Luft; hei müßt Minschen seihn,
Lewen; de Einsamkeit drückte em as en Mæhlenstein up
de Post.

Un hei gung, un ihr hei sik’t versach, was hei in
Marielen ehr Strat.

„Schönen, guten Abend, mein lieber Herr Bernhard!“

Bör em stunn Herr Ellerkamp mit sin Fru.

„Aber sagen Sie mal, lieber Freund, Sie lassen sich
ja gar nicht mehr bei uns sehen? Meine Frau ist schon
recht böse. Haben wir Ihnen etwa was gethan, oder
gefällt es Ihnen nicht bei uns?“

Bernhard kamm dörch des’ Fragen verdeuwelt in de
Klemm.

„Ja — ich —“ stamerte hei, „es giebt so viel zu
thun — ich will verreisen und —“

„Ah, Sie wollen verreisen! So, ja, das wußt' ich nicht. Wann reisen Sie ab, wenn ich fragen darf?“

„Morgen nachmittag.“

„So — Na, da werden Sie uns heute abend doch noch beeihren. — Wir haben nur einen kleinen Spaziergang vor und sind spätestens in einer halben Stunde zurück. Aber meine Tochter ist zu Hause; bitte, gehen Sie nur hinauf. Guten Abend derweil!“

So, nu stunn hei dor mit sin Kenntnissen. Wat süssl hei daun? — Ne, hei künne dor nich ümhen, besüken müßt hei Ellerkamps. Hei hal'te deip Aten un stürte up ehr Hus tau.

Marieken verfürte sik binah, as sei Bernharden vör de Dör stahn sach. Uewer sei fot sik rasch un nödigte em rinne.

Sei was fründlich as ümmer tau em un vertellste, wat in de Stadt vörgüng', un dit un dat, wat jeder Minsch weit un keinen intressiert.

Bernhard markte, dat ehr Fründlichkeit nich von Harten kem, dat em dat kolt ut ehr Würd' anweihete, un dat sned' em dörch de Seel. Hei let den Kopp hängen un gung sin eigen Gedanken nah.

As sei sach, dat hei an ehr Vertellen keinen rechten Gefallen finnen ded', sett' te sei sik an't Klavier un spelte.

„Wollen Sie nicht etwas singen?“ fragt Bernhard.

Marieken süng' En oll bekannt Lied was 't, dat sei süng': Ob ich dich liebe? Frage die Sterne. Sei hadd en wunnerhübsch Stimm; so säut, so weik, so voll hadd Bernhard noch kein Stimm klingen hört. Em würden de

Ogen natt, un hei dacht, wenn hei doch blot irft wedder
ut den Hus' rut wir.

As dat Lied tau Enn was, klappte Marielen dat
Alavier tau un Ied' ehr Hänn in den Schot.

Bernhard stunn up. hei fühlte, dat hei ok för de
Unnerhöllung sorgen müft. Nah en fort Bedenken blew
hei vör Marielen stahn un sad':

„Morgen werde ich Berlin verlassen.“

Sei sad' nir. Sei hadd noch ümmer ehr Hänn in
de n Schot folgt, ehr Backen wiren witt as de Snet, un
ehr Ogen leken so sonnerbor, as wenn ehr Gedanken in
wide Firn wilten.

Bernhard sah ehr an. Nah en Wil fel sei tau Högt,
ehr Ogen wiren voll Thranen.

Dor namm hei ehr lütt Hand in sin beiden Hänn.

„Sie weinen, Marie?“ flüsterte hei.

„Was habe ich Ihnen gethan?“ frag sei. „Sie
ha ben mich gemieden all diese Zeit, und Sie sind heut
auch nur hier, weil — weil Ihr Anstandsgefühl es ge-
bietet“.

„Liebe Marie!“

„O, Sie wissen nicht, wie weh Sie mir gethan
haben!“

Dit was tau vel för den armen Jungen. hei hadd
nie vör en Mäten up de Sneti legen, öwer nu kunn hei
nich anners, hei fünkl tau ehren Fäuten dal, namm ehr
Hänn un lüßte de un sad' ehr allens, wat em up den
Harten lagg: dat hei ehr gaut wir, un dat hei sik in-
billte, sei hadd ehren Better girt, un so wider un so
wider.

Marielen strakte em sacht øewer dat hoor, un as het
stil sweg', flüsterte sei em tau, dat sei em leitwen bed'
von den Dag an, dor sei em taum irsten Mal seihn hadd.

„Un de Better?“ frag Bernhard.

„Der hat ja längst seine Braut, und im Herbst ist
schon seine Hochzeit.

Nu sprüng' Bernhard mit 'nen Saß tau Högt, ret sin
Leitwing an sik und stellte sik an, as wenn het narrsch
worden wür.

As Herr Ellerkamp mit sin Fru nah Hus kamm
treden Marielen un Bernhard ehr entgegen mit de Würd'

„Als Verlobte empfehlen sich!“

O du fröhlich, du selig Frühjahrstut!

Wenn dat Js wegđöt' un de Saat uplöppt,
Wenn de Nachtgal singt un de Kuckuck röppt,
Wenn de Blaume blöje in Fe'ld un Wo'ld
So witt als de Schneit un so gel als Go'ld:
Denn schlicht ok in't Hart fil 'e Sünnesstrahl,
Denn wize de Sorge, denn schwünnt de Qual,
Un de Hoffnung möcht de Bussem so wit —
O du fröhlich, du selig Frühjahrstut!

Wenn de kleine Vogel sit buwe ehr Hus
In Böhm un Büsche, in Rauhr un Rus,
Wenn't ewerall klingt in Heed' un Fe'ld:
De Lust und de Leid sind Herr inne We'l't!
Denn schleet ok dem Miesche dat Hart so warm,
Denn recke in Sehnsucht sit ut de Arm,
Un de Leid, dei möcht de Bussem so wit —
O du fröhlich, du selig Frühjahrstut!

Un süh, dar kümmtst Du, mäe hartsait Wif,
Un schlingst mi Din weile Arm üm't Lif
Un kickst mi so leis un so eigen an
Un mödchest ut dem eernste 'ne narrsche Mann!
Iß strak Di un drück Di, ik pufz Di half dot,
Iß kit Di in d' Ogen, dei deip als 'e Sod,
Un de Glow, dei möcht mi de Bussem so wit —
O du fröhlich, du selig Frühjahrstut!

Wettst noch?

Wi seide heed' u'nner'm Li'nnebom —
Wettst noch?
De Welt drömt' grad' ehre Frühjahrsdrom —
Wettst noch?
De Blaume roeke, de Lemark fung,
Dat 't hell un lustig vam Himmel klung:
Tirililei,
Wi lewe im Mai!

Du fol'test fram Din He'nn inne Schlippe —
Wettst noch?
Un hörtest dem Sang tau still un nipp —
Wettst noch?
Ik kel vull Andacht Di in't Gesicht,
Im Harte klung mi 't als 'e Gedicht:
Tirililei,
Wi lewe im Mai!

Un lis'le led 'k Di üm't Bis min Arm —
Wettst noch?
Dar seigst Du mi an so trüw, so warm —
Wettst noch?
Un als ik Di fraug: Büst Du mi gaut?
Don schot in d' Wange Di rot dat Blaut.
Tirililei,
Wi lewte im Mai!

Un an min Schu'ller Die Kopp sit led' —

Wettst noch?

Dar bögt il mi an Die Ohr un säd' —

Wettst noch?

Fat fast mi üm, Du min hartlein Duw,

Un segg' dat Du wese wist min Fruw.

Tirililei,

Wi lewe im Mai!

Dar hört il 'e Woort, dat klung so sait —

Wettst noch?

Dar sahlt il en Mu'nd, det was so heit —

Wettst noch?

De Blaume röle, de Lewark fung,

Dat 't hell un lustig vam Himmel klung

Tirililei,

Wi lewe im Mai!

Wenn' t Frühjahr ward.

De Winterties' varlos sin Macht,
Schneiblaimkes blöje im Gore.
Hurrah, nu is jo ewer Nacht
Prinz Frühjahr König wore:
De Lewark singt ewer'm graine Koorn,
De Drauzle flöte in Busch un Doorn,
Un hell schint de Sünn in't Mieschehart,
Wenn' t Frühjahr ward.

Dar ströpt man all sin Sorge af
Un lött dat Grämen un Möjen;
Wer gestern dacht an Dod un Graff,
Denkt hüt an Blaume un Blöjen
Un singt as de Vægel 'e lustig Lied:
Juchhei, de We'lts ja grot un wit,
Un heit drift dat Blaut durch Bost un Hart,
Wenn' t Frühjahr ward.

Ok mi drift heit durch 't Hart dat Blaut,
Un dumpig is't im Kate.
Dar nehm ik Schnappschädel, Stock un Haut
Un treck vargnügt min Strate.
Hohoho, 't geht foort, up ewig foort!
Ik weit im Nil so männ'ge Dörft,
Wo't Fröd' noch gift fær't Mieschehart,
Wenn' t Frühjahr ward.

Doch seih ik inne Fern 'e Hus,
Dar mutt an „ein“ ik denke.
Geern mücht ik ehr 'ne stille Gruß,
De legte, ræwerwenke.
Ma sei hett sted's sik strüwt un schüwt —
Ik wünsch, dat sei dat nie berüwt,
Dat nie r-e Led ehr drückt dat Hart,
• Wenn't Frühjahr ward.

De Nachtgal sung.

De Nachtgal sung in stille Nacht;
Ehr Lied, dat klung so sait,
Mi was't, ais wenn mi lis' un sach
De Jugend grüße leit.

Mi was't, ais wenn sei' wedder kein
Im flore Morgerot
Un warm in ehre Arm mi neihm
Un puhte mi half dot. —

Wo hedd ik Di so leif, so leif,
O Jugend, Du mein Brut!
Doch schlebst Du foort Di als' e Deif,
Un mit mim Glück was't ut.

De Kaiser gefangen.

Dat was den Dag nah de Slacht von Sedan. De H̄ewen hung blag un klor œwer de Fr̄d', kein Wulk was tau seihn, un de ganze Natur let dat so fründlich, as wenn up de Welt de deipst Fr̄d' un mang de Minschen de dicke Fründschaft wesen ded'.

Min Mudder gung — dat was so üm de Middagstütt — vör de Achterpurt un fel in't Weder, wat sei in dese Dag' führ oft ded'. Un wenn dat klor Weder was, freute sei sik; steg' œwer in'n Westen en düster Swark up, denn würd' ehr Hart bekümmeret.

„Dor achter in Frankrik is wedder en Slacht wëst, un dat is luter Bulverdamp, wat dor upstiggt," meinte sei denn, un dat let sei sik of nich utreden.

Un denn set sei in Angst un Sorg' dor, bet en Breif ut Frankrik kamm un sei tau weiten kreg', dat ehr Jungs', min Christoph-Brauder, noch woll un munter wir.

Hüt dacht sei sik nix Arg's. Sei gung längs de Gordenheck un stunn mit einmal up den Dörpbrink, wur il mit en halw Stieg' Jungs was, mit de il up Deuwel komm raus ejieren ded'; denn dat Soldatsp̄elen was bi uns hellischen in de Mod' kamen.

Sei tel sik dat Spill en Wil an un säd' nix; as il œwer taulegt: „Feuer!" kommandierte un de Jungs ehr Slaetelbüßen all tau glike Tit affhöten, so dat dat einen

gewaltigen Knall un Damp gaff, dunn gung ehr de Spaß
doch oewer de Hautsnur un sei namm mi bi de Slafitten
un fuhrwarkte mit mi af.

Mi stunn dat twors nich führ an, dat ik in min
patriotischen Bestrebungen stürt würd', dor ik oewer doch
glük insach, dat hier Gewalt vör Recht gung, so höll ik
dat för kläuler, wenn ik nahgewen ded'. Ik stelle mi sgor
führ manierlich an; denn dat mi tau Hus noch wat in
Utsicht stünn, wat nich schön wir, dat wüxt ik, un dorüm
dacht ik mi, dat ik durch Fründlichkeit möglicherwiss' min
gaud' Mudder up minschenfründlicher Gedanken bringen kann.

Min Venghmen makte denn ok Indruck up ehr, so
dat sei wider keinen groten Hallo von de Sak maken ded'
un blot säd:

„Wenn ik Di noch einmal bi't Scheiten belur, denn
sia ik Di de Knaken in'n Liw intwei!“

„Ne, Mudding,“ rep ik, „taum zweiten Mal fast Du
mi nich wedder beluren!“

Ik wüxt al, wur wi uns' Kriegskunst in Täufkunst
bedriwen wullen.

As wi an den Tun entlang gungen, hürten wi mit
einmal en lises Rummeln. Min Mudder blew bestahn.

„Hürte sik dat nich binah an, as wenn't wédern ded'?“
frag set.

„Ja,“ säd' ik, „oewer dat is noch führ wit weg.“

„Oewer Jung', man führt jo kein Wull an'n ganzen
Hewen; Gewitter kann dat nich fin.“

Un wedder rüssle un grußte dat.

„Mein Gott, wat hett dat tau bedüden?“ rep min
Mudder. „Hür, al wedder!“

Un sei ilte in't Hus un rep uns' Lüd' tausamen. Dei sparrten Näs' un Mül up, härten ok den Dunner un wüßten nich, wat sei dortau denken sullen. Ok de Nahwers-Lüd' lemen vör de Dör un rölen in de Luft, wieren öwer nich läufer as wi.

„Willen doch mal tau Uncle Karsten gahn,“ säd min Mudder, „dei hett vel belemt un möt weiten, wat dat bedüden deit.“

Un wi gungen hen.

Uncle Karsten, en ollen Mann von 78 Jöhren, hadd den Krieg von 13 un 14 mitmakt, wüßt vel tau vertellen un stünn grad' in dese Tit, dor wi uns wedder mit den Franzmann in de Hoor legen, bi all Lüd' gaut anschreven. Hei was ok al buten un horkte up dat Dunnern.

„Uncle Karsten,“ rep min Mudder em al von firn tau, „seggt doch mal üm allens in de Welt, wat hett dit? Gewitter kann dat doch woll nich sin?“

„Ne,“ säd' de Oll, „Gewitter is dat nich, dat is Kanonendunner. In Kolbarg ward schaten. Dat kenn ik; denn 1807, as de Franzos' Kolbarg bombardierte, hewwei hier de Finsterruten reterti. Dat sünd jo ol blot en Miler vier.“

„O Du mein Gott,“ jammerte uns' Nahwersch un wrüng' de Hänn, „denn is morgen de Franzos' ok hier. Herr Du meine Güte, wo ward uns dat noch gahn!“

„Wat Du wedder dréhnst,“ rep ehr Mann, „wo sullen de Franzosen her kamen?“

„Nahwer, Din Fru hett gor nich so unrecht,“ säd' min Mudder, de dat nu ok mit de Angst kreg', „hest

Du denn vergeten, dat irst vör en poor Dag' sif
französch Schep hier vörbi segelten?"

Dit was nu wahr. As wi de sif Kirls, de so
lang un so hoch as Hüser wiren, up de Østsee swemmen
segen, sachte uns den irsten Ogenblick dat Hart in de
Hosen.

Æwer ball kem denn doch de oll pommersch Krash
wedder taum Börschin. Wi lewen girt mit jeden Minschen
in Fræden; wenn uns æwer wer antasten deit, denn sett
wi uns tau Wehr, un süll dat ol Scapp un Krägen
kosten, de Bodder lat wi uns so licht nich von't Brot
nehmen.

As de Franzos' dunnmals in Sicht was un de
Lüd' sik von den irsten Schreck verhal't hadden, let de
Schult allens, wat man jichtens krupen kunn, anträden
un billte en Friwilligenkur, dat den Strand bewachten
süll. Un as en Bang'bür meinend ded', wat sei ollen
Kirls gegen de Franzosen maken wullen, rep Bur Beers,
en Kirl, de kum drei Kef' hoch was, in hessen Jwer:
„En slichten Kirl, wer nich sinen Mann stahn deit! Irst
æwer min Lik möt de Fiend, ihr hei uns' Dörp störmen
kann!" un hei sned' dorbi so'n gruglichen Gesichter, dat
sülfst de oll Schult lachen müßt, de süs von't Lachen
nich vel hollen ded'.

As en Lopfür gung dat nu dörch dat Dörp: De
Franzos' is in Kolbarg! Dor leten de Lüd' ehr Arbeit
liggen, un ilten up de Strat, wur dat utseg', as wenn't
Johrmark wir.

De Witwer rohrten, de Manns bered'ten sik, wo sei
den Fiend, wenn hei kamen süll, upnehmen wullen —

Bur Beers wull de grot Fürsprütt mit laidendig Water laden un dor de Franzosen de Ogen en bēten mit ut-späulen, annen wullen sik de Seizzen recken laten, un wedder annen verleuten sik up ehr gauden Flinten — un uns Jungs slobgen de Harten bet an den Hals, half vör Angst un half vör Freud', dat wi nu mal ornliche Franzosen würden tau seihn kriegen.

Stunn up Stunn vergung. So hentau Klock vieren kamm de Kreisdräger. Dat was en Kirl, de dat nie nich fardig kreg', en vernünftig Wurt tau reden.

As hei all de Lüd' up de Strat sach un de Thranen von de Wiwer un de irnsten Gesichter von de Manns, dunn säd' hei sik: „Holt, dei hier is woll de Kanonen-dunner tau Kopp stegen, fast doch mal horken, wat los is.“ Un as sei em nu von allen Siden fragen würden, wat dat Scheiten bedüden ded', un ob dat wohr wir, dat de Franzos' in Kolbarg sin ded', dor kettelte den ollen Sünder dat, de Lüd' noch mihr Angst intau-jagen.

„Ja,“ säd' hei, „weilt' Zi dat denn noch nich, dat twölf französich Kriegsschep vör Kolbarg liggen? De Festung is al innamen, en halv Stieg' Dörper assengt, un morgen sünd de Franzosen hier.“

Un dormit let hei de Lüd' stahn un gung taum Schultern, den hei en Depesch bröcht, de den wahren Grund von dat Scheiten mellen ded'.

Nah korte Wil lep de Nachtwächter dörch't Dörper un tut'te up sin Ossenhurn, as wenn de Welt in Brand stünn.

„Zehann Gehrk, wat is los?“ frogen de Lüd'.

„It soelt Jach all vör den Schulten finen Dur versammeln, altausam, grot nu lütt!“

Dat ganze Dörp makte sit nu up de Bein un gung nah den Schulten finen Dur. Bet wit up de Strat hen stunn allens voll von Lüd'.

Endlich kamm de Schult. Den ollen Mann sin Gesicht gläuhete as Füür.

„De Sak möt stimm stahn,“ meinte Beers, „de Oll hett so'nen roden Krägen.“

„Weist mal 'nen Ogenblick still, Lüd',“ rep de Schult. „Ik heff hier eben en Depesch krègen, uns' Herrgott —“ hei sweg' 'nen Ogenblick still, un in sin rodes Gesicht arbeit'te un tuckte dat, as wenn hei wat runner tau wörgen hadd — „uns' Herrgott hett uns mal wedder 'nen groten Sieg beschert. De ganz französch Armee bi Sedan is gefangen un de Kaiser Napoleon ok.“

„Hurrah!“ repen wi Jungs.

„Bel Blaut hett dat wedder kost't,“ rëb'te de Schult wider, „œwer wi kenen den leiwen Gott nich naug danken, dat hei dat allens so lenkt un stürt hett. Doch ok uns' braven Jungs möt wi danken, uns' Jungs, de den Fiend fast in de Ogen kiken un den Dod nich schugen, wil dat sei sit jeggen: Wi striden för König un Vaderland, för Vader un Mudder, för Fru un Kinner un Brauder un Süster, för uns' Haw un Hauw, für uns' Ort un unsen Glowen! In de Städer smücken de Lüd' hüt ehr Hüser mit Kräns' un Blaumen, de Kanonen in Kolbarg scheiten Victoria, un hüt abend werden ut de Finstern hell de Lichter strahlen — wi kenen so wat nich anstellen; œwer, as ik al seggt heff, unsen Herrgott, de uns nu seker ball

den Frœden weddergewen ward, kœn wi danken, un dat will wi daun."

As he utrœd't hadd, klungen ut uns' Markörp de Klocken rœwer, de för den groten Sieg hellen, luden Dank taum Hœwen schickten. De oll Schult namm sin Müz af, de Mannslüd' deden dat of, un de Frugenslüd' folgten still ehr Hänn. — —

Mein Gott, wat was dat nahsten för en Freud!

„Jungs," rep Bur Beers, as wi all nah Hus gungen, „nu stimmt mal dat nig' Lied an; hüt seggt de Schult nig, wenn Zi mal en hœten Larm makt."

Ik rep min Rekruten tausam, stellte sei in Reih un Glied up, un as dat dan was, stimmen wi de „Wacht am Rhein" an und marschierten in'n Paradeschritt nah den Dörpbrink hen.

„Halt!" kommandierte ik hier. „Faßt das Gewehr an!"

In'n Nu wiren de Slœtelbüffen ut de Hosentaschen rut.

„Ladet!" rep ik.

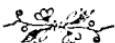
„Jung', wenn Du wedder scheiten lettst, besöm ik Di den Buckel!" rep min Mudder.

Wer dat hulp nix.

„Wenn ik hüt of Schacht krieg", säd' ik, „dor mak ik mi nig ut. -- Feuer!"

Inn de Slœtelbüffen knalsten, de Lüd' repen Hurrah, un de Nachtwächter stödd in sin Offenhurn, dat dat hell un lustig øwer dat wid' Feld hallte.

De Kaiser, de Napoleon, was jo gefangen!

An'n Gordentun.

An'n Gordentun, dor dröp ik Di,
Wünnst Blomen üm den Hot.
Ik säd' Gun Dag! Dor segst Du mi
In't Og' so leef un got.

Ik reckt Di oewer 'n Tun min Hand
Un säd', ik müht nu furt;
Min Heimat wir nu wit in't Land —
Du stünnst un spröbst keen Wurt.

Doch as ik gieng', dor led'st Du mi
En Blöming in de Hand,
Un von de Backen russlen Di
De Thranen dal in't Sand. —

Nu wanner ik dörch Heid' un Feld,
Dörch Wold un Wisch un Meur,
Nu teh ik in de wide Welt
Un ward' nich los min Trar.

Un wat ik denk un wat ik dröm,
Dat is: O, wir ik fri!
Denn kem ik oewer Barg' un Böhm
Torügg, torügg to Di.

Verleemt?

Gistern nah lange Tit
Endlich mal sehn!
S'lest nah Hus mit Flit,
Wirst ganz alleen.
Blid' kek de Man un klor
De Strat hendal —
Dacht mi: De Tit is dor,
Nu wag' 't enmal!

Bang'büg? Ne, bün ik nie,
Was all min Dag'
Gottsfürchtig, drift un fri,
Bon'n dëgtsten Slag'.
Kem mi en smuckles Kind
Mal in de Möt,
Was ik nich blöd' un blind —
Küss'en smecht söt!

Un doch, ik kreg' 't nich trecht,
Kann 't nich verstahn.
Heff kum en Wurt Di seggt
Un let Di gahn;
Stünn as bedüsst, min Dirn,
Un söt mi irst,
As Du in Nacht un Fирн
Verswunnen wirst.

Nahsten dunn slet ich mi
Lis' nah Din Hus,
Schicke nah haben Di
Still söten Gruß;
Heff Di woll dusendmal
Wünscht gode Nacht
Un denn in Led un Qual
Lang' an Di dacht.

Weet nich, nie hett min Hart
So schu sik föhlt,
Nie hett sonn bittern Smart
In'n Kopp mi wöhlt;
Bün as en brummig Bor,
Wünsch mi den Dod —
Löw woll, mi steckt en swor
Krankheit in 't Blot.

Denn 't lann de Leew nich fin,
De mi dit bröcht,
Heff doch dat Leeben min
Dag' oft versöcht;
Freuden to jede Tit,
Seligkeit gew 't —
Oder bün 'k hüt irst, hüt
Orntlich verleewt?

Du heft dat wußt.

Dirning mit de roden Backen
Un dat gele Sidenhoor,
Mit dat zuckersöte Snacken
Un den lütten Schelm in'n Nacken,
Segg mal, bringst Du mi Gefohr?
Fürcht mi nich vör Türk un Russen,
Doch vör Di, dor ängst ik mi;
Denn ik dręg' en Hart in'n Bussen,
Un dit Hart geiht licht heidi.

Renn den Utbund, all min Tiden
Gew he dulle Stückchen an,
Mag de lütten, smucken, bliden
Mäkens up den Dod girn liden,
Un ik heff de Last dorvan.
Hür min Bidden un min Beden,
Dirning, lat den Fréden mi;
Denn sleist Du min Hart in Keden,
Kümmt 't mein Dag' nich wedder fri.

Doch nu lachst Du, un nu fühst Du
Mi so eegen in 't Gesicht —
Un so schön, so leeflich büst Du!
Un nu lockst Du, un nu tühst Du
Min mi in en dummi Geschicht. —
Dat Du mi dat Hart heft stahlen
Mit Gewalt, vermihrt Din Schuld,
Un de möst Du nu betahlen
Mit Din Leew un Din Geduld.

Ik weet en Dirn.

Ik weet en Dirn, de bün ik got,
Sonu Mäkens gift 't nich vel.
Ehr Backen sünd as Rosen rot,
Ehr Hoor as Flaß so gel,
Un Ogen hett s' as Tremsenblöt
Un eenen Mund as Honnig söt.

Un wenn se snacht, un wenn se lacht,
Dat is iſt een Geschicht!
Denn set ik woll de heele Nacht
Un seg' ehr in 't Gesicht;
Denn set ik woll, het uns de Sünn
Nischterig lel in 't Finster rin.

Ik wull, ik hadd en Königrik —
Dat wir nah minen Sinn —
Denn malt ik min leew Dirning glit
To mine Königin.
Un wenn ik got wir in de Wehr,
Dat halwe Weltall schenkt ik ehr.

Doch Först to warden, dat höllt swor
Up unse slichte Welt,
Drüm strew ik leewerst nah en poor
Recht strammie Sack voll Geld.
Denn Geld un Got, dat is nich sicht
Un hürt to 'n richtig Leewsgeschicht.

Un bün ik rif, denn bu ik mi
En Nest, recht smuck un warm,
Min Dirn, denn hal un dręg' ic Di
Rah Hus up mine Arm.
Denn lach de ganze Welt ic ut
Un küß Di dor, leew Zuckersnut !

Up de Wannerung.

Flott oewer hog' Barg' un deep Grabens un Grünn,
In Wind un will Weder dör Dick un dör Dünn
Marschier ik un strew ik woll in de Welt so wit,
Ik bün en jungen Burß un fidel all min Tit.

Flink Hacken, rod' Bicken, forsich Mot un frisch Blot,
De sünd mi en Teeken, dat allens steiht got.
Un fehlt in den Büddel mi oft of dat Geld,
Wat geiht mi de Kram an? Heel schön is de Welt!

Denn kann ik betahlen keen Bier, keenen Win,
So lösich ik mit Water un söte Küß min Pin.
Alor Water, dat plärtet un ruscht in jede Grund,
Un oewerall bütt sik tom Küß en frischen Mund.

Un heff ik nix Natts nich, un leewt mi keen Dirn,
Denn weet ik noch een, un de heit mi so girn.
De tröft' mi un strakt mi un gift mi männig Leed,
Se is min Allerleewst, von de nüms nich wat weet.

So kann mi nix fehlen, ik leew un ik drint
Un sing' up min Wann'rung as Lewark un Fink;
Un süss 'k mi wat wünschen, denn wünscht ik mi blot,
Dat jung mi dat Hart blißt het an den sel'gen Dod.

De iſt Rundgesang.

Als uns' Herrgott makt de Welt,
Kek he von sin Hębentelt
Up de Frd' mal runner.
Un he seg', 't was allens schön,
Wold un Wischen wiren grön,
Farig was dat Wunner.

Ewer ach, de Minschensähn,
Gensam set he up den Böhn,
Hadd 'nen degten Snuppen. —
Kem uns' Herrgott to em dal,
Säb': Min Jung', hier pröw doch mal
Dissen lütten Druppen.

Adam säd': Dat maktst Du recht,
Denn de Druppen, de is echt,
Warnt mi Lif un Leben.
Gew de Herr em in de Hand
Settris' von 'ne rore Plant,
'T wir'n de iſten Nében.

Un nu led' de Minschenmann
Sik 'nen degten Winbarg an
Un 'nen deepen Keller.
Fehlt' 't em mal an Sünnenschin,
Tügt' he sik en Gläskel Win;
Glik würd' 't Og' em heller.

Wewer ach, 't was nich von Dur,
Ball set Adam deep vull Trur
Wedder in sin Famer.
Sprök de Herr: Wat do 'k denn nu?
Gew 'k em nich 'ne lütte Fru,
Starwt he noch vör Famer.

Un he nehm em in de Nacht
Lis' en Riw un makte sacht
Drut dat sötste Wunner.
Kum hadd Adam Eva ögt,
Sprüng' he up un rep vergnögt:
Wat 's dit? Gotts ein Dunner!

Runting söt he üm sin Wif,
Strakte ehr dat smucke Lis,
Kein ganz ut den Hüschken.
Un ok ehr würd' woll un will,
Un se was bi 't Küffen still,
Stilling as en Müschen.

Un Fründ Adam nehm den Kros,
Küßt' noch mal up Ewing los,
Lacht' denn rup tom Hében:
Herr, Du gewst mi dissen Saft,
Gewst mi 'n Wif ok, Dunner-Kraft!
Un' leew Herr fall leben!

Un de irste Rundgesang
Rüng' dat Paradies entlang,
'T wir en grotes Hægen.

Un de Herr in 't H̄ebentelt
Stet vergnöglich up de Welt
Un gew finen S̄egen.

Dorüm will w' Win, Wif, Gesang
Als den schönsten, föftsten Klang
Prisen stets un laben.
Un wer dor keen Freud' an finnt,
Ärger frett un Sorgen spinnt,
De lat sik begraben.

De Vird'kōp.

Dat was recht warm un heimlich binnen. In den Aben bullerte dat Für un lücht' te rot in de Stuw rinne, de Wanduhr gung so langsam un bedächtig as en ollen Mann, den dat Gahn al wat sur ward, un unner de Abenbänk lagg de oll Hofhund Box un snorkte as en Minsch, de den ganzen Dag æwer kleukert hett.

Süs was 't still. Mudder Brüssingsch was allein binnen. Sei hadd sik, wil dat Sünnabend Abend was, den Kopp in en heit Bäuknlog' wuschen, sik en rein Hemd antagen un nahsten ut 't Gesangbauk den Abendsegen leſen, un nu satt sei un folgte de Hänn üm dat taumalt Bauk un fel in deipen Gedanken vor sik hen.

Buten æwer bruſte de Storm. Hui! fegte hei üm de Huseck rümme, rætelte an de Finsterruten un pust' te in den Schorstein dal, dat dat Für in den Aben hoch tau Höchten blucfte.

„Herr Gott!“ rep Mudder Brüssingsch un schudderte tausam, as wir ehr en Emmer voll Water æwer 't Lif gaten worden, „Herr Gott, wo lewt dat Weder!“

Sei nammt de Furtang' un schw de Kahlen mihr tauhopen, led' noch en poor Stücken Bäukenholt an un stunn denn up un gung an 't Finster.

„Deukert, wat is 't düster!“ sad' sei, as sei mit de flacke Hand den Sweit von de Schiwen wiſcht hadd un

up den Hof rute sek. Un de Oll finnt wedder nich nah Hus! Dat weit doch de Swerenot, wat hei ümmer bet in de sinken Nacht in de Stadt rümtauliggen hett! Un ik säd' em noch: Kumm of man tau rechte Tit nah Hus, säd' ik; wenn Du dat Kurn los büst, gäst dat dor nir mihr för Di tau säulen, säd' ik, un Du weitst, wi willen morgen tau Starken gahn. Ewer ne, dat kann sik nich törnen, dat möt irst seihn, wat de lezten Marklüüd' för 'nen Rock anhewwen.

„Franzing,“ wennte sei sik dunn an ehren Jungen, de eben in de Dör kamm, „de oll Swantraud' lëwt so — hürst Du s' knarren? — Du möst grad' hengahn un seggen den Knecht, hei soll s' fasbinnen, de oll Storm ritt uns süs noch de ganz Godstütt üm. Dat is jo en leiw Wèder, man niag feinen Hund utjagen.“

Franzing, wat so 'n Slaels von en Lohrer twölf was, blew midden up de Döl bestahn un swentte sik den Sneislamp von de Budelmüz.

„Regent dat, Jung'?" frag sei.

„Ja," säd' hei, „dat snigt un regent, man kann kein Og' updaun.“

„Un de Oll kümmt nich an 't Hus!" wunnerwarkte sei wedder. — „Gah hen, min Jüngschén; hürst Du, wo 't oll Ding lëwen deit?“

Franzing tog en scheiw Mul, doch hei gung.

„Ne, wat dat för en Minsch is! Ewer kümmt hei mi wedder dun — —“

„Kunni mit! Huhuhu!“

Mudder Brüsingch sweg' up den Brug still un horkte up.

„Was dat nich de Ill?“ frog sei sik.

Kumm mit!

„Schinner nich mal, dat is naug de oll Ill. Wo
kümmst de verdammtige Rader hier up unsen Hof her?“

Sei seg' wedder ut 't Finster un spizte de Uhren.

Huhuhu! Klung dat eisch dörch dat Suseñ un Brusen
von den Storm.

De Ollsch mücht sik doch vull un ganz ewertügen,
ob dat de Ill was oder nich, un halte dat Finster up.
Ratsch! säd' de Wind un ret ehr dat Ding ut de Hand
un slog dat gegen de Wand, dat de Ruten in dusend
Schören tau Frden klæterten.

„Dunner un Düwel nich mal! — Gott, bewohr mi
un vergiff mi de swore Sünn!“ rep sei un bögte sik ut
dat Finster rut, üm sik den Schaden tau beseihn.

Franzing, de sik noch nich in dat Wèder wagt hadd
un vör de Husdör stünn un sik en lustig Stückchen vör-
fläut' te, hürte nu mit sin Pipen up, kamm neger un frog,
wat los wir.

„Gor nix is los,“ rep sei argerlich. „Dor lat man
Din verdammtig oll Fläuten, wenn de Sünn tau
Rüst is!“

„Mudder, is dat wohr, danzt de Düwel denn, wenn
man nah Sünnenunnergang fläut' t?“ frog de Jung.

„Ja, dat heff ik Di all dusendmal seggt.“

„Ik mücht em girn eins danzen seihn,“ meinte hei.

„Ik ward' Di mit den Knuppel up den Buckel
danzen, wenn Du nich Din dummes Gedrœhn lettst,“
säd' sei. „Wat ik seggen wull, hest Du de Ill of schrigen
hürt?“

Kumm mit!

„Hür, dor is s' al wedder! Wo sitt dat oll Beift?“

„Sei ward hier woll unner dat Dack von 'n Swinstall sitten,“ meinte Franz.

„T'ens den Hus' liggt en Staken, gah doch hen un lesser dat oll Beih dor furt. Dat oll Schrigen hürt sik ja häßlich an.“

Huhuhu!

„Starwt dor wer, wur de Ul schriggt?“

„Rich ümmer, ewer — — Nu gah man hen un stöcker sei furt. Un Chrischanen heft of noch nich seggt!“

Dormit makte sei dat Finster wedder tau un gung denn nah de Kæk, üm en Brett tau säufen, wo sei dat Lock mit taustoppen kunn. Ball kamm sei denn of mit 'nen Kastendecel trügg, de gaut passen ded', un den nagelte sei mit Drahtstiften vör dat intweige Finster.

As sei dor noch bi was, dor hürte sei up de Husdöl mit eins en Trampen un Brusten, un ball dorup kamm of de Oll, ehr Jochen, rinne.

„Pfui Deuwel, wat is 't för en Weder!“ rep hei.

Mudder Brüssingsch ded', as hürte un seg' sei nir.

„Dat is jo rein taum Ümkamen,“ meinte hei.

Mudder Brüssingsch kek sik so'n beten üm de Schuller un nagelte ruhig wider.

Jochen markte nu, wo de Saken stünnen, un sweg'. Hei namm sik den Mantel af un sett'te sik up de Abenhänk un füng' an, sik de Steweln uttautrecken. Sei let sik bi ehr Nageln nich stüren.

Mit einmal hürte sei 'nen dumpen Fall. Sei kek sik

rasch üm — dor lagg ehr leiw Mann, so lang as hei
was, up de Del.

Nu was 't œwer vörbi mit ehre Geduld. Sei hadd
sik vörnamen hatt, nix nich tau seggen, so führ ok de
Ärger in ehr kakte. Ewer nu kunn sei sik nich länger
hollen; dit Stück was denn doch tau dull.

„Ne, dor liggt dat nu un weit nich von Dag oder
Nacht!“ dunnerte sei los. „Un morgen, wenn anner Lüd'
tau Karken gahn, liggt dat denn un kann nich ut de
Ogen kiken. Ne, Skinner, Lüd', man möt sik argern, dat
man plazzen mücht.“

Sei smet den Hamer up den Disch, dat dat man so
knallte, fuhrwarkte nah de Dör un rep in de Kæl rinne:

„Lowis', kumm un treck em eins de ollen
Steweln af!“

Lowis', wat Brüssingen sin Susterdochter was un
in sinen Hus' de grot Wirtschaft lihrte, kamm un hülp
em von de Frd' up, sett'e em wedder an den Aben un
tog em de Steweln ut.

„Is de Log' noch warm?“ frog de Ollsch. „Denn
hal s' man her un wasch em. Un Fiken kannst seggen,
dat sei Di helpen deit.“

Nah en Wil kemen de beiden Dirns mit en grot
Waschbütt voll heit Bäukenslog' rinne un fungen nu an,
den Ollen orntlich den Kopf tau waschen. Gedüllig let
hei allens mit sik maken, blot führ stehnen ded' hei.

As des' Arbeit dan was un Zöchen as en Klumpen
Unglück wedder in de Abeneck lehnte, kamm Willem, wat
de Öllst was, rinne un frog:

„Bader, w'en hürt dat Fahlen, dat achter an den Wagen bunnen was?“

„Dat Fahl — ? hiccupte de Oll.

„Ja; heft Du dat wöfft? Ewer dat oll Dörf lahmt jo, as de Knecht seggt.“

„Dat F — — Fahlen, Jung?“

„Ja, Bader.“

„Oochen rächt' te sik nu tau Höch.“

„Dat Fahlen — — ? Bring' dat man in 'n Stall.“

„De Knecht hett dat al besorgt.“

„Wat bedüd't dat mit dat Fahlen?“ fragt nu oł de Ollsch.

„Je, wat weit ist,“ meinte Willem. „It bünn de Swankraud' an de Godlist fast, un as ik nahsten in den Pird'stall kamm, vertellte mi Chrißhan, Bader wir eben ut de Stadt kamen un hadd en Pird mitbröcht un hadd em seggt, hei süll dat Fahlen man gaut verseihn.“

„Wat soll dat mit dat Fahlen heiten?“ schrigte sei den Ollen giftig an.

„Mit dat F — — Fah — —“

Hei kreg' dat Wurt nich mihr farig; de Abenhitt hadd em mitedwil so dun makt, dat hei as en Sack Tüften ümfallen ded' un von Bramwin un Barmherzigkeit øverlep.

„Jung', bring' em in 't Bedd, dat he mi ut de Ogen kümmt!“ gaff sei nu Beschl. „Ne, ik segg!“

Un sei lep, as stökt ehr de Bißworm, op un dal.

Willem un Lowis' nehmen den Ollen bi de Arm un schöwen mit em af.

Mudder Brüsingsch lakte wedder vör Wut. Sei grep den Hanndauf, de ower de Schemellehn hüng', un wull 'n Jochen üm de Uhren slan. Lowis' ower füng' den Slag up.

„Slat em nich, Tanten," biddte sei, „hei weit hüt abend jo doch nich, worüm hei wat kriggt.“

De Ollsch schimpte um schandierte noch en Wil, un as sei ehren Harten naug Lust makt hadd, gung sei of slapen.

*

*

*

Den annern Dag was 't dat schönste Frühjahrsweder. De Hében schiente so klar un frisch, un de Sünne lücht' so warm up de Erd' dal, dat sülßst Chrisschan, de oll Knecht, de vör den Vird'stall dat köfft Vird den Smutt aßspäulst, insach, dat de Winter nu dat Spill verlopen hadd, un dat nu dat Frühjahr sinen Intog hollen ded'. De oll Burz freute sik as en Kind ower desen Ümswang; denn mit sößig Zohren is de Mensch kein Fründ mihr von Küll un Unweder.

Mudder Brüsingsch was al tidig upstan — sei hadd de ganz Nacht vör Arger nich slapen künnt — un fatt nu an 't Finster un kel up den Hof rute. Er steg' de Zwer wedder up, as sei dat oll Vird dor up den Damm stahn sach; ower sei fot sik un namm sik vör, den Sünddag ower keinen Spetakel tau maken.

Jochen slep noch.

„Lowis', gah hen un weck Badern," säd' sei tau dat Mäten, dat eben in de Stuw kamm, „de Klock is al acht, hei kann sik rögen un upstahn.“

Lowis' gung in den Alkaben.

„Unkel, Mudderbrauder!“ rep sei. „Staht up, de Klock is al acht un dat Frühstück steicht up den Disch.“

„Is al acht?“ brummte Jochen. Hei rew sik de Ogen un dreihete sik üm.

„Wo is Zuch, Mudderbrauder?“ fragt Lowis, as hei sik vermüntert hadd. „Willt Si de Pip hewwen?“ Hei nickte, un sei gung.

Jochen hadd sik dat anwennt, des Morgens in 't Bedd en Pip Tobak tau roken; dat gew em glik Luft in de Voist, meinte hei, denn hei was en Lungenpiper.

Lowis hadd de Pip stoppt un ok al in Brand bröcht, as sei s' em reikte.

„Liggt ok nich mihr so lang', Unkel,“ säd' sei, „dat Tanten sik nich irst wedder argern möt.“

Jochen lek ehr nah, as sei ut de Dör gung. „Es en gaud' Dirn,“ dacht hei, „wenn man min oll Takelüg ok so wir, stünn dat heter mit mi.“

De Pip wull em hüt nich recht munnen, un so stellte hei s' bisid' un stunn up.

„Mein Gott, is mi verdreitlich in de Mag'!“ säd' hei tau sik, as hei in de Stuw gung.

De Ollsch fatt allein an den Disch un hadd dat Gesangbauk vör sik un laß den Morgensegen. De Lüd' hadden al eten.

„Dor rög' Di man; dat Eten ward kolt un sur. Dor möt ümmer nahtafelt warden!“ säd' sei.

Hei sett'e sik dal un fünf' an, de Melksupp tau eten, de sin leiw Fru em hüt as Morgengaw beschert hadd. Ewer sei wull em nich recht krupen.

„Na, Du kaust ja so hoch up de Supp! Dat is hüt

woll mir för Dinen Giowel?" Iek sei oewer dat Bauk dat arm Worm von Jochen an.

Dor fot hei sik en Hart un wörgte sik den dicke Klifster runner, bet he em bet an den Hals stunn un hei nich mihr Pip seggen künne.

„Denn mak man un treck Di an; Du weitst, dat wi tau Karlen willen," rep sei, as hei den Lepel dal léd'.

Lowitz, de rinne kamien was, üm den Disch astau-rümen, un de Ollsch ehr Würd' hürt un ehr Anstalten seihn hadd, dacht bi sik: „Dat will nu tau Gott gahn un redt kein vernünftig Wurt mit ehren Mann. It mücht blot weiten, wat uns' Herrgott dortau denken deit."

Willemi kamen nu of rin un sett' te sik achter den Aben.

„Bader," säd' hei, „dat Fahlen spizt al orntlich de Uhren. It glöw, dat ward noch en ollen Dörchgänger, wenn em man irst de Hawern steckt."

Nu was de Bott natürlisch wedder intwei. Mudder Brüsinghs kann sik nu nich länger helfen, ehr Gifftunn was bet an den Rand voll un lep oewer.

„Ne", léd' sei los, „so 'n Kärl malt up sin ollen Dag' noch so 'n Hansbungenstreich, dat sin eigen Kinner ehren Büzen mit em driwen möten. Schämen süss sik dat wat, oewer dat hett längst de Scham den Kopf abheten. Ne, uns kann uns' Herrgott keinen Segen gewen."

„Lat unsen Herrgott ut 't Spill", wagte Jochen tau seggen. „Du süss nu man rein still sin, denn wat vörbi is, is vörbi."

„So, dat meinst Du! Dat süss Di woll passen, dat glöw ik! Un wenn Du dat negst Mal in Dine Besapen-

heit Hus un Hof för en Bodderbrot verköfft un wi nolt
un blot up de Strat smeten warden, denn fall 't dor of
woll still tau swigen?"

"Du lettst Di wedder nich reden", brumme het.

"Ne, dat will ik of nich", rep sei; "denn so 'n Streich
gahn ewer Krid un Rotstein."

Jochen, de sit al de sünndag'schen Kleider ut 't Spind
rute hal't hadd, hängte den Kram wedder weg, as het
des Würd' von sine Fru hürte, un sett'te sit up de
Abenbänk.

Mudder Brüßlingsch, de glik markte, wat ehr Jochen
in'n Sinn hadd, sett'te sit up de anner Sid' von den
Aben un säd' kein Wurt mihr. Nah en Wil ewer stödd
ehr de Arger wedder up, un sei füng' an tau rohren.

Dor würd' de Dör hastig uprethen, un Snider Gustov,
Lowitz ehr Vader, kamen herinne.

"Du kümmt tau rechte Tit, Swager", rep Jochen
em entgegen.

"Wat hewvt Zi denn?" frag Gustov. "Zi hürte
den Larm al vör den Achterdur, Zi hewvt Zuch doch
nich zankt?"

"Wo ward' w' nich", meinte de Oll. "Du kennst
ehr ja, min Fru, un weitst, dat sei sit nich begewen kann,
wenn en Kleinigkeit passiert is."

"Schön Kleinigkeit!" rep sei dorriischen.

"Kumm, sett Di dal, Swager", namm Jochen
wedder dat Wurt, "wi willen de Sal mal vernünftig
un in Mauh bespreken. Mit dese hier is gor kein
Utkamen."

Gustov sett'te sit bi Jochen up de Bänk, drückte mit

den Dumen de Asch in sinen Pipenkopp dal un frog un rokte un qualmte dick Wullen an den Baehn:

„Na, wat is denn vörgeran?“ — Paff, paff, paff —
„Si wüllt doch, denk ic, hüt tau Kirchen führen?“

„Dat wüll wi ok; öwer lett sei einen in Fröden?
Sei hett mi ja hüt noch kein gaud' Wurt gewen.“

„Na, sit“, dreichte sik de Swager nah Mudder Brü-
singhschen üm, „wer ward denn ok so sin! — Du wirst
gister mit Kurn nah de Stadt, Jochen; wo is deßris
upstunns? Hest gaut verlöfft?“

„Wo füll he nich!“ rep sei. „Öwer allens, wat
hei böhrt hett, is ok wedder dörchbröcht worden, all dat
schön Geld!“

„S, wat seggst Du, Swägersch, wo würd' hei so wat
daun!“ meinte Gustob.

„Gewiß hett he allens utgewen, un dat is ja eben,
wat ic rög‘.“

„Öwer, Swägersch, bedenk, wo kann hei all dat Geld
utgewen?“

„Na, wat ward he behollen hewwen? Wat he nich
für dat oll Fahlen utgewen hett, dat hett he doch bi
Kopmann Rechnern laten.“

„Für dat Fahlen?“ frog Gustob. „Jochen, nu red'
Du. Du hest Di en Bird köfft?“

„Ja“, lachte Willem in de Abened, „einen ganz
famosten Brunen.“

„Na, dat is doch nich wegsmeten Geld,
Swägersch.“

„Ja, wenn w' t noch bruken können! Öwer wi
hewwen al so Weih naug, dat t Fauder unnütt upfrett.

Un allens wir noch nich so slimm, wenn 't oll Quic noch
wat doegen ded'."

„Vertell mal, Jochen“, wennte sik Gustov an den Ollen, „wo is dat mit de Sac. Ik kann ut dat Gered' nich klauk warden.“

„Ja“, vertelste Jochen, „dat heff ik mi gisteren so anreden laten. Dat was al Abend, dor satt ik bi Kopmann Kelnern, wo ik jo ümmer anfähr, und drünk en Glas Bier. Un as ik dor nu so sitt, dunn kamen dor en poor Kirls rin, de ik oewer nich kennte, un de setten sik of an den Disch. Un dor seggt de ein, dat hei sin Vird girn verlöpen mücht, sin brun Fahlen; em wir dat Fauder upstunns en heten knapp. Un dor frag' ik denn, wat dat Diert gellen fall. Un as hei mi den Preis seggt, denk ik, föstig Daler is jo för en jung' Vird gor kein Geld nich, un wi warden hannelseins. Un hei seggt, as ik em dat Geld up den Disch tell, dat Vird wir gaut, seggt hei, und wenn hei 't dörchbringen kunn, verlöfft hei 't nich. Un wat de anner was, de säd' ik, dat Vird wir gaut, hei kennte dat, un dor kunn ik mi up verlaten.“

„Un dor köfftst Du de Katt in'n Sac“, lachte Gustov.
„Ewer wi möten uns dat Diert doch mal ansehn“.

„Ja, Uncle“, rep Willem, „wenn 't nich al en heten olt wir, un wenn 't nich lahmen ded', hadd w' en Staatsvird in'n Stall.“

Sei stünnen nu up un gungen up den Hof.

„Hal't mal rut, Jung“, säd' de Oll tau Willem.

Willem gung in den Stall un hal'te dat Vird rut.

„Es so wit en ganz ansehnlich Stück Vieh“, nic-löppte de Swager. „Allerdings, Lahmen deit 't en heten.

Ledd dat mal den Hof entlanken, Willem. — Ja, de recht
Hinnerfaut is 't. Sühst Du 't, Jochen? — Föftig Daler
hest gewen?"

"Un is nich sif wirt", rep de Ollsch.

"Hm, ja", malte Gustov. "Un jung is 't of nich
mihr. Bierjöhrig fall 't sin?"

"Föftiehn is 't", lachte Willem un lek dat Vird
in't Mul.

"Hm, dat 's en dull Spill!"

Un so stünnen sei all dor un leken sik dat föftiehn-
jöhrig Fahlen an un wüxten nich, wat sei dormit an-
fangen füllen.

"Segg mal, Du weitst doch bestimmt, dat sei Di dat
as en jung' Vird un ahn Fehlers verlöfft hewwen?"
frag Gustov, denn em was en Gedanken kamen.

"Ja, mi is dat so, as wenn dor de Ræd' von wëst
is", säd' Peiter so'n heten tægerig.

"Minschenkind", rep de Ollsch, „verlang' doch von
em dat nich tau weiten!"

"Na, 't schad't nig", meinte de Snider, „wi führen
hüt noch nah de Stadt un erkunnigen uns, wo de Muschü
heiten deit un wo hei tau Hus is, Rækner ward em woll
kennen. Un denn rück wi em tau Liw. Un dor füll doch
de Deuwel insitten, wenn hei dat Vird nich weddernehmen
wull. — Nu bring' dat man in'n Stall, Willem, ik ward'
gahn un mi reißfarig maken, un Du, Swager, mak Di
of man prat, un denn führ wi glis los. Denn so wat
möt up frische Dat gescheihn, süs verlier wi uns' Recht.
— Un nu lat't dat Argern man sin, noch is Polen nich
verluren." — Paff, paff, paff.

De Swager gung nah Hus un de beiden Brüßings gungen wedder rinne. Willem bröcht dat Vird in den Stall un schüddte em en Faudering Hackels in.

„Fréten kann 't as en Øß“, meinte hei tau den ollen Chrifchan. „Wenn 't mit de Beinen so gaut in'n Schick wir as mit de Mag“, il segg Di, hunnert Daler wir't unner Bräuder wirt.“

Hei stölk de Hänn in de Hosentaschen, fläut' te sik en lustig Stückschén un gung vör den Dur.

* * *

Kumi en Stunn späder seten Jochen un sin Swager up den Wagen un führten nah de Stadt. Keiner red'te en Wurt, jeder dampfte oewer ut sin korte Smöl as en Backaben.

As sei ut dat Dörp rute wiren, namm Jochen de Pip ut den Munn un sek sinen Swager an.

„Nu, wat wist Du seggen?“ frag Gustov.

„Iß mein man“, säd' Jochen, „vel helfen ward dat uns nich, dat wi de Reis' maken.“

„Wo meinst Du dat?“

„Je, de Geschicht verhöllt sik doch ganz anners, as ik s' vertellt heff“.

„J, wat makst Du för Tæg', Jochen!“ rep de Snider. „Worüm seggst Du nich de Wahrheit?“

„Dat kunn un kann ik nich, Swager. Dat würd' jo Murd un Dodslag gewen, wenn min Ollsch den wohren Salverhalt tau weiten kreg'. Süh, ik satt dor bi Refnern, un dor lamm uns' Schult un noch en Kirl, de öster bi den Kopmann verföhrt, un mit de spëlte ik Korten, Dreien-

blatt, un temlich hoch). Ik hadd gor kein Lust, mit de Lüd' tau spelen, oewer sik, nu hett min Fru sik dat in den Kopp sett't, dat min Tiken den Schulten sinen Kör'l frigen fall, un —“

„Ja, Swager, wat hett Din Tiken ehr Frigeri mit den Bird'lop tau daun?“

„Mit dat Kortenspelen, wist Du seggen. Hür man wider. Min Ollsch, de smitt mi ümmer vör, ik kümmer mi nich üm min Skinner, denn wenn mi ehr Glück an'n Harten leg', meint sei, würd' ik mi mihr mit den Schulten up fründschaftlichen Faut stellen, un wat so 'n Gedröhni mihr is. As mi de Schult nu gestern taum Mitspelen upföddern ded', dacht ik an min Tiken, un dor säd' ik mi: Sast em doch den Gefallen daun, dormit din Ollsch di nich ümmer wat vörtausmiten hett, un hei ward denn of nich Ne seggen, wenn sin Jung' de Tiken frigen will. Un wi spölten, un dor verlür ik föftig Daler, de de Schult insacken ded'. Hei hett ümmer so 'n utverschamtes Glück bi't Kortenspelen.“

„Swager, Du giffst doch de düllsten Stückchen an, wenn Du einen in'n Kopp hebst. Ik glöw, Du hebst em noch mit Afficht gewinnen laten“.

„Ja, dat Geld wull ik em grad' nich so recht annehmen“.

„Na, nu vertell man wider. De Fründschaft hebst Du dür betahlen müßt.“

„Ja, sihr dür“, meinte Jochen. „Hür man blot, wat man för Wallür herwien kann, wenn 't einen bedreigen fall. As ik nah Hus führte, namm ik den Schulten mit — hei was mit de Iserbahn nah de Stadt kamen — un

dor vertelste hei mi unnerwegens, dat sin Kortl up den Harwøst Din Lovis' frigen sull. Ik dacht, ik müht von den Sittstauhl fallen, as ik dit hüren ded'. Un Swager, wat wohr is, is wohr, Du haddst mi woll seggen künnt, woans dat mit de Frigensgeschicht steiht; denn wenn ik bi Ræknern al wüxt hadd, wat ik up den Nahuswøg' tau hüren kreg', wir ik hüt föftig Daler riker un hadd kein Koppweihdag'."

„Jochen," säd' Gustov, „ik weit de Geschicht of iirst födder zwei Dag'. Un verlangst Du, ik soll dor glit mit huñeren gahn? Un denn heff ik ol, ik will Di dat uprichtig seggen, Angst vör Din Fru. Ik weit, dat sei den Schulten-Kortl vör Tiken up den Kifer hett, un wenn —“

„Ja, ja, wenn sei nu hürt, dat Lovis' dat is, de hei will — Swager, ik seih dor gor nich nah hen, ik glöw, wi gahn 'ne swore Tit entgegen," säd' Jochen mit 'nen deipen Süfzer. „Æwer gaut is 't man noch, dat sei nich weit, wo min föftig Daler henkamen sünd. Denk Di mal, ik was de Meinung, ik würd' ehr en Freud' maken, un wull ehr al de oll dœmlich Geschicht von uns' Kortenspølen up de Næs' binnen. Gott si Dank, dat de Schult mi rechtidig de Ogen œpente. Wenn sei nu de oll Frigensgeschicht tau weiten trigg, denn hett sei doch blot mi, an den sei ehren Arger läuhlen kann, un min Schichsal möt ik mit Ergewung drægen. Wüxt sei œwer dat de Schult mi dat Geld afnamen hett, denn würd sei den armen Minschen in Stadt un Land so slicht maken, dat kein Hund en Stück Brot von em nehmen ded'. Un dat würd' denn noch 'nen Beleidigungsprozeß

gewen un weit de Deuwel, wat nich allens. Süh, Swager, dorüm heff ik de Wahrheit nich seggt."

"Hm — ja, de Grund lett sik hüren. Un klauk was dat ok von Di, dat Du ewerall nig nich von dat olle Kortenspelen seggen ded'st."

"Swager, dat segg ik ol. Ik weit, wo min Fru doréwer denkt. Süh, sei maakt al ümmer Spetakel, wenn ik mal einen Lütten drunken heff, wenn sei ewer wüxt, dat ik Korten spelt un hoch spelt heff, denn trugte sei mi all sein Dag' nich mihr, denn kunn ik mi glik begrawen laten."

"Dat glöw ik ol, Jochen," säd Gustov. "Ewer wo verhöllt sik dat nu mit den BIRD'kop? Dor sünd wi ganz von aßlamen."

"Mit den BIRD'kop? Je, dor verhöllt sik dat gor nich mit."

"Minsch, wat red'st Du! Wo büst Du denn tau dat BIRD lamen?"

"Swager, dat weit ik nich, wo ik dortau lamen hün. Ik heff mi al den ganzen Vormiddag den Kopf temaut-hast't, ewer ik kann mi nich bestinnen, dat ik dat Höwt Beih löfft heff."

"Jochen, nu steiht mi ewer de Verstand reinweg still," meinte de Snider.

"Mi steiht he al den ganzen Dag still, Swager."

"Hm — dat is doch en dull Stück."

Sei führten nu stillswigens wider un bröchten de Pipen wedder in Gang. Nah en lang' Wil säd' Gustov:

"Ja, wenn sik de Sak so verhöllt, as Du seggst,

denn hett dat würlich gor keinen Zweck, dat wi nah de Stadt bædelen.“

„Zweck hett dat tworst nich recht, øwer ik segg mi eben, wi kriegen bi Neknern villicht tau weiten, wen de oll Skack hüren deit.“

„Hüren ward de woll wen,“ meinte Gustov; „denn ik denk mi nich anners, as sei is gestern abend up Neknern finen Haw ut Verseihn an 'n falschen Wagen bunnен worden. Øwer, Jochen, ik kann nich begrípen, wotau Du de Geschicht von den Bird'hannel Di utdacht hest. Wenn wi den Kirl funnen hewwen, den dat Bird hüren deit, kümmt de ganz Swindel ja doch an den Dag. Un anghmen künft Du doch ok nich, dat Mudder sik øwer dit Geschäft freun würd'. Ik verstah Di nich.“

„Wat sull ik seggen in mine Not? Von dat Kortenspill un den Schulten künnt ik nir verraden. Wat also sull ik seggen, wo dat Geld henlamen wir?“

„Wat haddst Du seggen wullt, wenn Du ahn dat Bird nah Hus kamen wirst?“ fragt de Swager.

„Ja, dat weit ik ok nich. Øwer nu was dat oll Bird dor, ik sull seggen, wo ik dortau kamen wir, un wo ik dat Geld laten hadd — süh, dor schöt mi dat dör den Kopp: Segg, du hest dat oll Diert köfft, denn is allens Nor, un dat Fragen hett en Enn.“

„Øwer doch blot för den Ogenblick, Swager.“

„Jawoll; øwer ik fäd' mi; kümmt Tit, kümmt Rat. Kort un gaut, de Læg' von den Bird'hannel schiente mi nich so gefährlich tau sin as de Wahrheit, un dorüm log ik. Un, Swager, wenn wi de Sak man en hæten sin infädelsten, let sik woll noch allens in de Reih bringen.“

Wedder führten sei stillswigens en Enn lang wider.
Kort vör de Stadt namm Jochen wedder de Pip ut den
Munn un säd' tau den Snider:

„Weitst Du, Swager, ik glöw, wie vertellen Neknern
uns' Sak, hei kann uns mæglicherwiſ' 'nen gauden Rat
gewen.“

„Dat 's en vernünftigen Gedanken, den Du dor
utsprecht, Jochen,“ rep Gustov. „Denn führ man en heten
forsch tau, mi deit von dat olle Schuckeln dat Krüz al weih.“

Ball seten sei denn of in den Kopmann sine lütte
Gaststuw, un Snider Gustov vertellte Neknern utführlich
Jochen sin Leidensgeschicht. Als hei sweg', säd' de Kop-
mann:

„Das Pferd gehört wahrscheinlich dem Bauer Razlaw
in Krummenhagen. Er war gestern mit seinem Sohne
hier und hatte sich von Fleischer Talmann ein Pferd ge-
kauft. Er hält sich den Winter über nur zwei Pferde
und kauft sich jedes Frühjahr einen alten Klepper zur
Auszhülse, den er im Herbst dann wieder losschlägt. Raz-
lawen gehört sicher das Tier.

Allso, mein lieber Brüsing, Deine Frau soll in dem
Glauben bleiben, daß Du das Pferd für fünfzig Thaler
— ein bischen viel Geld allerdings — gekauft hast. Gut.
Verlaß Dich auf mich, ich werde die Angelegenheit so
regeln, daß Du zufrieden bist.

Ich bin überzeugt, daß Razlaw, wenn nicht heute
noch, so doch morgen zu mir kommt und sich erkundigt,
ob ich über den Verbleib seines Pferdes nichts weiß. Ich
werde ihm dann sagen, wo das Pferd ist, und Du erhältst
sofort Mitteilung von mir, wann er zu Dir kommt.

Nun wird die Sache so gemacht: Ich erzähle ihm, dem Matzlaw, in welche Verlegenheit Du geraten bist, und werde ihn zu überreden wissen, daß er sich Deiner Frau gegenüber als Verkäufer des Pferdes ausgibt. Er wird ihr dann sagen, daß der Handel in der Betrunkenheit abgeschlossen worden sei, und daß er das Pferd zurückkaufen wolle, für denselben Preis natürlich. Die fünfzig Thaler, die er an Dich zu zahlen hat, werde ich ihm geben; Du kannst sie mir dann gelegentlich wieder zurückzahlen. Basta! Gefällt der Plan?"

Natürlich, geföll de Plan. Jochen bestellte glik en Flasch Win, de sei up dat Woll von den Kopmann utdrünken, un as de ut was, dunn würd' noch ein drünken för Brüsingen finen Stattenjammer, un tauscht gaff ok Röckner noch ein taum Besten, de sei up dat allgemeine Weltwoll drünken. — —

Wildeß de drei Kirls bi Win un süß noch wat 'nen gauden Dag lewten, rumurte un wirtschaft' te Mudder Brüsingisch as en Beseten in'n Hus' rümmer, so dat all Lüd' ehr schu ut den Weg' güngten.

Wewer dat süss noch düller kamen. So hentau Middag kamm Hann Pecker tau ehr, un de bröcht noch sänner Weder mit, as dat al bi ehr was.

Hann Pecker was so 'n Allerweltskirl. Hei verstunn allens tau maken: hei slacht' te de Buren dat Vieh, deckte sei de Strohdäker, malte Holttüffeln för dat ganze Dörp un snigte hölten Lepels, mit de dat ganze Dörp eten ded'!

Wenn hei nu grad' mal nix tau daun hadd, oder wenn hei sik mal en fri Stunn maken ded' — un hei günnte sik de gollen Friheit oft — denn gung hei von

Hus tau Hus un llente hier un llatschte dor un log de
Wiwer dat Lis vull von unnen het haben. Wil hei dat
Platschgeschäft ut den ff verstunn, was hei bi de Frugens-
lünd' führ angesehn.

Hüt kamm hei tau Mudder Brüsingſch; denn hei hadd
wat führ Wichtigſ tau vertellen.

In fine gewöhnliche Manier kamm hei öwer'n Hof
slēken, drückte ſin rod' Geſicht platt gegen ein Finſterrut,
dat de kort Knopnäſ ganz platt uſſach, un lek in de
Stuw rinne.

„Hst! Hst!“ malte hei.

„Wat bringſt Du, Hann?“ frog Mudder Brüsingſch,
de allein binnen was.

„Wat Nigs!“

„Dat pleggt man ſellen wat Gaud's ſin. Öwer
fumm man'n hēten neger.“

„Du warſt Di wunnern,“ fäd' hei un gung denn mit
Fläuten un Danzen, as dat ſin Ort was, in't Hus.

„Na, wat weißt Du denn?“ frog de Ollſch.

„Säuk Di man 'nen annern taum Swiegersohn, mit
Korl Smitten is dat nix.“

Hei ſweg' ſtill un ſpikte de Uhren as en Voß.

„Worüm is dat mit Schulten-Korl nix?“ frog ſei ſcharp.

„Hürt uns of wer?“ frog hei.

„Wer ſüll uns hüren!“ rep ſei argerlich.

Hann Pezer bögte ſik tau Mudder Brüsingſchen dal
un fluſterte ehr in't Uhr:

„Hei ſall jo de Lowis' frigen!“

„Wat? — — Wat ſeggſt Du? — Min Magd ioll
hei frigen, minen Mann ſin Swesterdochter?“

„Hsst! Hsst!”

„Dor lat doch Din dœmlich oll Histen! — Wer hett Di dat vörklænt?”

„Wer? De oll Schultsch süffst hett' min Fru vertellt. Du weist doch, min Ollsch spinnt för ehr. — Ja, 't is allens al berødt; taum Harwst kriggt Kort de Hauw, un denn fall ok glik de Hochtit warden.“

„Dit ward noch negenmal düller! — So also, so steiht de Sak!“

„Wat wist Du, Brüssingsch? Snider Gustov hett fil bi fine Neigeri 'nen schönen Hümpel Geld sport un kann fine Dochter mihr mitgewen as Du Dine Fil.“

„O, täuf man, min Sæhr, dit Stück von Di will w' uns marken. Ik denk ünner, hei kümmt hier tau uns' Filen, wenn hei uns besöcht, un nu is dat Spill ganz anners. Ewer wacht man, Bräuding, wi warden Di lüften!“

Wildeß sei sik noch uttowte, famm lütt Franz up den Hof un hul'te as en jungen Wulf.

„Wat hest Du, Du Blitzung?“ rep sei ut't Finster.

„Ja, Kort Smitt hett mi slagen!“

„Wat? Wer?“

„Kort Smitt hett mi slagen!“

„Kort Smitt? Wo kann hei Di slan?“

„Ja, ik heff — wi Jungs, wi spælten achter den Schulten sin Stallschur Soldat, un dor mallürt mi dat — un ik smet dat Slapkamerfinster in den Vird'stall intwei, un dor kamm hei un slog mi.“

„Nu segg einer blot, wat dat för en utvershamten Bengel is!“ rep de Ollsch. „Na, lat mi man den Ollen

nah Hus kamen, de fall em mal den Standpunkt klor maken. Dor denkt woll jeder Strukröwer, hei kann uns up de Näs spelen! Ewer so wit is dat doch noch nich mit uns kamen, dat wi nich mihr uns' Recht säulen dörwen. Wi warden em wisen, wat dat heit, frömde Lüd' ehr Kinner tau slan. Täuf man!"

Hann Pezer was ganz still worden, un dor hei insach, dat hüt nix mihr för em tau halen wir, so höll hei dat för't Best, sik lising ut den Staw tau maken.

As Mudder Brüsingsch sach, dat Hann up polsch Adschüs seggt hadd, gung sei nah de Stet, wo de beiden Dirns an'n Hird tau daun hadde.

Fiken hadd sik ehre Mudder ehren Arger wenig tau Harten namen un vertelste Lowisen von ehren heimlichen Brüjam Hinrik Stazlawen in Stummhagen.

„Hei hett mi schrewen, dit Frühjahr noch will hei mi frigen, un ik fall em man jo nich de Tru bréken," säd' sei.

„Gistern füll ik nah de Stadt kamen; ewer ik hadd jolein Tit."

„Ewer, wenn Bader un Mudder dat nich liden, dat Du em nimmst?" meinte Lowis.

„O, dei warden woll möten, wenn ik will."

„Ja, Fiken, Du denkst Di dat Spill so licht. Un Du glöwst of allens, wat hei Di vörred't. Nah mine Meinung kunnst Du em doch gor nich kennen. Du hest em in de Stadt, as hei dor bi de Husoren stünn, kennen lihrt, von sin Öllern un sin Verhältnissen weitst Du ewer nix wider, as wat hei Di vertellt hett, un ob dat wohr is, dat is doch noch führ de Frag'."

„Ewer Lowis', hei ward mi doch nix vörleigen!"

Dor gung de Dör up, un de Ollsch kamm in de Stet.

„Du wist tau Micheli von uns weggahn?“ frag sei Lowisen. „Dor haddst uns doch al längst seggen mücht, wat Du in 'n Willen hest. Nu hebbən de Deinsdirns sik all al vermeidt; wo sel wi nu en Mäten kriegen?“

Lowis' lek ehr ganz verstutzt an.

„Na, sik mi man nich so grot an, wi weiten jo doch al, wat los is. — Wenn Du Schultensfrau warden kannst, denn will ik Di nirg in 'n Weg leggen, üm Gotts willen nich; ne, Du kannst of glik gahn, wenn Du wist. Un ik glöw, dat is woll dat Best, wenn Du glik geihst. Tau Hus hest Du mihr Tit, Di mit Kort Smitten wat tau vertellen; wenn hei Di hier besöcht, höllt hei Di un Fiken blot von de Arbeit up. Ne, ne, wi hollen Di nich, un wenn dat hier ahn Di gahn möt, denn ward dat of ahn Di gahn.“

Lowis' was ganz bleif worden un kunn nich Hand un nich Faut rögen. As öwer de Ollsch ehr den Rüggen taudreichte un ganz upgeplustert ut de Kael gung, dunn kamm wedder Läwen in ehr, un nu begrep sei irst voll un ganz, wat de Ollsch meint hadd. Ahn en Wurt tau seggen, namm sei sik de Arbeitschört af, bünн sik 'nen Dauk üm 'n Stopp un güng ut den Hus'.

„Lowis', Du warst doch nich gahn?“ rep Fiken ehr nah. „Du kennst Muddern doch un wettst, dat allens nich so slimm meint is.“

Lowis' lek sik üm. Sei null wat seggen, öwer de Hals was ehr as tausnürt; dor wenkte sei Fiken mit de Hand trügg un gung wider.

*

*

*

Gegen Abend kemen de beiden Mannslüd' ut de Stadt trügg.

„N Abend ok!“ säd' Gustov, as sei in de Stuw treden. „Na, noch allens hübsch munter hier?“

De Ollsch lek em sharp in't Gesicht.

„Mit unse Geschicht steiht dat ganz gaut,“ füng' de Snider wedder an. „So oder so muß der Muschü ran an'n Baß, Swägerin; denn wir wissen jetzt, wie er heißen thut.“

„Wenn Zi wider mir weit't as den Kirl finen Namen, denn weit't Zi ok wat Rechts,“ säd' sei. „Wat hewwt Zi denn eigentlich utricht' t?“

„Utricht' hewwo wi mir. Fru Swägerin; abersten fühl, wir haben nu den Kujon aufgefordert, binnien drei Dage seine olle Schinnerkracke zurückzunehmen un das Geld bei Heller un Penning wieder rauszurücken. Rückt er nu raus, gut; rückt er nich raus, auch gut, aber denn wird er verklagt. Nich wohr, Jochen?“

„Dor selen woll noch mal föftig Daler wegsmieten warden!“ säd' de Ollsch.

„Mudder, swig!“ rep Jochen. „Wi warden den Kirl verklagen, wenn't nich anners geht.“

„Ueber die Klinge muß er hopen, daß ihm man die Schinken so fliegen,“ lachte de Snider. „Denn, Fru Swägerin, wir sind in unser Recht.“

„Na, hewwt Zi denn nich mit den Kirl red't? Zi denk, Zi wullt allens in Ordnung bringen. Wo is nu Din Kunst, Snider? Du büßt doch sü's ümmer so klauk.
— Na, dor red' doch!“

Gustov verfürte sit orntlich.

„Wi führten glis bi't Landratsamt vör,” füng’ hei an, „un frögen dor, wat wi in dese Sal tau daun hadden. Unnn — — Wat säd’ ik doch eben, Swägersch? — Ja so! Also wi wieren up’t Amt. Ewer Lüd’, wat sünd de Kirls dor för graw Kils! Deukert nich mal, ik bün füs kein Bang’büg nich; ik heff mal, as ik noch Gesell was un wannerte, in’n sticdüstern Holt drei Kirls, Kirls as Gilböm, segg ik Zuch, in de Flucht jagt. De Sal was nämlich so: Ik —“

„Na, nu vertell uns man nich wedder de oll Geschicht, dei’t al dusendmal vertellt heft. Wat s’ up’t Amt säden, will ik weiten“, rep Mudder Brüfingsch.

„Denn up ’n anner Mal. — De Kirls in’n Holt — wull ik seggen: up’t Amt, ja, de malten mi orntlich de Hut schuddern. Wi also nah den Kopmann hen.“

„Wat säden sei up’t Amt? Mein Gott!“

„Wat füllen s’ seggen? Ansnauzen deden s’ uns, un wi füllen uns taum Deuwel scheren, säden s’, denn uns’ Scram güll sei nix an. Wi wieren dor nämlich up en unrechtes Flag geraden, Swägersch. Rækner hett uns nahsten seggt, woans wi dat Spill antaufaten hewwen. Un Rækner säd’ uns ok, wie der Nam’ von den Kirls is. Raglaw thut er heißen, un so ’n richtigen Heid’börpschen is er, un Du weißt doch, in die Heid’börper, da reden die Menschen eine Sprache, die kein Deubel versteiht. Tau die Gäuf’ sagen sie zum Beispiel Göf’ un zu’s Hauhn sagen sie Hohn — der reine Hohn, nich wahr? — un da gehu sie nich auf die Fäut, sünnern auf die Föt. Ne, was das for ’ne Gegend is, das is auf keine Kauhhut,

wollte sagen: Kauhhaut, ne: Kuhhut, i, was red' ich:
Kuhhaut zu schreiben".

„Dor lat Din oll Drehnen man unnerwegens. Wat hett Nekner denn wider seggt?“

„Ja, er sagte, mit das Fohlen wär es nichts. Von Fohlen is zwarsten die Red' gewesen, aber Fochen hat sich hier im Verständnis geirrt. Fohlen is nämlich blot der Nam' for das Vieh, weil daß der Kerl sich das aufgesuttern hat. Aber auf die Beine is es nich richtig, sagt auch Nekner, un darum müssen wir gewinnen. Nu lass' den Kerl man machen, was er will. Hat er den Gaul nicht bis zum Donnersdag abgeholt, lassen wir uns sofortemang' von den Schulmeister einen Breif schriiven, un denn gehen wir auf dem Gerichte damit. Ja, den Muschü wollen wir die Flötentöne schonst beißringen, Frau Regina Swägerin!“

„De Katt kœn Si wat bibringen“, rep sei. „Nu mücht ik blot weiten: wat hewwt Si hüt utricht' t? Si hewwt doch bitterliebens nix nich wider dan, as Bramwin drunken un dummi red't. Ne, mit Zuch, dat 's doch grad', as wenn man en poor Narren utschickt.“

„Aber Frau —“

„Na, na, blif mi man von 'n Livo! Un lat man Din oll narrsch Hochdütschreden! — Ne, man möt sik in 't Graff argern!“ rep sei ut, denn sei was wedder het an den Hals voll von Gift un Gall. „Gistern makt' sik dat taum Swin un hüt makt sik dat taum Apen, un so geiht 't einen Dag as den annern.“

„Wer makt sik taum Apen?“ frag Fochen.

„Un wer Lust hett, kann uns mit Knüppels un Dinger taurichten,” säd’ sei.

„Wer kann dat?” frag hei wedder.

„Wer? Dor frag’ Franzing man, den hett Körle Smitt slagen.“

„Den Bengel schad’t dat gor nig, wenn em mal orntlich de Buckel besömt ward. Un wenn Schulten-Körle sik oewer em erbarnt hett, ward hei de Schacht woll redlich verdeint hewwen.“

„So? Stah em man noch bi! De Jungs hewwen bi ehr Spelen en lütt Schw in ‘t Vird’sallfinster intwei makt, un dorüm hett de Unmisch dat arm Kind binah ümbröcht.“

„It ward’ fragen, woans sik de Sak verhöllt,” säd’ Jochen, „un här ik, dat de Jung’ schuld hett, kriggt he von mi ok noch wat.“

Jochen sin Rauh un vernünftig Wurt bröchten de Ollsch ganz un gor ut den Hüschchen.

„Segg doch den Schultenbeugel noch Schöndank för sin Heldenstückchen?“ rep sei. „Dat weit jo jeder Mensch, dat Di dat egal is, wenn anner Lüd’ Din Kinner miss-hanneln; Du lettst jo Di sülwst von jeden Hansnarren dat Fell oewer de Uhren trecken. Ewer ik lid’ dat nich, dat frömd Hänn sik an min Fleisch un Blaut vergripen. Un wenn Du dat nich deist, ward’ ik morgen taum Schulten gahn un em seggen, dat —“

„Dat wi narrsch sind,” säd’ Jochen. „Un nu mak man kein Wirtschaft, de oll Geschicht is gor nich so völ wirt. — Wo is Lowis’, dat sei mi de Steveln uthelpt. It heff ganz toll Fäut krègen.“

Mudder Brüsingſch kamm dörch des' Frag' in grot Verlegenheit.

„Lowis' is nich hier," säd' sei; „ik heff ehr nah Hus schickt. Sei hett —“

„Wat hett s' ?“

„Ik will nich, dat sei sik mit den Minschen, dei min Kinner sleit, in minen Hus' rümmetüht. Ik heff ehr furtjagt.“

„Du weifst doch den Deulkert, wat Du ümmer angifft! Wenn wi kein Mäten hewwen, kannst Du ok mit in 't Feld, wenn de Auff kümmt. Un in 't ganz Dörp warfst uns mit dese Geschicht bringen!“

„Wegen minentwegen ward' w' nich in 't Gered' kamen. Ewer Du mit Din oll Superi un den ollen Bird'kop bringst uns in 't Dörp. Ewer Din slichten Streich lachen all Lüd', un all Lüd' seggen ok, dat 't nich mihr lang' duren ward, denn möt w' Bankrott maken. Un dat ward ok so, Du bringst uns mit Dine verfluchte Wirtschaft noch an den Beddelstaf.“

„Wif, nu höllst Du dat gottlos' Mul!“

„Un Din Mäten ward Di kein Minsch afnehmen, un Willem kriggt irst recht kein Tru; denn wecker Öllern werden ehr Kind in 'n Hus' gewen, wo 't nir as Undugend un Slichtigkeiten gewen deit?“

„Wif, ik rad' Di, holl Din Mulwark, oder dat deit all mein Dag' nich gaut," schreg' Jochen in helle Wut.

„Swager, wißt Du woll vernünftig sin!“ rep Gustov, de des' ganz Tit øewer dorstan hadd, as wenn em de Peiterzill verhagelt wir. „Schäm Di wat, Jochen!“

„So'n Frugenßmisch kanu di nich Fræd' hollen!
Wer noch bün ik Herr in 'n Hus'!“

„Jochen, nu wes vernünftig!“ säd' Gustov un söcht
em tau begäuschen.

Wer Mudder Brüsingßch stunn mit geballte Hänn
dor un kel ehren Mann so giftig an, as wenn s' em mit
de Ogen bitten wull.

„Un dat is doch wohr,“ schreg' sei mit krächige
Stimm, „Du bringst Din Kinner üm ehr Glück un ehr
Arfdeil. Du büsst en Mürder an Dine Fomili!“

Jochen würd' uttausehn as de Stalk an de Wand.

„Dat fast Du nich taum zweiten Mal seggen,“ säd'
hei, ret de Flint von den Halen raffe un wull sik dot
scheiten.

„Jochen, wes nich unklau!“ sprüng' Gustov up em
tau un höll em de Arm fast. „Wist Du Din ganz Hus
unglücklich malen?“

„Is mi ganz egal!“ rep Brüsing. „De Geschicht
möt en Enn hewwen, dat de Spetakel uphürt.“ Un hei
ret sik mit Gewalt los, un — bauz! gung de Schuß an
den Bœhn.

An desen Utgang von ehr Bankeri hadd de Ollsch
nich dacht. Sei stunn as en Steingöz dor un kunn keinen
Lut seggen, so was ehr de Schreck ewer Jochen sin Be-
nehmnen in de Glieder schaten. As ewer dat Gewehr
los gung, dor schriegte sei hell up un brölk denn ahn-
mächtig tausamen.

Gustov sprüng' rasch hentau un füng' ehr in sin
Arm up.

„Jochen, kumm, sei gift den Geist up!“ rep hei.

Brüssingen sin Wut was rasch verflagen. Hei stellte de Flint hisid' un drog mit Gustoven sin beswint Fru upi 't Bedd.

„Täuf man, ik ward' koll Water halen un Tiken seggen, dat sei Din Fru röppt,” säd' hei un ilte nah de Kœl.

Ball was ol Tiken un Gustovsch un allens dor; dat durte öwer temlich lang', bet Mudder Brüssingsch wedder tau sik kamen ded'.

*

*

*

„Wist Du mich versäulen, ob Du upstahn kannst?”
frog Jochen den annern Dag so in de Vörmiddagstit
sin Fru.

„Wo is Tiken?” frog sei mit swacke Stimm.

„Sei is in de Kœl. Sall ik s' raupen?”

Mudder Brüssingsch nickte, un Jochen gung.

Tiken kamm rinne.

„Wat soll ik, Mudding?” säd' sei un bögte sik öwer
dat Bedd un lek de Ollsch in dat infollen Gesicht. „Willt
Ji nich upstahn, Mudding?”

„Ne, ik kann noch nich, mi is ümmer noch taum
Dotbliwen.“

„It ward' Juch wat von'n Dokter halen, Mudding.“

„Wo kannst Du den widen Weg nah de Stadt allein
malen!” säd' sei. „Ne, kannst hengahn un seggen Tanten,
dat sei eins kamen deit.“

Tiken wippte ut de Stuw un lep nah den Snider.

Als ehr Tanten hürte, dat ehr Mudder sik noch nich
von ehrn Schreck verhal't hadd, let sei glik allens stahn

un liggen un ilte furt. Filen blew noch en hēten un vertellte sik en Mundvull mit Lowisen.

De lütt Dirn, de den Schelm ümmer in 'n Nacken hadd, sach recht bedräwt ut, as sei wedder nah Husung, un ut de blagen Ogen, de süss idel Lust un Sünnenschin strahlten, leken de blanken Thranen rut as en poor Kinner, de verbistert sünd un nu ehren Lēwen keinen Rat weiten.

Un ehr Trurigkeit hadd ehren gauden Grund. Lowis' hadd ehr vertellt, dat Raßlaw ut Rummhagen ehren Vader dat oll Vird andreicht hadd, un dat Hinrik sinen Ollen bi dat Bedreiggeschäft hulpen hadd.

Sei gung in ehr Kamer un sett' te sik up 't Bedd un hüng' ehre Gedanken nah. Wat süll nu ut ehre Friwarden? De Raßlaws haddeñ ehren Vader ja sichtlich bedragen, un nu würden ehr Öllern dat nie un nie tau gewen, dat sei Hinrilen nehm; un sei kunn em nu ok nich mihr nehmen. Filen was taum irsten Mal in ehren Lēwen bet up den Dod vertwifelt.

De Börmiddag vergung ball. Snider Gustoven sin Fru hadd Mudder Brüsinghschen de Tit verdrewen, un as sei weg was, kamm de Swager tau ehr.

„Ik möt doch ok mal seihn, wat Du mäkst,” säd' hei. „Min Fru seggt, dat Du orntlich frank wirst.“

„Dat bün ik ok, Swager,” stöhnte sei. „Mi is noch ümmer recht slicht, un wenn 't nich ball hēter ward, denn weit ik nich, wo 't warden soll. — Ne, wat möt ein sik argern œwer —“

„Nu reg' Di man nich wedder up, Swägersch,“ sned' Gustov ehr dat Wurt af.

„Ne, lat mi rēden, Swager, ik möt mi mal utspreken,
de oll Vird'geschicht un Jochen sin Scheitgeschicht — mi
steiht de oll Arger un de Schreck hier vör den Harten as
en Pahl — lat mi man rēden, dat mi lichter ward.
Nu segg mi mal, wat würd' Din Fru seggen, wenn Du
üümmer in 'n Sturm nah Hus kemst un so 'n dummen
Saken maktest? Wenn hei, Jochen, en bēten nah mi
nahfrög', kunn hei nich üümmer so unvernünftig wesen.
Un as de ein is, so sünd sei all. Keiner hett en richtig
Leiw tau mi, of Filen nich, de doch min Best is. De
geiht dat gor nich nah, dat ik so vēl utstahn un liden
möt. Sei lett sik gor nich bi mi blicken.

Un denn Lovis, de hett mi oł argert. Worüm
seggt sei mi nich, dat sei Karl Smitten sin Brut is? Sei
weit doch, wo swor dat is, nu noch, utgangs April, en
Deinstdirln tau kriegen. Un worüm geiht sei glik latthörig
ut den Hus, wenn ik en bēten schell?“

„Swig' doch still, Regin, un lat de ollen Saken，“
unnerbröł Gustov ehr Ned'.

„Ne, ne, lat mi, ik möt mi dat Hart eins licht
maken. Stine, Din Fru, wull mi nich rēden laten, wil
sei meinte, dat strengte mi tau dull an, un denn was
Jochen of üümmer in de Neg'; øwer nu lat mi man, ik
rieg' nich ihrer Rauh. — Wat ik seggen wull — wo is
sei, Lovis?“

„Süll sei wedderkamen?“

„Ja, Filen kann jo allein in de Wirtschaft nir
fangen, un dor möt doch dat Middag besorgt werden.“

„Ik heff s' al in de Kæl seihn,“ säd' Gustov.

„Wewer wo hest Du Jochen?“ frog hei rasch, üm de
Rēd' up en annen Thema tau bringen.

„Hei is woll buten. Wüst Du em wat?“

„Segg mal, weitst Du, ob dat Vird hüt of noch
lahmt?“

„Worüm meinst Du?“

„Ja, süh, dat kann licht möglich sin, dat sik dat
Diert unnerwégens den Faut øverwilligt oder den Hauf
verdröhnt hett. Wi möten weiten, wo de Sak is, dormit
de Kirl uns kein Swierigkeiten makt.“

„Ne dor weit ik nir von af. Mi seggt jo keiner wat.
Ik bün nu trüggsett't, un dau ik den Mund mal up, denn
gift 't glik Murd un Dotflag.“

„Ach, wat Du dor wedder rēd'st! Ik ward' Di dat
man eins drift in 't Gesicht seggen: wat schuld hest Du
of. Du bittst un hackst up Jochen rümme, wenn 't nödig is
un wenn 't nich is. Si künnt recht glücklich tausamen
lewen, wenn Si Joch man verstahn wullt. Jochen is
nich de Legst, dat möt ik weiten. Wi kennen uns al
södder unse Schausjohren, øwer wi hewwen uns nie nich
ein böses Wurt baden. Wenn em øwer ümmer de Kopp
warm makt ward, denn möt em taulegezt de Gall øverlopen.“

Mudder Brüsingsch säd' kein Wurt, as Gustov sweg';
sei fühlte woll, dat hei de Wahrheit seggt hadd. Un ehr
Swager was of kein Luminisch nich un wüft tau rechte
Tit uptauhüren. Hei sek en Wil dörch de apen Alkabendör
un stunn denn up un säd', dat hei dat Vird doch
mal den Faut unnerfäuken muss.

Up den Haw was Jochen un Willem. Sei hal'ten
dat Vird rut un beleken sik dat lahm Bein. Antauseihu

was den Faut nig, of de Hauf sach gefund ut. As
æwer Gustov dat Iſen anſot, markte hei, dat dat nich
ganz fast was.

„Dor fitt de Fehler,” rep hei. „Nu will mi dat
Vird mal nah 'n Smid ledden, dat hei dat Iſen los
ritt un en nig' unnerleggt.“ Un all drei leddten mit dat
Vird af.

Kum wiren sei en teihn Minuten von'n Haw, dor
seg' Mudder Brüſingsch von ehren Beddwinkel ut, dat de
Dur apen makt würd' un en Fuhrwark, bi dat zwei
Kirls wiren, up den Hof kamm.

„Deukert, wer kümmt dor!“ säd' sei tau Fiken, de
bi ehr an't Bedd satt.

De Dirn gung in de Stuw un lek ut't Finster. As
sei den einen von de beiden Frömden sach, schot ehr dat
Blaut gläugnig in't Gesicht, un den negsten Ogenblick
würd' sei witt as Krid uttaſeihm. Sei wüſt nu, wer
dat wesen ded'.

„Dat sünd de Razlawſ,“ säd' sei mit swacke Stimm
un wull ut de Stuw gahn.

„De Razlawſ? Mein Gott, wo is nu Vader?“ rep
de Ollsch. „Æwer wo wist Du hen, Kind? Blif hier,
mi tréden de Ahnmächten an, wenn ik mit den Kirl
allein bün.“

Fiken begrep ehr Mudder ehr Angst un blew binnen.
Sei föcht sik en Handarbeit un setzte sik an den Aben.

Ball kemen of de beiden Kirls rinne.

„Gun Dag!“ säd' de oll Razlaw.

Fiken dankte.

„Gun Dag!“ säd' olf de jung' un smunzelte so 'n
bēten un nicke Tiken tau.

De Dirn cewer slog de Ogen dal un ded', as wenn
de jung' Mensch ehr gor nit angüng'.

„Is Brüsing woll to sprēlen?“ frog de oll Ratzlaw.

„Hei ward woll glik kamen,“ säd' Tiken, ahn uptau-
tiken. „Ewer Mudder is tau Hus, sei liggt in 'n Alkaben.“

„Brüsing hett jo woll an 'n Sün nabend en Pird
funnen, as he ut de Stadt nah Hus führt is?“ frog
Ratzlaw wedder,

„Funnen hett hei dat nich,“ säd Tiken, de nu Kurasch
kreg', „dat hett hei sik köfft.“

„Ja, Du spaht doch man,“ säd' de Oll. „Bon wen
hett he dat denn köfft?“

„Bon Ratzlawen ut Krummhagen, un föstig Daler
hett he dorfsör betahlt.“

„Un 't is nich sis wirt!“ säd' Mudder Brüsing'sch
in 'n Alkaben.

„Lüd', ik verstah nich, wat Zi red't. In Krumm-
hagen wahnt blot een Ratzlaw, un dat bün il, un ik heff
em keen Pird verköfft. Ewer mi is an 'n Sün nabend
Abend en Pird weglopen, un dat fall Brüsing unnerwegens
funnen hebben.“

„Min Mann was so dun, dat hei woll swerlich wat
finnen kunn“, säd' de Ollsch.

„Ja, Brüsing'sch, denn weet ik nich, wat ik seggen
fall.“

„Ik ol nich“, rep sei. „Entweder wi hewwen mit
Spitzbauwen un Bedreigers tau daun, oder min Mann
un min Swager hewwen mi dat Lif voll lagen.“

„Seh nah Din Würden, Brüsingſch“, säd' de oll
Ratzlaw, den nu ol de Geduld utgung, „ik denk woll, ik
seh nich ut as en Bedreeger un'n Spitzbow.“

„Man kann de Minschen nich ümmer anseihn, wat
in ehr insteckt“, rep sei.

Taum Glücken lemen nu Jochen un de Snider in
de Dör. Beid' verſirten sit bannig, as sei de Ratzlaw's ſegen.
Aewer Jochen fot sit ball un säd':

„Süh, Ratzlaw? Du wiſt Di woll Din Vird wedder-
halen?“

„Ja, dat will ik. Aewer wat heet mi dat, Din
Frugenslūd' rēden hier von Spitzbow un Bedreeger un
ſeggen, Du heft mi dat Vird för föftig Daler aſſlöfft?
Wat fall ik to jo'n Rēden denken? Ik würd' Di doch nich
dat Vird verköpen, dat ik mi den Dag ſülfſt iſt löfft heff!“

„S, Minsch, Du warſt de Geſchicht doch nich ſtriden
willen!“ säd' Jochen un plinkte em tau.

„Hett Reklner Di nix ſeggt?“ fragt Gustav.

„Ik heff mit Reklnern födder Sünnabend nich rēdt.“

So, dor lagg de Pastet! De Snider ſtunn nu dor
as Bodder an de Sünn. „Wenn de H̄ewen iſtört't,
fallen all de Sparlings dot,“ dacht hei. „Nu wünscht
ik mi blot, ik ſet fo'n teih Klafter deip in de Frd'.“

„Un wo kann ik Di dat Vird verköfft heben,“ ſüng'
Ratzlaw wedder an, „ik kenn Di jo gor nich. Ik ſeh
nu woll, dat Du dat büſt, de bi Reklnern ſet un Dre-
blatt ſpelen ded', aewer rēdt heff ik in minen ganzen
Leben mit Di noch keen Wurt. — Ne, Fru Brüſing, he
hett Di orntlich wat upbunnen in fine Dunitee. Wo de
Sak iſt, ward' ik Di vertellen. Min Hinrik wull up dat

köfft Pird nah Hus ride. Unnerwegens ewer passierte em en Mallür. Kort vör de Städ', wo de Landstrat nah Krumbhagen sik von de Schassee astwelt, schugt dat Pird vör en Furmark, dat ok ut de Stadt künnt, bömt sik un smitt den Rider af un löppt den Wagen nah. Bi dat Weder un de Düsternis was an en Söken nich to denken. Gistern hett he de ganz Ümgegend aströpt, ewer nix funnen. Ewer kort vör Abend hett he to hüren kregen, dat Brüsing en Pird funnen hadd. Un nu will wi uns dat Diert man mal bekiken, ik glöw, dat ward nog uns' fin."

„Ik hür, ik bün schändlich belagen un bedraken worden!“ säd' Mudder Brüssingsch. „Un dat Geld hett he in de Korten verspelt! O, mein Gott, worüm lettst Du mi dit allens erlewen! Worüm erbarmst Du Di nich ewer mi un nimmt mi von dese Minschen weg!“

Un sei kreg' den Weinkrampf un schreg', dat dat 'nen Stein hadd erbarmen künnt.

Fiken stört' te tau ehr un namm ehr in den Arm un tröst' te an ehr rümme. Ewer allens was vergewis, sei künnt sik nich saten. As sei endlich still sweg', fünf sei för dot in de Füssen.

De Mannslüd' hadde des' Tit ewer kein Wurt spraken. Nu stünn Hinrik up un säd' tau Jochen:

„Brüsing, dat is gewiß unrecht, dat Se Ehr Fru nich de Wahrheit seggt habben, ewer ik heff mi noch en vel grötter Schuld up 't Geweten laden; denn wenn ic an'n Sünnabend ruhig nah Hus reden wir, hadde Se den Arger wegen dat oll Pird nich kregen. Ja, ik heff

ſchuld en den ganzen Vird'kop. Laten S' mi man allens vertellen.

As ik in 't verleđen Johr bi de Husoren deente,
lährte ik Ehr Filen kennen, de öfters nah de Stadt kem.
Se geföll mi, un dor ik ehr of geföll, so würden wi
Brutlüd', un ik verspröd ehr, wi wullen uns frigen, wenn
ik de Wirtschaft kreg'. De hett mi nu Vader dit Früh-
johr verschrieben laten, un ik kunn nu min Wurt hollen
un min Filen halen, wenn min Oll sic nich in den Kopp
sett't hadd, ik süss unsen Nahwer ſin Dochter nehmen.
Dor ik em nich vertürnen wull, so säd' ik nie von mine
heemliche Leew. Ik dacht, ik würd' em mal gelegentlich
mit Filen bekannt maken loenen, un wenn he ehr iſt mal
ſehn hadd, dacht ik, denn würd' he ſchonſt mit min Wahl
toſreden ſin. Un ik hoffte von Wek to Wek, ik würd' Filen
mal in de Stadt drapen. Ewer ſe was nie dor. Nu
ſchrew ik verleđen Fridag an ehr, ſe süss doch Sünnabend
mal kamen, ik hadd wat mit ehr to bespreken. Dor ſe
ewer wedder nich kem, ſo säd' ik mi, dat ik meinen Plan
up en anner Wiſ' utführen müſt. So gegen Abend an'n
Sünnabend hadd ik 'nen Lütten in'n Kopp — Se weeten
ja ſüßſt, bi ſo 'n oll nattkoll Weder drinkt man gor to
licht eenen mihr, as man verdragen kann — un dor ver-
föll ik up einen narrſchen Gedanken. Ik ſach Se dor bi
Reknern ſitten, un dor säd' ik mi: Saſt em, wenn he nah
Hus führt, heimlich dat oll Vird an den Wagen binnen,
de Abend is düſter, un nüchtern is he of nich mihr, he
markt von den Streich gor nix. Un wenn he dat denn
mitnimmt, denn möſt Du dat doch wedder halen, un wenn
Du dat halſt, führſt Du mit den Ollen hen un wiſ't em

bi disse Gelegenheit Din Brut, un Du kriggst ehr denn
ok mal wedder tau sehn.

Un dissen narrschen Gedanten führt ik ut. As ik en
Enn lang rēden wir, steg' ik af un töwte up Se; un as
Se vörbi führten, bünne ik dat Bird achter an 't Krett
un güng' denn langsam nah Hus un rēd'te minen Bader
vör, so un so hadd mi dat gan.

Un nu heff ik mit de Geschicht en grot Unglück an-
richt't. Up-wecker Ort lett sik dat wedder got maken?"

„Du haddst verdeent, dat ik Di mit den Pitschenstock
dat Fell garwte!" rep de oll Ratzlaw.

„Bader, mak mit mi, wat Du wist. Ik seh, ik heff
allens verluren, dorüm is mi ok allens egal," säd' Hin-
rik un sett'e sik ganz bedräwt wedder dal.

Jochen gung in den Alkaben. Sin Fru was wedder
tau sik kamen. Hei fot ehr beiden Hänn un lef ehr in't
Gesicht.

„Mudder," säd' hei, „nu arger Di nich mihr. Ik
heff in minen Löwen einmal hoch Korten spelt, dat is mi
slicht bekamen, nu spel ik nich wedder. Un dat ik Di
wat vörleigen ded' — sik, ich dacht, de Wahrheit wir noch
slimmer för Di as de Unwohrheit, un ik wull Di doch
keinen so groten Arger maken. Nu vergett und vergiff
allens. Hest Du hürt, wat de jung' Ratzlaw vertellt
hett?"

As Hinrik sinen Namen nennen härte kammi hei in
de Alkabendör un säd':

„Kœnen Se mi ok vergeben, Fru Brüsing?"

Fiken bögte sik ewer ehr Mudder un küßte ehr.

Wewer as de Ollsch wat seggen wull, lamm Hann Pezer
in de Stuw un frog lut:

„Ja, wenn dat hier en Hochtit gift, denn nehmt Si
mi doch woll taum Hochtitshidder?“

Gustov un de oll Raaglaw müßten lachen. Ol Jochen
lachte hell up. Un Tiken würd' putenrot.

„Brüsingsch,“ rep Pezer un lamm nah den Alkaben
hen, „Du heft mi doch ümmer verspraken, wenn Tiken
frigen ded', denn — —“

„Ja, kumm morgen man wedder, denn will wi allens
bereden“, säd' Mudder Brüsingsch. „Un nu lat's mi allein,
ik mücht girt en Og' vull Slap nehmen.“

Den annern Dag sprüng' Hann Pezer vör Freud'
het an den Bœhn; denn hei hadd dat Hochtitshidder-
Patent in de Tasch.

Du büsst so schmuck.

Du büsst so schmuck, Din gele Haar
Sünd als de helle Sünnestrahle,
Die Og' is als de Himmel klar,
Din Kauferwange mücht ic male.
Mi deet dat Hart im Leiw jo weih,
Wenn ic in 't leiw Gesicht Di seih.
Du büsst so schmuck!

Du büsst so gaut un selgst woll geern,
Dat jeder fünn sie Glück im Lewen;
Du müchst ok, dat 'e günstig Steern
Mal schine ded' mim Daun un Ströven.
Wenn 't Böden eim varhülp tauin Glück.
Du będ'test jede Ogeblick —
Du büsst so gaut!

O, weer 'k noch jung, twelf Johr blos trügg,
Ik drüft va mine Leiw Di segge.
Nu awer fünn 'k tau Di nin Brügg,
In 't Graff mutt all min Wünsch ic legge.
Di leiwe un still węse, still!
Ik weit nich, wo ic 't dręge will — —
O, weer 'k noch jung.

De See is so deip.

De See is so deip, un deip is de God,
Un rot is dat Blaut, un de Rause fünd rot;
Doch in Din Og', dar fi'nn 'k nine Gru'nd,
Un nist is so rot als Din lüj leiw Mu'nd.

Un sait is de Honn'g, un de Zucker is sait,
Un heit is dat Für, un de Sünn, dei is heit;
Doch saiter schmeckt nist als 'e Puß va Di,
Un nist bre'nnt so heit als de Leiw in mi.

Un hæd' ma mi Go'ld, un hæd' ma mi Ge'ld,
Ik geiw Di nich foort, sülſſt nich fær en We'lts,
Ja, säd' mi r-e Gott: Jung', lat mi Din Brut!
Ik neihm Di in d' Arm un lachte em ut.

Nich Himmel un Gerd', nich Sünn un nich Steern,
Nist heff ik als Di so leis un so geern.
Bléwst Du mi nich trüw, oder neihm Di de Dod,
Ik hö'll dat nich ut, ik sprüng inne God.

Vardreitlich.

Ik bün hüt vardreitlich,
Dat Hart is mi schwär —
Ik mücht jedem warne:
Kumm nich in min Spar!

Mi is sülfft tauwedder
De Sünn, dei hüt schint,
Un jede Gesicht, dat
Fidel is un grint.

Ik mücht woll, dat 't blige
Un dunnere ded',
Ik wull, dat de Stormwi'nd
Blais' øwer de Heed'.

Ik wull, dat de Räge
Wi'ld pladderte dal
Un Fe'ller un Wische
Gris leige un kahl.

Doch weer dat nu alles
So, als ik heff seggt,
Ik weit nich, ik lön woll,
Ok dat weer nich recht.

Ik bün hüt vardreitlich,
Dat Hart is mi schwär;
Mi quält wat, mi fehlt wat:
Min Leimst is nich dar!

Am Samerdag'.

De Samerdag is heit un schwaul,
De Welt so still, als leig' s' im Dod';
Im Baukwo'l'd awer is dat kauhl
Un düster ais im Tod'.

Un ruhig liggt de See un blank,
De Seerauf' weigt sik inne Drom;
De Miz, dei singt, un ehr Gesang
Lüht øwer Busch un Bom.

De Jäger hört va feern dat Lied —
Dar lött hei lope Haf' un Reh,
De Bost ward em so vull, so wit,
Dat drift em hen nah 'm See.

Hei kümmt, un füh: zwei witt, weik Arm,
Det spreide leif sik nah em ut —
Dem Jäger ward so will, so warm,
Als wenn hei seig' sin Brut.

Dar springt hei inne deipe See.
Hell lacht de Miz, ehr Glück is grot,
Un lustig hüppen Haf' un Reh —
„Ein“ awer weint sik dot. —

Inne Nacht.

Um Himmel steht de Maë so blank,
Um Fe'll liggt witt de Dow,
De W'nd summt lis' 'ne Nachtgesang
Un spelt im gèle Lof.

If stah un sil durch 't Fiesterrut
Bit oewer Heed' un Fe'ld.
Wo süht so grot, so grot doch ut
De leiw ol Herrgottswe'l!

Dar ward 't so eng' mi inne Stuw,
Dar schlif ik mi voer 't Voort —
O, tünn ik fleige ais en Duw,
If slæg' hüt Nacht noch foort!

Foort, bet an 't E'nn va See un Gerd',
Bit inne Himmelrum!
Min Sehnsucht ritt um wi'sle Peerd',
If törn un tægel s' kum.

If weit nich, wat før 'n düster Macht
Mi Kopp un Hart möcht schwär —
If woll, vøræwer weer de Nacht,
If woll, de Sünn weer dar!

Dat regent.

De Rēge pladdert mi uppe Haut,
Dat rēgent dull.
Doch mi is heit, so heit dat Blaut
Un 't Hart so vull!

De Bru'sbort Harwst, dei graus 'e Graff
Fær Blaum un Krut,
Dat Lof fö'll vanne Böme af,
Ba mi min Brut. —

Un einsam ströp ik durch 'e Wo'ld,
Durch Brauk un Rij.
De Rēge möcht mi natt un ko'st,
Doch't Hart nich frij.

Hol hoch de Kopp.

Du fühlst mi ut so blaß un bleit,
Din Stimm, dei klingt so weih un weik,
Din Ogen sünd so rot,
Du deest so engstlich un so schüw, —
Hett sei Di brake Leiw un Truw,
Un grämst Di nu half dot?

Heff ma Geduld, geht 't hüt ok schlecht,
De Tit treckt alles wedder trecht,
Möcht frisch Di Maut un Blaut.
Ok ik heff lède Led un Qual,
Dat Lèwen sche'nn mi gris un kahl;
Doch hüt is 't wedder gaut.

Hol hoch de Kopp un lach ehr ut;
Du fi'nnst woll noch en ainner Brut,
De We'l't is ja so wit.
Un sünd de gaude Brüd' ok iar,
Ein ewer is før jedem dar
Un kümmt tau rechte Tit.

Im Gle'nn.

Hei hett sik üm mi rete,
Hei säd', hei weer mi gaut,
Un hett mi doch vergete,
Mi un sie Fleisch un Blaut.
Lengst ging hei oewer Barg' un Böm,
Tau E'mn sünd all min saite Dröm —
Hei hett mi ach, vergete,
Mi un sie Fleisch un Blaut.

Nu sitt ik un mutt weine,
Wie Gle'nd, dat is grot.
Ik heff up Gerde keine
Taum Trösten inne Not.
Min Ölre fünke beed' in't Graff,
Wie Brauder namm de Wainnerstaff —
Ik heff up Gerde keine
Taum Trösten inne Not.

Un kümmert dat Frühjahr tage
Mit Blaume, Sang un Klang,
Ach, alles weckt min Klage
Un möcht mi düsser frank.
Wo glücklich was ik doch vör'm Jahr,
Als 'k noch nich in mim Schimp stu'nd dar --
Ach, alles weckt min Klage
Un möcht mi düsser frank.

If wußt, if leig' dar u'nne
Im See; um stille Gru'nn,
Dar wöörd' if rasch gesu'nne,
De Dod heilt jede Wu'nn.
Dat Water liggt so blank, so deip,
Mi is 't, ais wenn dat lis' mi reip —
Ja, rasch ward' if gesu'nne,
De Dod heilt jede Wu'nn. — —

Dat E'nn vam Sied'.

De Maë schint hell up Fe'ld un Bral,
Up Maur un Wische liggt de Dak.

Im Eikbom anne Mörgelkul,
Dar sitt un schrit't so schrill de Ul.

Kunum mit! Alej witt! so locht un röpp't
Sei eesch durch d' Nacht, als alles schlöppt.

Un süh, dar kümmt wat ewer d' Brak
Un schleet sik hi'l'd durch Dow un Dak;

Dat früch't sik nich vør Ul un Nacht,
Nah 'm Mörgelpauhl stürt dat mit Macht.

Dar steht dat still un starrt nah 'm Gru'nn
Un jamert, klagt mit bleikem Mu'nn.

So stähnt 'e Miesch, wenn em dat Hart
Um Dodebedd terete ward.

Un wat dat klagt un stähnt un seggt:
It was em gaut, un hei was schlecht.

Hei hett mi bröcht in Schimp un Schainn
Un ging denn heimlich ut dem Lainn.

Min Mudder sunk in 't Graff vør Gram,
Mi drift in 't Water Schu'l'd un Scham! —

Un wedder starrt dat stis nah 'm Gru'nn
Un hæd't tau Gott mit hangem Mu'nn,

Un wedder röppt un loct de U:
Klej witt! Klej witt! Kumm mit in d' Kul! —

Dar stört't sik dat vom Uiver dal.
Hoch sprügt dat Water, hoch im Strahl,
Un schælt un schülpert, schümt un dusst,
Grad' ais de See, wenn d' Harwistorm grußt. —
Doch ball de Uprauhr wedder schwiggt
Un speegelblank dat Water liggt,
De Maë schint hell up Fe'ld un Brat,
Up Maur un Wische liggt de Dal. —

En gruglich Geschicht.

„Gun Dag, Meister! Na, so flitig bi de Arbeit?“
De Timmermann Franz Dröhnholt, de up sinen
Buplaß mang Brēd' un Balken marachte, kek rasch tau
Högt.

„Ah, de Hannelsmann! Schön Dank ok, Klassen!
Wo geiht 't? Sei hewwen sik jo so lang' nich bi uns
seihn laten?“

„Was nich so recht in 'n Tüg', Franz. It weit
fülfst nich, wat mi eigentlich in de Senaken ret, heff woll
so an söß Węken tau Hus sitten mügt. Wat gift 't hier
Nigs?“

„Wat füll 't bi uns gewen? Weiten Sei nir? In
de Stadt pleggt doch ümmer wat vörtaugahn.“

„Auch allens beim alten.“

„Un wat makt denn dat Geschäft?“

„Ach, dor geiht dat slicht mit. As Du Dich woll
denken kannst, achter'n Ofen läzt sich nichts ausrichten.
Gewiż, man hat ja seine poor Kunnen, oewer de maken
den Kohl nich sett. De Hauptfak is dat Hufiergeschäft.
Kannst Du wat bruken? Ein feines Uhrkettchen, 'nen
Slips oder — Sag' doch mal, Franz, wie steht's mit
die Trauring'? Hast schon bestellt? Sonsten ich besorg'
sic Dich auch“.

„Brük kein“, seggt Dröhnholz fort.

„Wat? Ik denk doch, Du wist nu hall losleggen.“

„Taum Frigen hüren ümmer zwei. Ewer dat selen woll Spiken fin?“

„J, Minsch, red' nich! Ik heff mi doch vertellen laten, dat Du den ollen Müser fin Swiegersöhn warden wist.“

„Dat 's en dummen Snac. De Lüd' klœnen vel.“

„Ach, gah mi af! Wo kein Spön haut warden, dor fallen ok kein.“

„Na, denn möt ik Sei woll de Geschicht vertellen,“ säd' Franz. „Striden kann ik dat nich, dat ik de Dürten gaut bün. Seihn S', dat' is jo ok ganz natürlich. Wi un Müsers sünd Nahverslüd', un ik kenn de Dirn al, so lang' sei up de Welt is. As lütt Kind hett sei hier up den Buplaz spelt, un as sei grötter würd', dunn blev dat bi de olle Fründschaft.“

As mi nu min oll Mudder in'n Harwst de Wirtschaft verschriven let un ik en Fru brulen kunn, dunn fot ik mi en Hart un frog Dürten, ob sei woll Lust hadd, dat Husregiment in minen Katen tau führen. Sei slog de Ogen dal un spelte mit ehr Schörtenkänn, un as ik dunn noch mal frog un ehr Hand nehmen wull, dor flüng' sei ehr beiden Arm mi üm den Nacken un gaff mi 'nen Kuß un säd', dat wir ehr Jawurt.

Un ok de Ollen schienten de Partie nich ungirn tau seihn. Mudder Müsersch besöchte mi dagdäglich un red'te hier un red'te dor, un wo dit sin müßt un wo dat sin müßt, un ded', as wenn sei al richtig min Swiegermudder wir. Mit einmal øwer kreg' de Sak 'nen Ümswang. Sei

Let sit nich mihr sehn, un ok Dürten kamm nich. Wat bedüd't denn dit? frog ik mi. Du hest de Ollsch doch nig dan un Dürten irst recht nig, un wat Slimms kann di doch ok nüms nich nahreden -- wat mægen sei blot hewwen? Sast doch mal hengahn un hüren, wat ehr in de Kron tagen is. Un ik gung hen."

„Na, nu bün ich niglich. Wat sagten s' denn?“

„Dat is man gaut, dat Du kümmt, säd' de Ollsch, ik heff wat mit Di tau ræden. Ik heff Di al ümmer fragen wulst, ob Du dat wëst büsst, de dat in't Gered' bröcht hett, dat min Dürten Din Brut wir. Bon unse Sid' is dat nich utstreut worden. Vi hewwen gaud' Nahwershaft hollen wulst, wider nig; denn min Dürten, dat haddst Du Di ok fulsst seggen künnt, ward sit doch nich in'n Staten frigen willen. Ne, Gott si Dank, en beten höger Ansprüch kann sei denn doch noch maken. Sei is en Burdochter, as Du weitst, un Stand will tau Stand. Un dorüm möt ik dat Gedræhn un Gelsæn mal en Enn maken. Dat wull ik Di man seggen. Un dormit klinkte sei de Dör up, wat so vel heiten süll, as: Du hest hier nu nig mihr tau säulen, nu mak, dat Du mi ut'n Hus' kümmt.“

„Na, was war denn die Alltsche in den Dæts gefahren, daß sie Dir so behanneln that?“

„Hürn S' man wider. As ik wedder up minen Platz stünn un grüwelte œwer des' Frag' nah, dunn kem oll Mudder Klænsch, det jo allens weit, wat in 't Dörp los is, un vertellte mi, de Jochen Bæsel, den Utbur Bæsln fin ollen voßkøppten Bengel, hadd en Og' up de Dürten. Na, nu gung mi jo en Licht up.“

„Bei die Bösel'sleut' sticht woll en dëgten Hupen
Geld?“

„Dor sitt Geld sovel as Meß.“

„Dorüm auch der Ümshwang in die Gesinnungen.
Aber was sagt die Dürten denn? Is sie auf die
Mutter ihre Seit?“

„Dat kann ik nich so recht glöwen. Ned't heff ic
twors nich mit ehr, denn de Oßsch lett ehr jo nich ut
den Hus'; oewer as mi man de Deinstdirn vertellt hett,
sall sei den ganzen Dag sitten un rohren.“

„Un Du steihst dor un kichest dat Spill ruhig mit an,
wat? Wo kannst Du mit kaltem Blut das Mäten in ihre
Wehtage setzen lassen?“

„Ja, wat kann ik dorbi daun?“

„Ach, dummes Gedræhn! Sag' doch, Du hast keinen
Mumm in die Knochen! Donner un Wetter nich mal zu,
da sollt' ich an Deine Städ' sein! So viel sag' ich Dich,
ich ließ mich das Mäten nich vor die Nase wegnsappen.
Du möst doch mal mit ehr reden, dormit Du weisst,
woans sie zu Dich steht, denn auf die Deinstdirn ihr Ge-
snack is nich viel zu geben. Un sagt die Dürten, daß sie
den Fochen nich will, na, denn mußt Du in Aufschon
treten, un wenn Du auf 'n Posten büsst, denn können
neunundneunzig sone Drachens, as die olle Müusersche is,
Dich 'n Stein mang die Bein' smetzen, dann muß das
Mäten Deine Frau werden.

Na, wacht man, Du heft kein Krasch nich, ik ward'
mal de Sak in de Hand nehmen. Ik bliw hüt Nacht bi
Müers, paß man up, ik bring' allens wedder in't rechte
Lot. Un nu adschüs! Ik will noch de poor Butenkaten

afsluppen, de liggen mi morgen tau wit ut de Nacht,
un so zu Abendbrotszeit geh ich nach die Müisers rüber.
Morgen früh kriegst Du denn Bescheid, wo die Klocken
hängen. Abschüs ol, Franz!"

Als de Timmermann wedder allein was, gungen em
so allerhand Gedanken dörch den Kopf. Rig' Hoffnung
kunn hei nich saten, oewer dat Gespräch mit Klassen hadd
dat oll Ned wedder in em upwähult, un em was ganz
narrschen tau Maud'. Hei sett'te sik up einen Balken un
lek nah Müsern sinen Husgewel oewer un versunk ümmer
deiper in sin Drömen un Gedanken.

Als hei en Wil so seten hadd, dunn lek Mudder
Kloenschen ehr oll wrampig Gesicht oewer den Tun, un
sei fuchtelte mit de Händen in de Luft rümme un rep
un ded' un söchte Franzen ut sin Drömen tau wecken.
De oewer was so deip versunken, dat hei nir hürte
un sach.

„Ne, Lüd' un Kinner, wat is 't för en Minsch!" rep
sei argerlich. „Man kann sik de Tung' ut den Hals
schrügen, de hört nir. Hei schint grad' up sine Uhren
tau sitten. Dau, Franz!"

Nu horkte hei up un dreichte sik nah den Tun üm.

„Dor rit't doch dat Mul nich so up, ik kann jo
woll noch hören!" rep hei verdreitlich.

„Du büsst en oll Slapmüg, weist dat!" gaff de
Ollsch em taurügg. „Sittst hier un drömst an 'n heiligen
Dag' un lettst Di wohrahaftigen Gott de Brut von den
Boselsbengel wegnehmen. Weist al dat Allernigst?"

„Lat's mi taufrüden mit Zug' Gedröh'n un brëkt mi
dat Hakelwark nich dal."

„Du büst hüt woll verkiert ut 't Bedd krapen, dat
Du so gneglich büst? Schäm Di wat, mi oll Fru so
groff tau kamen! Kann ik denn dor wat vör, dat Du
Dürten Müfers nich kriegen deist? Dat is doch man
Din Schuld ganz allein. Un dat seggen ok all Lüd'.
Wenn Du en richtigen Kirl wirst, seggen s', denn hadd
di Jochen Di nich verdrängen künnt. Nu sla Di dat
Mäten man ut den Kopp, denn hüt sünd de Bœsels-
lûd' al dor un willen dat wiß malen.“

„Kloensch,“ fohrte Franz tau Högt, „wenn Si nich
Zug' Gedræhn laten daut, ik weit nich, ik kann mi ver-
geten.“

„Na na, hit mi man nich! Ne, kift, wo de oll narrsch
Minsch sik hantiert! Ewer wat wohr is, dat blift wohr,
un wenn Du Di ok noch so dull hest. De oll Bœsel is
mit finen Jochen bi Müfers, ik heff sei sülfst hengahn
seihn, un dor ward Verlawung firt, un so is 't, un nu
rohr! Worüm büst so 'n oll Bangbüg.“

Dormit gung sei.

Franzen was dat Blaut in't Gesicht stégen, nich wegen
oll Kloensch'en ehr Neden, ne, wegen de Verlawung. Hei
sprung tau Högten un gung up de Strat. Dor kamm
grad' dat Deinstmäten von Müfers vörbi, un as sei Franzen
sach, blew sei stahn.

„Is dat wohr, Stine, sünd de Bœsels bi Joch?“
frog hei hastig.

„Ja,“ säd' dat Mäten, „sei sünd dor.“

„Dat sid' ik øewer nich, dat Dürten den Jochen
nimmt,“ rep hei.

Stine tuckte mit de Schullern. „Wat wist Du maken!“ meinte sei.

„Segg Dürten, ik kam hüt Nacht, wenn de Ollen slapen, an ehr Finster; ik möt mit ehr reden. Un segg den Boßkopp, den Jochen Bœsel, hei soll sik vor mi häuden; denn künmt hei mi mal unner de Knœwel, ik bræk em de Knaken in'n Liew intwei. Segg em dat, hürst Du?“

„So dumm ward' ik nich sin.“ säd' de Dirn ungung wider.

Tau desülwige Tit, as Franz den degten Entslusß saten ded', den Bœselsburzen de Knaken intwei tau bréken, satt Dürten Müsers in ehre Slaplamer un woll sik de Ogen ut den Kopp weinen. In ehre Bedräuwnis markte sei nich, dat de Dör upgung un ehr Mudder rinne kamen ded'.

De Ollsch was in grote Uprégung.

„Wat hukst Du hier rümmer as en oll Kluchenn?“ säd' sei. „Du warst Di doch en beten wat Orntlich's antreden möten. So as Du geihst un steihst kannst doch de Bœsels nich unner de Ogen tréden.“

Dürten hadd den Kopp in de Hand stütt't un rückte un rögte sik nich.

„Na, ward't ball? Hest nich hürt, wat ik seggt heff?“ schüll de Ollsch.

„Wat ik anheff, is sihr gaut; dat sünd of man alldag'sch Lüd‘.“

„Dirn, wenn Du mi Geschichten makst, Du fast sehn, dat deit min Dag' nich gaut!“

„Mudder, ik kann nich. Ik kann den Menschen nich liden un gaut sin.“

„Wat, nich lidē? Worüm kannst em nich lidē?
Wat hest Du an em uttaussetten? Hei is en Minsch, de
sik æwerall kann seihn latein. — Un süh, min Döchting,
wat hett hei för en prächtig Wirtschaft! Du kümmt dor
schön tau fitten, Du warst de rist Fru in't ganze Dörp.
Un sik, Din Bader, de Di doch süss ümmer den Rücken
stint, de meint doch ok, dat dat en gaud' Partie för Di
is, ja, hei hett dat eigentlich bedrœwen, dat de Geschicht
in'n Gang kamen is. Oll Boesel hett em mal gelegent-
lich fragt, ob hei woll taugewen ded', dat Du Jochen sin
Fru würd'st, un dor hett hei sik nich lang' bedacht. Süh,
wi willen jo doch blot Din Glück, dor nimm doch Ver-
nunft an.“

„Geld un Gauß makt nich glücklich. Ik will leiwer
drög' Brot eten, as —“

„Wenn einen æwer en Bodderbrot mit Fleisch un
Wurst dorup baden ward, fall man dat nich versmaiden.
Wo keine Rohrung is ins Haus, da fliegt die Lieb' zum
Fenster raus, heit en oll Nimmers, un dat is sihr richtig.
Mit de Leiw, dat durt man en fort Tit, un wenn dat
denn noch an't Best fehlt, denn is de Pott sihr ball intwei.
— Un bedenk, wat för en grot Weihdag' wir mi afnamen,
wenn ik Di gaut versorgt wüst. Süh, dor sünd de velen
leiwen Gören, un denn de Schullen! Nimm doch blot
Din Gedanken tausamen! Du büsst en arm Mäten un
kannst kein Ansprüch maken.“

„Ik mak jo ok gor kein. Ik will blot —“

„Ik weit recht gaut, wat Du wist. Du wist den
Timmermann; æwer so lang' ik mi noch rögen kann,
gew ik dat nich tau. Ne, Du kannst so schön in 'n

Burhof sitten, un dor füll ik liden, dat Du Di in 'n
Raten frigen deist? So lang' ik min Ogen apen
heff — "

"Franz was Di irst doch recht."

"Ic segg Di, lat Din Gedræhn! Ic will dat nich,
un dorrit gaut."

"Bi Franzen bün ik of gaut versorgt."

"Du hürst, Bader will un ik will, dat Du den
Jochen nimmst. Un wenn Du nich up de Städ' kümmit
un de Lüd' Dag'stit büttst, denn ward' ik anner Saiten
mit Di upspannen."

"Ne, ik dau 't nich, un Bi kœnt Juch up den Kopp
stellen," rep Dürten. "Berköpen lat ik mi nich."

De Ollsch was einen Ogenblick ganz verbaſt' un
wüstt nix nich tau seggen. Ball ewer fot sei sit wedder,
un nu stört' te sei up dat Mäten los, ret ehr tau Högt
un rep, ganz Für un Fett: "Wat, Du deist dat nich?
Du wist Di gegen mi upleggen? Dor will w' doch
mal seihn, wer noch Herr in 'n Hus' is!" Un swapp!
gaff dat rechtsch un linksch en poor dëgte Schellen achter
de Uhren.

As sei dit Stück utäumt hadd, dreichte sei sit nah de
Dör üm. "Büst Du nich in 'n Ogenblick binnen, ward'
ik noch anners mit Di spreken," rep sei, smet de Dör
achter sit sharp in 't Slott un gung in de grot Stuw,
wo Peiter Müser mit de beiden Bœsels sitten ded'.

Peiter rolte sin lang' Pip, de oll un de jung' Bœsel
smöktten Zigarren, un de drei Kirls makten einen Qualm,
dat de Ollsch, as sei in de Dör kamm, man orntlich so
träggprassen ded', so versirte sei sit. "Bi sünd woll ganz

un gor nich bi Trost," wull sei al seggen, begrep sil
œwer noch un sett' te ehr fründlichst Gesicht up un let sil
mit den ollen Bœsel in en grot Unnerhollung œwer dat
Weder in. Weiter un Jochen, de heid' up de Abenbänk
seten, rædten nich mit, rokten œwer dorför desto forscher.

As dat Weder nah en Wil orntlich dörchknæd't was
un de Unnerholungspip al utgahn wull, säd' Müusersch,
üm doch wat tau seggen: „Jochen, Du hest noch warm
Blaut, sat doch Dinen Bader an'n Aben sitten, oll Lüd'
mægen dat al gîrn en hæten warm hewwen.“

„Oll Lüd', seggst Du, Müusersch?“ lachte de oll
Bœsel. „Ik rælen mi noch nich in dat oll Register. Wat
Du Di denkst! Ik bün noch en jungen Kiel, un wenn
min Ollsch mi starwen süll, kunn ik woll ganz gaut noch
wedder frigen. Ja, ik kreg' noch ein ut 'n ganz jungen
Johrgang, wenn ik so 'n hewwen wull.“

„Ja, ja, so ein würdst Du noch naug kriegen,“ meinte
Mudder Müusersch. „Ewer wat ik seggen wull, is Din
Fru frank?“

„Min Ollsch? Dei frank? J, Gott bewohr, dei hett
sein Dag' noch nir fehlt. Ne, ik meint' man blot, wil
dat Du mi al tau de Ollen tellen ded'st. Ne, wat min
is, de hett en tag' Læwen, de kann hunnert Jahr olt
warden, un dorüni darf ik mi mit Frigensgedanken nich
mihr besaten.“

„Ewer wenn mi't Frigen ok verbaden is, en Hochtit
kann ik ilter noch utrichten. Seit em Di mal an, minen
Jochen, de is nu ok al so wit, dat hei en Fru hewwen
mööt. Wat meinst Du woll tau dat Spill?“

„Ja, ja, so 'n jungen Minsch waßt sif ball heranne,“ meinte de Ollsch un kek nah de Dör.

„Na, Lüd‘,“ säd' Bæsel nah en Wil, „Ji ward't jo woll weiten, worüm wi hüt hier sünd, un so will ic mi of nich so lang' bi de Börred' uphollen. Ewer wo hefft Ji de Dürten, de lett sif jo gor nich blicken?“

„It weit of nich, wo de blift“, säd' Mudder Müisersch. „Peiter, gah doch mal hen un segg ehr, dat sei kümmt. Dat arm Diert hett al den ganzen Dag de utverschamtesten Tähnweidag‘,“ vertellte sei, as Peiter upstunn un rute gung.

„D, dor weit if en prick Middel för,“ meinte Bæsel. „Wenn mi mal de ollen Knaken riten, glit weg dormit. Ewer dat Frugensvölk is jo tau bangbürig.“

„Ja, ja,“ säd' de Ollsch un rutschte up ehren Stauhl vor Ungeduld hen un her, „dat is naug wohr, ewer man denkt of ümmer, dat ward wedder so vertrecken. Dat oll Utriten, licht is dat of nich.“

Endlich, endlich kamm Peiter mit dat Mäten rin.

„Na, Dirning, wat maken denn de Kusen?“ frog Bæsel. „Du heft jo ganz rotweinte Ogen. Kumm mal her, wissen uns den Racker mal bekiken.“

Dürten kek den Ollen grot an. „Mi fehlt jo gor nix,“ säd' sei.

„It heff Bæseln eben vertellt, dat Du al den ganzen Dag Tähnweidag' hest“, rep ehr Mudder rasch.

„Ja, ja,“ lachte de oll Bæsel, „dat Striden helpt Di nig, kumm mal her, dat Du dat Ding los warst. It verstah mi up dat Uttrecken.“

Dürten øwer smet den Kopp in den Nacken un sett' te
sik achter den Disch.

„Na, Lüd'," fung' Bæsel wedder an, „denn sünd wi
jo nu woll all tausamen un kenen de Sak taum Swur
bringen. Wat min Wirtschaft is, de kennt Zi so gaut
as ik, un ik will dor nich wider wat von seggen. Un
dat ik of süss noch wat in de Melk tau kräumen heff, dor
ward't Zi of woll von hürt hewwen. Wat is nu Zug'
Meinung, willt Zi minen Jochen de Dürten gewen?
Müsfern sin Wurt heff ik tworst al, øwer mit Di, Müsersch,
un mit Din Dochter heff ik noch nich red't. Wat seggt
Zi also dortau?“

„Ah, Bæsel," säd' Müsersch, „wat Du heist, dat weit
wi jo, un Din Jochen is en Minsch, den ik woll taum
Swiegersöhn hewwen mücht; øwer ik weit nich, ob Du
mit Dürten taufreden sin warst. Sei is wirtschaftlich un
orntlich, dat kann ik nich anners seggen; øwer Du denkst
vielleicht, sei kann Di vel in't Hus bringen.“

„S, gah mi af, dor rækken ik nich up," rep de oll
Bæsel. „Geld un Gaut hewwo wi jülfst. Jochen is so
gestellt, dat hei bi en Eddelbam anfragen kunn, wenn hei
wull. Øwer hei will jo nich. Dat fall nu einmal de
Dürten sin, un wat hei sik in den Kopp sett' hett, dor
geiht hei nich von af. Na, un mi geföllt de Dirn jo
of, un so legg ik em nit in den Weg. Wat meinst Du
denn, Dürten?“

„Sei denkt grad' as wi," säd' de Ollsch. „Un wenn
sei Di so geföllt, as sei geiht un steiht, denn is uns dat
en grot Freud'."

In desen Ogenblick würd' de Strohlad' von dat ein

Finstor uppböhrt, un en Gesicht mit 'nen langen Bort lel
in de Stuw rinne.

Jochen, de dat tauirst sach, sprung pil in'n Gunn
un rep: „Kilt eins, Lüd', buten steiht jo en Kirl an't
Finstor.“

„Wat, en Kirl?“ rep de Ollsch un sprung of
tau Högt.

Dürten was witt worden as de Kalk an de Wand.
Mudder Müser schek ehr sharp un streng' in't Gesicht.

„Wenn ik recht seihn heff,“ meinte Jochen, de sit
glük wedder sett't hadd, as dat Gesicht verschwunnen was,
„stunn de Timmermann dor un lel.“

„S, dat kann woll nich gaut möglich sin,“ meinte
Peiter, den vör Schreck de Pip utgan was. „Wat hadd
dei hier tau kiken?“

Fru Müser was so in Rage kamen, dat ehr de
Müzenbänner unner'n Kinn man so flögen.

„Dirn, wat fall dat bedüden?“ frog sei. As Dürten
kein Antwort gaff, wennte sei sik an Bœseln. „Ik wull
Di nich girn de Geschicht vertellen, Bœsel,“ säd' sei,
„wil dat ik glöwte, dat sei ut wir. Ewer as ik eben
markt heff, hett hei sik de Dirn noch ümmer nich ut den
Kopp slagen.“

„Fru Müser, reg' Di nich üm den Kram up. Ik
weit, wat Du mi vertellen wist,“ säd' Bœsel, „un ik
mak mi dor gor nig ut. Denn wer twischen minen
Jochen un den Timmermann de Wahl hett, bi den kann
de Qual nich alltau grot sin. Ne, lat's em man kiken, wenn
em dat Spaß makt. Wenn de Dirn man irst bi Jochen so
recht warm un weik in de Wull sitt, denk ik, warden ehr

de Narrheiten woll ut den Kopf gahn. Dat is jo 'n Kinnerkrankheit, de jeder dörchmalt un de sik licht verlüst," lachte de Utbur so recht dißnutig un sach Peitern an.

Müser stellte sin Pip weg un säd' denn: „Dat segg ik of, Bœsel. Un hewwen soll de Jochen ehr, un dat Dunnerwöder soll Di regieren, Dirn, wenn Du nich von Dine Dickköppigkeit afslaten deist! Bœsel hett Di fragt, wat Du meinst — dor giff em en fort un hünnig Antwort.“

„Jochen, Du möst nich so blöd' daun,“ säd' de Ollsch, „dor gah hen un giff Dine Brut 'nen Fuß.“

„Dau dat, Jochen,“ säd' of Peiter.

Un Jochen let sik dat nich dreimal seggen, hei grinte öwer 't ganze Gesicht, stünn up un fot Dürten üm un spizte dat Mul.

Dürten fatt dor as en steinern Bild, bleik as de Dod nu stif, as wenn sei an all ehr Glieder lähmt wir.

„So, Jung', fat man drist tau,“ lachte de oll Bœsel, „un holl wiß, wat Du packt heist.“

Un Jochen küßte dorup los, wat Tüg un Ledder hollen wullen. Un wenn hei of blot Dürten ehr Näs' dröp, wil dat sei den Kopf dalbögt hadd, hei let sik in sin Unnernehmen nich stüren. As hei nah en Wil wedder fitten gung, dunn strahlte hei orntlich vör Glückseligkeit un lichmünnte, as wenn em Honnig üm 't Mul smert worden wir.

Ol de Oll was mit de Leistung von sinen Söhnen führ taufreden. Hei plintögte em wollgefällig tau un meinte: „Dat Stück heist Du brav malt. Ewer sett Di nu man nich mihr lang' hen, wi möten uns nu nah Hus scheren.“

„Ne, täuwt man noch en heten,” rep Mudder Müusersch,
„Ji seelt Juch irst noch 'nen Happen Brot nehmen.“

„J, beholl Du dat Diniig,” säd' Bœsel, „wi hewwen
tau Hus of wat tau eten. Min Ollsch ward woll al mit
dat Abendbrot luren. Gun Nacht! Wennihr wi de Hochtit
holleu, dat bered' w' uns woll en annermal, dor möt
min Wif of mit bi fin. Gun Nacht, Swiegerdöchting!
Baß man up, wenn Du irst bi mi in dat warme Nest
sittst, denn denkst Du nich mihr an den Timmermann.“

„Grüß Din Fru, Bœsel,” säd' Müusersch. „Morgen
ward' ik ehr besäufen.“

„Dau dat,” rep de Utbur un schw mit finen Jochen
ut de Dör. Mudder Müusersch un Peiter gewen de beiden
Kirls dat Geleit bet an de Husdör.

Dürten blew allein binnen. Sei sett'te sit up de
Abenbänk un starre in deiße Gedanken in de Lamp rinne,
de up den Disch stunn. Ehr was dat Hart so swor, as
wenn ehr dor en Gentnerlast up liggen ded', un sei hadd
am leiwsten den Stopp an de Wand leggen mücht un
hulen as en jungen Wulf.

As de Bœsels ut den Dur wiren, säd' Peiter:

„So, nu besorg' rajch dat Eten, ik ward' wildeß
de Knechts raupen.“

Mudder Müusersch gung wedder rinne.

„Gah nah de Kæl,” säd' sei tau Dürten, „un seih
tau, wat dat Abendbrot makt. Ik ward' den Disch decken.“

Dürten gung. Krum was sei buten, dor würd' de
Dör upreten, un dor schw sit wat herinne, dat ganz grug-
lichen utseihn ded'. De Ollsch verfirte sit orntlich.

Wasser, de oll Hund, de unner de Abenbänk lagg
un drömte, walte up, gnurrte un stört' te up de Del.

„Na, du warst mi doch nich biten!“ let sik nu en
Stimm vernéhmen. „Du büst doch süss nich so slimm.“

„Ach, Du büst 't, Klassen!“ rep de Ollsch. „As
Du Di mit den hogen Kästen dörch de Dör bängtest,
kennt ik Di gor nich. Gun Abend ok!“ Un sei gaff em
fründlich de Hand.

„Ja, de reisen Hannelsmann is 't,“ lachte Klassen,
„un hei mücht gírn üm en Slafstäd' for die Nächt bidden.“

„J, dor brukst nich üm tau bidden,“ säd' sei, „Du
weitst jo, dat Du uns tau jede Tit willkamen büst. —
Wasser, wist Du woll! De oll Hund ritt 't Mul up,
man kann sin eigen Wurt nich hören.“ Un sei versett' te
em 'nen düchtigen Fauttritt in de korten Kiwwen.

Des' Wink mit den Tunpahl tog Wassern in de
Kron, un hei stellte sin Blaffen in, slek sik øwer so in 'n
Bagen an Klassen ranne un besnupperte em de Bügen,
üm doch tau unnersäulen, mit wen hei eigentlich de Ihr
hadd. As hei de Unnersäulung gründlich besorgt un
allens in den besten Geruch funnen hadd, gaff hei sik
taufreden un led' sik wedder unner de Abenbänk.

„Du büst jo in de halwe Ewigkeit nich hier wést,“
säd' Mudder Müfersch. „Ik heff all tau Beitern seggt:
Klassen kümmt gor nich, den möt grad' en Unglück
passiert sin.“

„Da hast Du das Richtige geraten. Ik bün frank wést.“

„So, Du heft frank legen! Ja, Du fühst ok noch
recht leg ut. Täuf man, if ward' Di rasch en beten wat
Kräftigs besorgen, Du möst jo in de Küll ganz verklamt

fin. Sett Dinen Kästen dor man in de Ede, un denn
mak Di dat bequem."

Sei il'te rut. In de Käek säd' sei tau Dürten,
Klassen wir kamen, un sei süss em hüt noch man nir von
de Verlawung vertellen, denn hei bröcht allens furt's mang
de Lüd'.

„De oll Geschicht lettelt mi of grad' so dull, dat
ik s' glif uttrumeln mücht," säd' Dürten recht en bheten
pazig.

De Ollsch was mit dese Antwort taufreden un säd':
„Nu lat mi man dat Eten besorgen."

Dürten gung wedder in de Stuw.

„Na, wie geht's?" fragt Klassen, as sei em Gun
Abend säd', un knep ehr in de runne Bal. As hei ehr
ewer in dat bedräwt Gesicht lek un in de Ogen, de so
rot utsegen, as wenn s' weint hadde, dunn markte hei,
dat hier woll nich allens finen rechten Berfat hadde, un
hei frag rasch, wat ehr fehlen ded'.

Dürten säd', dat ehr nir wir.

„Mir? Aber die Sach kommt mich verdächtig vör,
hellschen verdächtig. Worum machst denn so'n bedräwtes
Gesicht, wenn allens in de Reih is? Un woher kommen
die roten Ogen?"

„Mi is würlich nir," säd' Dürten.

„So! Nein gor nir! Blos zum Spaß en bischen
geweint! Abersten ich sollt' denken, Du müßtest so recht
von Harten fidel sein."

„Dor hadd 'k of grot Ursak tau," meinte sei.

„Nu, mi dücht, as junge Heiratskandidatin hat man
doch en fröhliches Herz!"

„Ach, reden S' mi dor nich von!“

„Was, keine Lust zu 's Heiraten? Aber Scherz
beiseite, Dürting. Sag' mich nial, is es wahr, daß es
hald 'ne Hochzeit hier ins Haus giebt? Ich hab' mich
nämlich verzählen lassen, dem Ausbauer Bösel sein Jochen
will Dir haben.“

„Ewer ik will em nich,“ rep Dürten.

„Worum denn nich, Kind? Der Jochen is en reicher
Brüdgam, un hei süht jo of sonst ganz staatschen ut.“

„Dei? Seggen S' mal süßst, Klassen, müchten Sei
em woll nehmen, wenn S' an mine Stell wiren?“

Klassen treckte de Ogenbranen hoch in de Högt.
„Hm.“ brummte hei, „das is 'ne Gewissensfrag'. Aber
wenn ich aufrichtig sein soll, ne, mein Geschmack ist er nich.“

„Un ik fall mi den ollen Minschen antrugen laten,
för mi is he gaut naug! In de ganze Welt hett hei al
rümmelefigt, un överalall hett hei sit 'nen Korf hal't,
ik öwer bün nich tau schad' för em.“

„Na, na, man nich gleich so heftig. Wenn Du em
nich magst, dwingen ward Di jo woll keiner —“

„Dat seggen Sei so. Ewer fragen S' Muddern
man, denn warben S' anners denken. Sei hett sit dat
in den Kopp sett't, hei wir en gaud' Partie för mi, un
hüt wiren de Böseis hier, un dor — ach, ik kann dat
gor nich tau Enn denken — dor bün ik von min eigen
Öllern verschachert worden.“

„Hm, das is 'ne slimme Sach! Doch Du mußt nich
gleich den Kopp verlieren.“

„Ik bün gesund un stark un verstah of min Arbeit

— ik ward' mi schonst dörch de Welt flan, of wenn ik mi nich verfrig.“

„Durch die Welt wirst Du Dir schon schlagen, dasor keine Bange nich. Übersten, warum sollst Du keinen Mann kriegen? Jochen is doch nich der einzige auf der Welt.“

„Ik will gor nich frigen.“

„Na, na! Wenn dit Wurt en Brügg wir, dor güng' ik nich röwer, Kind. Jochen is man nich de Recht, un wenn der Rechte kommt, wirst Du schonst zulangen. Ja, wat ik seggen wull — wie steht's mit den Timmermann Dröhnholt, hatte der nich mal Lust zu Dich?“

„Lust hadd hei naug, øwer Mudder hett em ja den Loppaß gewen.“

„Die Partie is aber doch gar nich zu verachten. Er kann sich in seiner Wirtschaft en Pferd halten, un denn seine Timmerei, die bringt auch was ein — ich begreife Muddern nich.“

„Nich wohr? Hei hett sin gaud' Brot, un mihr brueken Mensch ja of gor nich. Øwer verraden S' man nich, wat ik Sei vertellt heff, süs gift 't wedder Murd un Dotflag. Ik segg, dat was en Spetael, as de Bœsels kemen!“

„Hab' man keine Bange, Kind, ik ward' nirg verraden. Un denn mach Dich man keine Sorgen un Koppweihdag' von wegen die olle Verlobigung. Du hast mich Dein Herz aussgeschüttelt, un nu kannst Du Dich auf mir verlassen, ich steh Dich bei. Un ich hab' auch schon en Middel, das die Ollen kurieren soll. Morgen is der

Bæsel abgesetzt, sag' ich Dich. Un nu, verstehst Du, mein Nam' is Hæse, ich weiß von nir was ab."

"As Mudder Müserisch dat Abendbrot farig hadd, gung sei rinne. Up de Husðel, dor dröp sei ehren Mann.

"Du, Klassen is kamen," säd' sei; „dat Du man nir von unse Frigeri vertellen deist!"

„Æwer hei ward dat man doch tau weiten kriegen," meinte Peiter.

„Wenn ok; ic will æwer nich, dat hei dat hier al hürt. Dat gew blot nig' Uprægung för uns. Hei is Dürten ehr Vät, un wenn hei vernimmt, dat sei nich so recht Lust tau Jochen hett, denn würd' hei ehr tau Munn reden, un denn wir de Spetakel wedder farig."

„Ja, wenn Du dat wist — æwer ic mein —“

„Wat meinst?“

„Ik mein man: wat ward hei von uns denken, wenn anner Büd' em de Geschicht morgen vertellen, un herowen em nir seggt.“

„Wat em denken, wat hei will. Büst Du em wat schüllig, dat Du em nich vertüren darfst?“

„Dat grad' nich; æwer wi sünd doch so 'n gauden Frünn —“

„Nu fang' Du ok noch an un mak mi den Kopp warm!“ rep sei arg. „Ik will, dat Du 't Mul höllst, un dormit is 't gaut.“

„Na, reg' Di man nich wedder up!“ gaff Peiter klein bi.

„Dat dræhnt un dræhnt un weit nich, wat!“ burste sei af.

Nah en lort Wil seten Klassen un de beiden Ollen
in de lütt Hinnerstuw achter' n Disch un eten. Dürten
müzt mit dat Volk in de grote Stuw eten.

„So, Klassen, nu grip tau,“ nödigte Mudder Müfersch.

„Mach' Dich keine Sorg“, säd' Klassen, ich thu,
als wenn ich hier zu Haus wär'. Un zu 's Essen lass
ich mir überhaupt nich lang' nödigen.“

„Dor deist Du recht an,“ meinte Müfersch, „wenn
man weit, dat ward einen giren gewen, denn möt man
ok forscht taulangen.“

„Zavoll. Übersten auch dann, wenn mich bewußt
ist, daß man 's nich gern giebt, thu ich meine Schuldig-
keit. Ja, erst recht, denn alle Slichtigkeit muß ihren
Lohn haben. Bon so'n blischen Essent wird keiner nich
arm, un wer ümmerzu unnerwegens is, for dem ist es
eine Wohlthätigkeit, wenn man ihm 'ne Mundvoll vor-
sezen thut.“

„Ja, ja,“ meinte Peiter, „wenn man ümmer rümme-
wankt, kriggt man App'tit.“

„Aber es giebt so 'ne ollen Geizhammels,“ red'te
Klassen wider, „die gönnen keinem Menschen das Weisse
ins Auge. Da wohnt nämlich in Ruskulen ein Kerl,
der günnte sich selbsten nichts Natts un Drögs. Dafor
geht 's ihm jetzt aber auch. Er hat eine einzige
Dochter, un damit hat er so lange rumspkuliert, bis er
ihr an einen steinreichen un grade so 'nen geizigen Uncle
los wurde. Das heißtt, der hat sich da reingehéirat't.“

„Bergett Din Ned' nich,“ säd' Müfersch, „œwer nu
nimm Di ok von dat anner. As Du fühlst, dor fleiht

Wuſt un Schinken. — Bergett bi dat Vertellen of dat Eten nich."

"Sei unbesorgt, Fru Müſern. — Ja, un nu will das mit den Ollen un die Jungen gar nich stimmen. Als ich man gehört hab', sollen sie sich alle Dag' in die Haar haben. Un zu essen soll er, der Olle, man grad' so viel kriegen, daß er nich dot hungert."

"Ja, dat gift häzlich Lüd' up de Welt," säd' Peiter.

"Un recht flicht Kinner," meinte sei.

"Ja, Fru Müſern, dat gift so'n Kinner as dat Öllern gift. Bon Leut', die den Geldſack zu ihren Gott machen, kann man nichts anderes verlangen. Und wenn es sie tauzeigt vor ihre Habgierigkeit un Slichtigkeit an den Krägen geht, so haben sie die Straf' redlich verdient, un nümms nich kann sie bedauern.

Ne, da lob' ich mich den Bauer Kaffmann in Hogen Prezöörp. Der sagte zu seiner Tochter, nimm Dich, welchen Du willst, nur ehrlich muß er sein, und was glaubt Ihr wohl, die hat sich einen kleinen Statenmenschen gefreit un lebt wie ins Paradies."

"Ja, ja, Geld un Gauſt makt ja nich ümmer glücklich. Ewer wer 't hett, un wer 't kriegen kann, gauſt is 't doch," säd' Mudder Müſersch mit fachte Stimm, un Peiter, de woll an fin Dürten dacht, schrapte mit dat Mez in finen Töller rümme.

Klassen sach mit Bergnäugen, dat sei all heid' den Wink mit den Tunpahl markt hadden. Täuwot man, dacht hei, dat kümmert ball noch bëter. Aber fein müssen wir das machen, denn füs rülen de ollen Sünners Lund, un denn is allens verdorben.

„Gewiß, gewiß,“ säd' hei, „ein Hümpel Geld is nich zu verachten. Ich wär' ganz froh, wenn ich so 'ne halwe Milljon ins Schapp hätt' un braucht' mich nich mit meinen swären Kästen in die Welt rumpuckeln. Abersten was nich is, is nich, un man muß zufrieden sein, wenn man sein Auskommen hat.“

Hei led' Mez un Gabel up den Töller un wischte fit den Mund.

„Na, wist Du al uphüren?“ fragt de Ollsch. „Hier, präutw noch den schönen Schinken.“

„Nein, nun muß ich danken, Fru Müsern. Ich verderb' mich sonst den Slaf.“

„Na, denn rok Di en Zigarr an, if ward' mi de Pip anstücken,“ säd' Peiter.

„Mich is die Pfeif' auch lieber,“ meinte Klassen un bödd fit finen Stummel an.

„So, nu sett't Juch man an'n Aben, un denn will w' uns noch en Mundvull vertellen,“ säd' de Ollsch un rückte fit ehren Stahl an den Aben. „Hürt doch eins, wo de oll Wind an tau brusen fängt. If glöw, wi kriegen unrustig Weder.“

„Weil Du so von stürmisch Wetter sprichst, Fru Müsern,“ namm Klassen wedder dat Wurt un sett'te fit up de Abenbänk, „da fällt mich ein, was mich in'n Harbst passiert is. Peter, komm, sez Dich bei mich hin, die Geschichte muß ich Euch erzählen.“

Ich ging eines Abends spät von Hogen Bregdörp nach Ruzulen, da wollt' ich die Nacht bleiben. Der Wind hul'te grad' so wie jetzt, un düster war's, man konnte keine Hand vor Augen sehn. As ich nu in die

Nähe von das Dörp komm, da wird es mit einmal so hell an'n Hében, und als ich nipper zuseh, is das der Alf."

„Ach, Du büst nich klauk," rep de Ollsch.

„Wat ik Di segg, Fru Müsern. Ik stünn in de irste Tit dor, as lust' mi de Ap, un wüsst nich, wat ik denken full. Ik hadd al völ vertellen hört, dat de Alf de Lüd' dat Kurn ut de Schün un dat Brot ut den Backaben hal't, üm dat einen, mit den hei in'n Bunn steiht, hentaudregen, øwer ik hadd dat nie nich so recht glöwen wullt. Doch nu sah ich ihn mit meine sichtlichen Augen trecken."

„Na, wo blew hei denn?" frog Peiter.

„Das sah ich nicht. Aber am andern Tage hörte ich im Dorf, daß dem einen Bauern das ganze Brot aus das Backhaus gestohlen worden war. Un as ich dann von den Alf sagte, hieß es gleich: O, denn weit w' ol, wo't bléwen is! Im Nachbardorf soll's nämlich einen geben, der den Bösen hat."

„Süll woll so wat möglich sin?" fäd' Peiter.

„Ja, man soll woll nich so wat glöwen," meinte set, „øwer wohr is't, bi wec Lüd', dor weit man nich, wo s' tau ehr völ Geld kamen sünd. Wi léwen doch gewiß sporsam, øwer bi uns helpt dat nich, wi kamen tau nix."

„Ja, Du heft keinen, de Di wat bringen deit," lachte Klaffen.

„Dor verlangt mi ol nich nah," rep sei. „Ne, leiwer keinen Rock up den Linw as up sündlich Ort Nildaum un Wolléwen."

„Ja, all Lüd' denken nich so, Fru Müsern. Ik kenn

einen, de sit of so'nen lüttten Hälper höllt. Den Mann
séhlt dat an nix. Wenn Di dat Brotkurn all is, möst
Du köpen, wenn den wat mangelt, denn winkt hei blot
mit den Finger, un denn ward em allens in't Hus bröcht.
Un dat kost' em keinen roden Penning.

Man müst dat ja eigentlich nich vertellen, denn so'n
Ort Lüd' is sihr schawernacksh, un wenn de Kärl dat tau
weiten kreg', if bekem den Düwel up den Hals — oewer
Ji ward't dat ja nich wider vertellen. Hei wahnt hier
in't Dörp."

„Wat, in uns' Dörp?“ frag Mudder Müfersch.

„Ja; oewer bringt dat üm Gotts willen nich in't
Geréd'; denn dat würd' min Dag' nich gaut.“

„S, wi werden nix vertellen. Wer is dat denn?“
frag sei.

„De Utbur Bæsel,“ flüsterte Klassen.

„Gott bewohr mi! Wat seggst Du? Wer is dat?
De Utbur Bæsel?“

„Nich so lut, Fru Müsern! Ja, de Utbur is't. Welt
Ji dat noch nich?“

„Ne, wo süll wi dat hér hewwen?“

„Hei wahnt jo irst en Fohrer twei bi uns,“ säd'
Peiter un Kloppte sit de Pip ut.

„In Ruzkulen, wo hei früher wahnte, weit dat
jeder Minsch,“ säd' Klassen. „Deswegen hat er ja seine
Wirtschaft dort verkauft. Ja, dolle Stückchen erzählt
man sich von ihm. Sin Pird' bruken nich faudert werden
un haben immer Erbsen im Trog. Ich sag' Euch, die
Haare stehn einem zu Barg, wenn man das allens
so hört.“

Mudder Müusersch was ganz bleik worden. Sei kek Peitern an, Peiter kek ehr an, un Kläffen freute sik, dat fin Bill so schön wirkeln ded'.

„Ach, dat kann ik gor nich so recht glöwen," säd' sei nah en Wil.

„Dat kannst Du mi drist tau glöwen. In de Frst was dat en rotjäckten Jung', der des Tags ümmer im Hauf' unter die Auf sitzen mußte, damit ihm die Leut' nich sehn sollten. Dit paßte ihm aber wohl nich recht, weil daß er mehr ans Rümmebædeln gewennt is, un so nahm er 'ne annere Gestalt an. Bœsel hett doch so 'nen groten swarten Hund, den kennt Ji doch?“

„Ja, dat is wohr, de steiht ümmer achter em," säd' Müusersch.

„Dat is he, de Bœs'. Männigmal verstellt er sich auch in einen dreibeinten Hasen. Ich hab' mit Bœseln nie nich so recht was zu thun gehabt, blos einmal, un das werd' ich nich vergessen, un sollt' ich auch hunnert Jahr alt werden.

Ich wollte wieder mal nach Ruskulen. Unnerwegens treff ich ihm, un da es schon spät war un er den leddigen Wagen hatte, so nahm er mich mit. Wir reden nu von dies un das, un als wir aus dem Wald aufs freie Feld kommen, wo es heller war, da seh ich, daß vor die Pferde ümmer was laufen thut, un as ich neger zukük, is das en Haf', der man drei Bein' hat. Na, ik segg Zuch, de Schreck was nich von slichte Öllern, den ik dor kreg'. Ich kann woll sagen, ich bün keine Bangbüx nich, ich bün schon in die Späuenstunn über 'n Kirchhof gegangen und hab' mich nir dabei gedacht; aber an diesen Abend

hab' ich mich gegraut. Mich standen die Augen ümmer nach das Biest, un dabei mußt ich zu Bœseln ümmer so thun, as wenn ich nichts merken that.

Endlich hielten wir vor Bœseln sein Gehöft still, un nu war der Haf' mit einmal fort, as wenn er in 'n Fird'boden versunken war. Ich stieg ab un wollte den Thor öffnen, un da stand plötzlich der olle schwarze Hund vor mich un glotzte mich mit seine Feuerogen an."

"Huh!" schüddelte sic Mudder Müfersch, "Dat lüppt einen jo orntlich folz œwer den Rüggen. Ja, de oll Hund, dat is en häflich Stück Beih. In jeden Quark möt he sin Näs' steken, un denn lickt he einen ümmer so schulischen an, so dat ik al tau Peitern seggt heff, dat oll Diert müßt grad' en böf' Gewissen hewwen."

"Dat hett he nk. Ewer hüt man wider," namm Klassen sin Neg' wedder up. "Als ich dann nach den Gæsthof geh — in Ruzkulen lehr ich ümmer im Krug' an — da begegen ich den Nachtwächter, und den verzählt ich die Geschicht' mit den Dreibeinten. Ja, sagt der, dat is en oll Jack; bi den — un er weiste nach Bœseln sein Gehöft rüber — bi den geiht dat nie nich mit rechten Dingen tau. Ik wag' mi nich gîrn in sin Neg', födder mi dat mal slicht bekamen is. Dat mœgen nu woll so'n Zohrer föß her sin, dor hürte ik in sine Schün de ein Nacht so'n Wirtschaften un Wesen, dat ik nich anners dacht, as dor müßten Deiw sin. Dor dat nu min Upgaw is, nah Ordnung tau seihn, so gah ik dörch den Gorden nah de Schün tau un will doch mal unner-säufen, wat dor bedréwen ward. Küm œwer heff ik en Schritter teihn maakt, dunn kümmt de oll Hund ansöcht

un stellt sik vör mi up un wiſt mi sin blanken Tähn un
ſuchtelt mit den Start, dat dat Für man ümmer so
ſtrahlt. Als ik dit ſeih, ward mi angst un bang', un ik
nehm beid' Fänt in de Hand un rit ut. Wo ik nah
Hus kamen bün, dat weit ik hüt noch nich tau ſeggen,
ik weit blot, dat ik half dot was. Un vier Weſen heff
ik liggen müſt. Ik kreg' dat jo mit den Frost, un ik
dacht wohrhaftig, ik müſt doran glöwen, so ſlicht was ik.

Wewer dor was 't noch nich mit afdan. Als ik mi
wedder verhal't hadd, dunn würd' min Zeg' frank. Erſt
vershot ehr de Melk, un en Dager drei dornah funn ik
ſ' dot in 'n Stall, ſei hadd ſik 't Gnic̄ braken. Wat
ik mi doreweर argert heff, dat glöwt mi kein Minsch,
ſagte der olle Mann un ſchuob ſich die Naf' aus. Drei
Quart Melk gaff ſei den Dag, ſei was beter aſ en ſlicht
Reuh. Wewer fo ſchawernackſch is de Düwel, un ſeggen
S' man keinen Minschen, dat ik Sei dit vertellt heff;
denn wenn hei dat tau weiten kreg', bröcht he mi oſ
noch üm.

Un er nahm ſein Horn un tut' te die elſte Stunn.
Als er mit dies Geschäft fertig war, buckte er mich bei
un flüsterte, indem das er wieder nach Böſeln rüber
weifeſt: Dor kann woll Geld un Gauſ fin, denn dor
ward de ganz Nacht ſlept un dragen. Hüren S' woll,
wo de oll Hund wedder hul't? Dat deit he ümmer,
wenn ik blaſ'. Hei denkt, ik lif em bi ſin Düwelſwark
up de Kneuel; doch dor denkt hei falsch. Ik verbrenn
mi de Naf' nich wedder.

Un damit ging er weiter, un ich will nu auch gehn,
denn mich kommt der Slaf al in die Augen.“

„Mein Gott, de Klock is al elben,” säd' Müisersch
un stunn up.

„Dausend, so spät schon!” rep Klaffen, „Denn
Gun Nacht auch!”

Hei gung in de anner Stuw, wo Dürten em en
Bedd trecht makt hadd. Bi't Utreden grinte hei still vör
sik hen. Nu ward de ollen Gierslung', dat woll mit de
Frigeri ewer sin, dacht hei, krop in dat weile Bedd un
was nah forte Tit inslapen.

Peiter un de Ollsch blewen noch up.

„Wat mak w' nu?” frog sei. „Unner so 'ne Üm-
stänn können wi den Bengel uns' Kind doch nich gewen.”

„Ja, dat seggst Du so. Wi hewwen nu allens fast
beredt; wi würden de Bœselslüd' vertüren, wenn wi de
Geschicht wedder trüggängig mäkten. Un denn — wat
will wi seggen, worüm uns dat led is?”

„Dat is wahr, wat will wi seggen? Un vör den
Kopp stöten dörw wi ehr nich, dat Volk, dat ded' uns
'nen Schawernack, dat w' in'n Löwen nich wedder up de
Bein kemen.“

„Ik glöw,” meinte Peiter nah 'ne Wil, „wi be-
slapen de Sak, kümmst Tit, kümmst Mat.“

Desen Börstag stimmte de Ollsch bi, un so gungen
sei in den Alkaben un Ieden sik of tau Bedd.

Mit dat Slapen ewer was dat man so 'n Geschicht.
Mudder Müisersch kunn de Gedanken an Klaffen sin Ver-
tellung nich ut den Kopp kriegen. Sei sunn un sunn
dorewer nah, wo sei de Bœsels woll up en manierlich
Wil' bibringen ded', worüm ut de Frigerathschon nir nich
warden kunn. Ewer so dull sei sik of afärtete, ehr föll

nir Vernünftigs in. Un so lagg sei un smet sik von de ein Sid' up de anner, un kein Slap wull kamen. Sei hürte, wo Peiter snorkte, as wenn en Brettsnider sagt, un argerte sik, dat hei so ruhig slapen ded' un sik gor kein Sorg' makte.

Na, endlich föllen ehr doch de Ogen tau. Ewer en gesunken Slap treg' sei nich. De Düwel slet sik of in ehren Drom un speigelte ehr de gruglichsten Saken vör. Ball was ehr dat, as seg' sei Bœseln finen swarten Hund t'ens den Bedd stahn un sin Fürogen glozten ehr an, denn wedder sach sei den Alf trecken, un denn hürte sei en Bléken und Brusen, un dat was, as wenn de wille Jagd dörch de Lust rasen ded'. Un de Böf' satt up en oll Sœg' un red' an de Spiz von de wille Laut, un Jochen was dor of bi un hadd Dürten in de Hoor packt un slepte sei mit sik. Un dat arm Mäten strüwte sik mit Hänn un Fäut un schrigte un rep: Mudder, Mudder, redd mi doch, help mi doch, wenn Du noch 'nen Funken von Leiw tau mi heist!

Ewer sei kunn ja nich. Denn jedesmal, wenn sei de Arm utreckte un ehr Kind an sik riten wull, denn stunn de oll swart Hund wedder dor un wieste ehr sin blanken Tähn un snappte nah ehr.

Un ümmer wider tog de wille Jagd, un ümmer swacker würd' Dürten ehr Stimm, ümmer lisier, un mit einmal was allens still, un de Dirn was furt, as wenn s' in den Afgrund versunken wir. Dunn würd' Mudder Müser-schen tau Maud', as mügt ehr dat Hart bretzen, un sei ampelte sik tau Högt, sei wull ehr Kind nah, sei mügt ehr noch reddien.

Giver dor led' de oll Hund sin Börpoten ehr up de
Bost, un de legen ehr so swor up den Leiv, sei kunn sik
nich rücken un nich rögen. Un sei stunn en Angst un
Qual ut, dat ehr de Sweit man ümmer so piplings dat
Gesicht runner lep.

Dor was ehr dat, as wenn sei Dürten noch eins
heisch' upschrigen hürte, wat ehr dörch Mark un Bein
schot, un mit alle Macht stödd sei dat Undiert von sik un
slog mit de Arm wild in de Lust rümme un schrigte ut
vullen Hals': „Helpt mi, helpt mi doch von den verflüchtigen
Düwel los!“

Nu fohrte Peiter ut sien Slap pil in'n Enn; denn
sin leiw Fru hadd em mit de verwennte Hand einen Slag
dwas ewer den Näs'haken gewen, dat hei denken ded',
Östern un Pfingsten föllen up einen Dag. Half in'n Slap
un noch ganz in den Bann von sien Drom — of em
hadd grad' von den Düwel drömt, de em an de Kehl
wull — kreg' hei sin Oßsch tau saten un stukte sei ornt-
lich tausamen. Dit vermünterte sei denn, un as sei gewohr
würd', dat ehr Peiter dat wir, de ehr bi den Wickel hadd,
dor sett'te sei sik heisschen tau Wehr un kettelte em so
irnschaft un nahdrücklich mit de Füst unner de Ogen, dat
of hei ganz munter würd'.

„Wat mafst för Geschichten!“ rep hei.

„Wat heft Du mi tau wörgen!“ säd' sei. „Bi Di
is man sik jo dat Léwen nich mihr sicher.“

„Ach, mi was dat — de oll Düwelshund —“

„Ik heff of so 'nen schrecklichen Drom hatt,“ stehnte
sei un jappte nah Lust. „Dat Ding möt en Enn kriegen,
ik heff süs nich Dag oder Nacht Fred'.“

„Ik glöw, Klassen hett uns orntlich dat Lis vull lagen,” meinte Peiter un rew sik verdrötslich de Ogen.
„Hei hett al öfster so 'n Knep an den Dag gewen.“

„J, wo würd' hei so wat vertellen, wenn dat nich wohr wir! Ne, ne, verhullen deit sik dat so, un ut de Frigeri kann nix warden.“

„Ja, denn seih man tau, wo Du Di mit de Bœsels utenannersetten deist; ik stek mi dor nich mang.“

„Wat, Du steckst Di dor nich mang? Hest Du nich de ganz Geschicht inrögt un mi denn de Uhren vull klænt, wat dat för en schön Partie wir? Un nu steckst Di dor nich mang? J, dor sull Di denn doch dat Dunner-weder regieren!“

„Ik heff Di vertellt, dat Jochen de Dürten girn hewwen mücht; dat anner hest Du bedréwen.“

„Dor hürt sik denn doch allens bi up! Mi was dat von Anfang an nich recht mit den Bœselsbengel. Hei hett in de ganze Umgegend rümmertigt, un nümmis hett em wulst, al deswegen was mi dat nich recht. Min Dürten brukt dat nich tau nehmen, wat anner Lüd' nich willen. Ik wull, dat sei den Timmermann nehmen sull. Wer Du lebst Di jo nich törnen. Di kettelste dat vel Geld in de Näs, dat Glück von Din Kind, von Din eigen Fleisch un Blaut was Di egal.“

„Dunner un Weder nich mal!“ führte nu Peiter tau Högt. „Hest Du dat nich ebenso girt wulst as ik? Wer is dat wést, de ümmer tafelt hett: De Leiw finnt sik bi 't Utségen? Un wer was dat, de den Timmermann rutesmiten ded'?“

„Dor swig' man rein still von. Wenn Du nich so 'n ollen Hasensaut wirst, denn haddst Du dat Rutschmiten besorgen müßt. Ewer Du — Ja, achter den Rücken von de Lüd', dor kannst Du schön bleken; wenn 't ewer heit: nu stah Dinen Mann, denn büsst Du nich tau spreken, denn möt Din arm, swad Fru upträden un sik de Fingern verbrennen.“

„Du weist nich, wat Du red'st.“

„So? — Dat paßt Di woll nich, wat ik segg? Ewer wohr is 't doch, Du büsst an dat ganze Glend schuld.“

„Kann ik rüken, dat Bæsel den Düwel hett?“

„Du hest sehn, dat Dürten den Bengel nich wull, un dorüm haddst Du upträden müßt un seggen: Wenn sei kein Lust hett, denn kann ut de Geschicht nix warden. Un denn wir allens gaut west.“

„Ach, wat will wi doréwer reden! Du haddst jo doch nich up mi hört.“

„Dat is 't jo eben, wat ik rög'; Du kannst Di keinen Respekt verschaffen, Du büsst kein Kärl!“

„Ja, ja, Du hast recht behollen. Un nu legg Di man wedder dal, süs ward Klassen ok noch munter un hört uns' Bankeri.“

„Wat meinst, wenn wi eum mal frögen, vielleicht weit hei 'nen gauden Stat?“ said' sei.

„Ja, Du kannst em dat mal vorstellen. Ewer nu wës' man still un slap; morgen is ok en Dag.“

„Ne, ik möt em glik fragen. Von 't Slapen ward hüt doch nix mihr.“

„Glik? Het würd' ok von 'n Düwel seggen, wenn w' em midden in de Nacht wecken wollen.“

„Dat helpt nix. Ic krieg nich ihrer Rauh, ic möt de Geschicht von 'n Harten hewwen.“

„Na, denn treck Di an!“ brummte Peiter. „De ganz schön Nacht möt en sit so üm de Uhren slan!“

Rah 'ne lütte Wil seten de beiden Müisers bī Klassen an 't Bedd.

„Klassen“ säd' sei, „Du möst uns nich bös sin, dat wi Di ut den Slap stüren. Wi möten Di wat aphenboren. Du heft uns dor wat vertellt, dat bringt uns in dat grötsti Glend.“

„Ja, so gefährlich wird's nich gleich sein,“ meinte Klassen. „Aber was meinst Du denn?“

„Süh, Klassen,“ säd' sei, „wi wullen de Sal noch nich mang de Lüd' bringen, denn dat is noch nich allens wiß bespraken, un dorüm hewwo wi Di ok noch nix vertellt —“

„Ja, aber wovon is denn eigentlich die Red' bei Dich, Fru Müisern?“ fragt Klassen.

„Bon de Bœsels,“ stödd sei mit deipen Aten herut. „De oll Jochen will uns' Dürten frigen. Ewer nu wi des' Geschicht weitern, können wi dat doch nich lidien. Klassen, wi können doch nich mit Gewalt un sichtliche Ogen uns' eigen Fleisch un Blaut den Düwel in den Nachen stöten!“

„Ach, wenn mich das wär' bewußt gewesen, hätt' ich Euch nichts nich erzählt,“ meinte de oll Schelm.

„Ja, Minsch,“ rep de Ollsch, „red' doch nich so wat! Wi müßten ja up uns' bloten Kenei fallen un Di danken. Bedenk doch, wat hadd dat för'n Jammer gewen, wenn wi irst achter den Düwelskram kamen wirken, wenn dat

tau lat wëst wir! Ne, dat lat Di man nich led daun.
Æwer nu rad' uns ol, dat wi wedder mit den ollen
— Swindreck utenanner kamen." Sei spigte ut un sek
Klassen an.

"Na, die Geschicht' is doch sehr einfach. Wenn
Ihr nich wollt, wird die Verlawung wieder aufgehoben."

"Ja, Klassen, dat seggst Du so. Süh, wenn wi de
Lüd' vör den Kopf stöten, denn spelen sei uns 'nen
Schawernack, dat wi an de Hälft naug hewwen,"
meinte sei.

"Ja, dat segg ic ol," rep Peiter. "Vertüren können
wi de Mackewor nich."

"Nu, nu," säd' Klassen, "Ihr müsst nich gleich so
hangbürig sein! Wenn Ihr nur nich verraten thut, daß
Ihr von seinem Deuwelskram was wißt, und daß Euch
die Sach' wegen den Musch Urianen leid geworden is,
denn kann Euch kein Stück was."

"Ja, æwer Du heft uns doch vertellt, wo 't den
Nachtwächter gan hett," säd' Mudder Müfersch.

"Das is auch was anners, ganz was anners.
Süh, der Nachtwächter hat sich auch mit den Urian be-
mengt, indem daß er ihm auf die Knösel kucken wollte.
Ne, Ihr sagt einfach, die Dürten hätt' keine Lust nich, un
so könnte aus die Geschichte nichts werden. Natürlich,
das sagt Ihr ihnen in die beste Freundlichkeit."

"Wenn Du meinst, Klassen, dat sei uns nirg an-
daun können," säd' nah en Wil de Ollsch, "denn will wi
dat man so maken."

"Ja, Lüd'," krachte sik Peiter achter de Uhren, "ic

weit nich — mi dücht — de Sak hett doch noch einen
grotzen Haken.“

„Was für 'n Haken?“ fragt Klassen.

„Ja,“ sagt Peiter, „Ist selt mal seihn, wenn de
Dürten den Jochen nich nimmt, gesküht en Unglück.
De Böselkirl bringt uns an Rad un Galgen.“

„Wat Du dor wedder drächnst!“ repft sin Fru. „Hest
Du wén wat stahlen oder namen?“

„Dat grad' nich,“ stöhnte Peiter un wischte sic den
Sweit von 'n Börkopp, „æwer de Minsch weit wat von
mi, un wenn hei dat anzeigt, kam ik in 't Löd.“

„Mein Gott, wat ward man nu noch tau hüren
kriegen!“ repft de Ollsch. „Wat weit hei denn von Di?
Dor dau 't Mül doch up!“

„Ja, mi blift nu wider nir æwrig, ik möt Juch
allens bekennen,“ sagt Peiter. „Ist bün öfters up de
Jagd wést un heff mi 'nen Rehbuck schaten.“

„Herr Du meines —“ schreg' de Ollsch up. „Ne,
wat de Minsch doch för Knép an 'n Dag gisst!“

„Hest Du denn keinen Jagdschin?“ fragt Klassen.

„Ne,“ sagt Peiter benaut, „ik heff de Jagd nich
pach't.“

„Ne, ik segg,“ repft sei wedder, „so ein Kirl! Un mi
hett hei ümmer vörkœnt, in 'n Holt, dor wiren Spiz-
bauwen, dei ümmer jung' Bäulen stöhlen, un hei müßt
mal uppassen, wat hei de Hassunken nich affaten kunn.
Un nu künimt 't rut, dat hei sülfst up Röweri utgan is!“

Herr mein Gott, wat heff ik denn verbraken, dat
Du mi so hart strafen deist!“

„Aber, liebe Frau Müser, nu begieb Dich man,” säd’ Klassen un tröst’te an ehr rümme.

„Ja, dat seggst Du so!” meinte sei. „Ewer denk Di doch in min Lag’. Hei hett all sin Dag’ nix Ber-nünftigs angewen, un nu makt hei uns of noch Schimp un Schann!”

„Frau Müsern, nu sei auch nich ungerecht! Peter, erzähl mal, worüm hast Du die olle Jagderei betrieben?”

„Ja, worüm? Dat Wif hett an all dit Unglück schuld.“

„Wat? Ik heff schuld?” rep sei. „Nu hür doch blot en Minsch den utvershamten Kirl!”

„Süh, Klassen,” füng’ Peiter wedder an, „ik gah gern mal in’n Kraug un spēl ’nen lütten Solo.“

„So, Korten warden dor spēlt! Un mi seggt he ümmer, sei vertessen sik dor, wat in de Welt vörgeiht un — un —“

„Klassen, hür mi an,” unnerbrok Müser sin leiw Fru. „Wenn ik ehr segg, dat wi dor Korten spelen, lett sei mi øewerall nich mihr ut den Hus’. Ewer worüm günnt sei einen nix? Wil ehr verdammtig oll Gis —“

„Nu swig’ man still! Wenn ik dat beten Geld, wat w’ innéhmen, nich tausamhollen ded’, denn hadd w’ al längst dat Spill verlopen müßt. Un wenn ik minen Kopf nich hier un dor hadd —“

„Aber nu laß ihm doch erzählen, Fru Müsern!”

„Ja, Du kannst Di gor nich vörstellen, Klassen, wo genau sei is. Wenu ik mal nah’n Kraug’ gah, tellt sei mi jedesmal zwei Grösch’taun Glas Bier, ’nen lütten Kämi un en Zigarre up den Disch. Den Geldslætel krieg’

it nich tau seihn. Un wenn ik nah de Stadt führ un en voor Daler böhr, möt ik ehr allens bi Heller un Penning afliewern. Na, wo: seggst Du dortau? Kann man bi so'n Wirtschafi nich up narisch Gedanken kamen?"

"Wenn ik Di Dinen Willen let, denn —"

"Fru Müsern, was die Mannsleut' ihre Bedürftigkeiten sünd, da verstehn die Trouens nichts nich von. Wir müssen neben uns Lebensoraufgob' nich noch so 'nen kleinen Zeitverreib haben, sonstens ver sagt uns die Buste. Un dazu rechnet sich auch das Kortenspill. Ich selbst spiel gern en bischen un icink auch mol 'n Kœm, un davon geht Haus un Hof nich verloren. Un ein Mann, der ümmer achter'n Ofen sitzt un nirg weiter thut, as hujahnt, der is 'ne olle Glasmüke in meine Augen. — Aber nu erzähl man weiter, Peter."

"Ja, as ik segg, üm mi en heten Taschengeld tou maken, schot ik öfter 'nen lütten Buck, den ik denn in de Stadt verlöfft. Un de ein Nacht hadd ik wedder einen schaten. Un as ik nu grod' dorbi bün un will dat Diert achter 'n Busch versiecken, dor steht mit einmal de Bœsel mit finen swarten Hund vör mi. Wo hei so up 'n Bruz herkamm, weit ik nich, hei stunn mit eins dor un grinte mi an un säd': Na, heist woll 'nen goaden Fang makt? Ewer weitst ol, wat Di dat Spill kosten kann? Ja, meint ik, Du warst mi doch nir daun. Ja, säd' hei, wer weit, wat ik dau. Ik heff de Jagd pacht' un betahl dor min swor Geld för, un Du schüttst mi de Buck vör de Näs' weg. Ik heff Di al lang' up den Kœrl, un nu heff 'Di endlich mal belurt. Ik segg den Kœrl, dat ik ni gor nirg Slimms dorbi dacht heff, ewer dor grinte hei

wedder un meinte, dat wir em egal; wenn hei mi anzeigen ded', spaziert ik up en poor Johr in 't Tuchthus. I^t fung nu an, den Kⁱrl tau bidden, hei sⁱll mi doch nich den Blam maken, æwer hei bleuw bi sin R^eden. Nah en Wil meint' hei: Na, denn ward' ik Di wat seggen. Min Jochen will gⁱrn Din Dürten hewwen; sorg' dorfür, dat hei ehr kⁱrgt, denn blist dat, wat ik hüt seihn heff, unner uns. Ward dat æwer nix mit de Trigeri, denn gew ik Di an. Un dat deit de Kⁱrl ok, dortau kenn ik em tau genau."

Mudder Müisersch kreg' nu wedder dat Rohren. „Ne," sⁱäd' sei, „desen Schimpæwerlew ik nich, dit bringt mi unner de Frd' — dit is tan hart!"

Klassen sⁱäd' nix. Hei hadd dat Kinn in de holl Hand stütt't, em was nah Peitern sin Bicht hellischen swäul tau Maud' worden. Dor hest du di wat Schöns in de Supp kräumt, dachte hei. Æwer dat kümmt dorvon, wenn man sit in Leiw^s- un Trigensangelgelegenheiten mengen deit. Wat soll ik nu maken? Sall ik seggen, dat ik de gruglich Geschicht von Bœseln lagen heff? Æwer sei glöwen mi de Worheit ja doch nich. Dunner un Weder nich mal tau, dor heww wi uns orntlich mol wat inröhrt! Un em tratt de Angsweit in 't Gesicht.

„Rad' uns doch, Klassen!" sⁱäd' Mudder Müisersch.

„Ja, is mi wat tau raden!" meinte hei. „Gaud' Rat is hier dür. Ne, Peter, weißt Du, die Geschicht' is mich doch en bischen zu stripig. Du hest nich blot en lütten, Du hest 'nen ganz gehürgigen Buck schaten."

„Ja, dat is wohr," sⁱäd' Peiter un grep wedder nah sine Pip, as wenn de em Hülp in fine Not bringen künne.

Klassen was de Kopp deip up de Bost sunken. Ich wollt doch lieber, ich hätt' meine Nase aus die Geschichte raus gelassen, dacht hei. Aber wenn ik dat arm Worm, de Dürten bedenk — nein, nein, die Heirat mit den Jochen durft' ich nich zugeben. Aber was is nu zu machen? Das is die große Wasserfrag'. De Narr sitt tau deip in'n Dreck. Hm —

Nah 'ne ganze Wil böhrtē hei den Kopp wedder tau Högt.

„Wicht Ihr,“ säd' hei, „mich kommt da eine Idee. As ich in Romanbücher gelesen hab', is in so 'ner Sitatschön, als wir ihr haben, ümmer 'ne Flucht der Deus Mechanicus, un so mein ik, die Dürten muß auch flüchten.“

„J, Du büst nich bi Trost,“ rep de Ollsch, „wo füll sei hen flüchten?“

„Hei spaht ja of man.“ meinte Peiter.

„J, wo werd' ich spaßen. Ich seh keinen annern Ausweg. Aber so leicht is das mit das Flüchten auch nich. Wenn die Dürten nämlich keinen haben thut, mit dem sie die Retirad' unnernehmen kann, denn is Polen verloren. — Sagt mal, hett de Dirn den Jochen girt wüllt?“

„Gott bewoahr,“ rep Peiter, „sei hett sik mit Hännen un Fäuten gegen de Verlawung strüwt.“

Mudder Müisersch würd' rot as de helle Läuch'en.

„Wat dræhnst Du dor wedder!“ lek sei Peitern an.

„Ik mein man, in de irste Tit“ verbeterte hei sik.

„Dræhn, dræhn! Sei hett em ümmer girt mücht,“ rep sei arg.

„Dat is schad', denn lett sik de Plan nich utführen,“ meinte Klassen. „Ja, wenn Peter wohr gered't hätt', un wenn Dürten sozusagen einen annern in ihrem Herzen geschlossen hätte, ja, denn let sik de Geschicht sacht in de richtigen Weg' bringen.“

„J, so völ ik man weit, hadd sei Franz Dröhnholten mal up den Stiker,“ säd' nu Mudder Müsersch.

„Ah, den Zimmermann! Das is en orntlichen Mensch un kann mich gefallen. Worum hat sie den nich genommen?“

„Hei paßte uns nich recht,“ meinte sei.

„Ah, dat is man ewrig, Fru Müsern. De Zimmermann is kein unghen Partie. — Ja, was ich sagen wollt', denn sünd wir ja aus alle Verlegenheit. Dröhnholt möt mit dat Mäten flüchten, un twors noch hüt nacht,“ denn, säd' hei tau sik, tauirst möt ik för de beiden jungen Lüd' sorgen, dei möten sik irst kriegen, un denn nahsten kann 't warden, as 't will.

„Hüt nacht, noch?“ frag Peiter. „Hürt doch blot mal, wo de Storm lewt. De müßten jo reinweg verklamen.“

„Sie sünd beide jung un werden sich schonst warm halten,“ lachte Klassen.

„Ewer Lüd', wat würd' dat för'n Spetakel in 't Dörp gewen, wenn de Dirn mit 'nen Mannsminsch' utrücken ded'!“ säd' de Ollsch.

„Das müssen wir mit in den Kauf nehmen, Fru Müsern. Wir haben nur zwischen zwei Übelkeiten zu wählen, un dor is dat, wat de Lüd' klönen, dat lüitter. Un dat verblött sik jo ol ball.“

„Ja, Klassen, dat is allens recht gaut, man ic seih noch nich recht in, wat uns dat Flüchten helpen kann,” meinte sei.

„Was uns das helfen kann? Süh Fru Müsern, Dürten muß Dich einen Breif hinterlassen, den Du morgen früh; wenn Du ihr wecken willst, in ihre Stammer finnst. Nu paß auf. In desen Breif setzt sie Dich auseinander, daß sie sich mit den Franzen versworen hat, hoch un teuer versworen, un daß sie dorüm den Jochen, den sie ja for 'nen ganz guten Minschen hölle, nich freien kann. Un mit desen Breif gehst Du denn zu die Bœfelsleut' hin un flagst ihr das Leib voll, was Du for 'ne gottvergessene Tochter hast, un daß Du nun nie un nimmer zugeben könnt'st, daß sie dem Jochen seine Frau würde. Denn der gute Junge hätte woll 'ne orntliche Frau verdient un nich eine weggesnußene. Also die olle Package man düchtig Honnig ums Maul smieren! Un denn fast Du mal seihn. Denn werden sic Dir bedauren, daß Dir das so begrismul't hat, un in 'n stillen sich freun, daß sie so 'n Frauensmensch nich ins Haus gekriegt haben.“

„Un wat soll denn mit Dürten wider warden?“ frag sei.

„Na, sie muß denn den Franzen heiraten, das geht nicht anners.“

De Olfch südd 'nen deipen Süfzer ut.

„Ja, denn helpt dat nich,” meinte sei; „æwer is dat würklich Din fast Meinung, dat wi up des' Ort in alle Fründschai mit de Bœfels utenanner kamen? Ach, ic heff ümmer noch Angst, dat sei Peitern doch noch wat daun.“

„Olle hartgesottene Sünders sünd se ja, aber sie

müßten ja gor keine Menschen mehr sein, wenn sie mit Dein Unglück un Glend kein Erbarmen un Mitleid haben wollten. Ne, einen annern Rat weiß ich nich, un Du sollst sehn, da kommen wir auch mit durch. Un Peter muß nu gleich zu Franzen gehn un ihm allens sagen."

„Na, Peiter, denn treck Di man de Steweln an.“

„Lüd“, säd' Müser, „de Sak hett doch noch einen Haken. If weit nich —“

„Mein Gott, ja, dor hest Du jo recht, Peiter. Ward Dröhnholz dat dann un mit Dürten flüchten? Dor heww wi jo noch gor nich an dacht.“ föll sei ehren Mann in de Röd‘.

„O, hei ward schonst willen, wenn hei Dürten will,“ lachte Klassen.

„Ne, if wull man seggen,“ säd' Peiter, „wo selen sei man hen flüchten?“

„Sei müßten grad' nah mine Swesterdochter nah Preßdörp,“ meinte sei.

„Gewiß, dor keonen sei hen,“ rep Klassen, „dor finnen sei en gaud' Städ'. Peter nu man zu, nu geh man nach dem Timmermann rüber, damit sie noch vor Dagwerden aus das Dorf kommen.“

Peiter krachte sik wedder achter de Uhren un dacht: Dit is de swönnst Gang in minen Lëwen! Dor hei ewer mügt, dat hei desen Updrag utrichten mügt, so säd' hei nix wider un stunn up, tog sit de Steweln an, ströpte sik de Budelmüs ewer de Uhren un gung ut de Dör.

„Wenn ik man blot irft weiten ded', wo ik de Sak infädeln dau,“ säd' hei tau sik un klinkte de Achterdör up. Num ewer hadd hei 'nen Faut in den Gorden sett't, dor

Kreg' hei — verdaug! — mit 'nen Knüppel einen Slag
œwer de Brægenpann, dat hei denken ded', Østern un
Pingsten sollen up einen Dag. Hei schrigte lud'hals' up,
torkelte nah rechsch un nah linsch un stört' te denn so
lang hei was in den Dreck. Den sülwigen Ogenblick kamm
ut den Hus' Hals œwer Kopp en Kirl sprungun un sett' te
einen annern Kirl nah, de in hille Hast ut den Gorden
lep. Ball hadd hei den Utriter inhal't un bröcht em
taum Stahn. Nu fohrten sei sik in de Klatten, un dat
gaff en gruglich Slägeri.

Den Larm, den sei dorbi angewen, hürten ok Mudder
Müsersch un Klassen, un de Hannelsmann, de ümmer drist
un gottsfürchtig was, sprung up, slöpte sik rasch de Bügen
an, grep sinen eiken Handstock un ilte rute. Hei stört' te
up de beiden Kirl tau, de up de Frd', legen un sik nich
slicht traktierten, kreg' den, de baben lagg, bi den Krägen
sat't un tog em tau Högten.

„Kumm man en beten an 't Dag'slicht, min Sæhn,
wi willen mal tau seihn, wo Di dat laten deit," säd'
Klassen un slepte mit em in 't Hus.

As het mit em in de Stuw kanim, kreg' Mudder
Müsersch 'nen Dodenschrec. „Gott in Deine Hände,"
schrigte sei up, „dat is ja woll gor de oll — — Jochen,
wo kümmt Du her bi nachtslapen Tit?“

„Wohrhaffig, Musche Bösel Juno!“ rep Klassen un
grinte œwer 't ganz Gesicht. „Süh, süh, da haben wir
ja einen guten Fang gemacht.“

Wildek wiren ok de beiden Dirns, Dürten un Stine,
in den Gorden gan un fünnen dor den ollen Müser un
Franzen. Peiter lagg stis un as en Dod' up de Frd'.

De Mätens böhrten em up un drogen un sleeten mit em rinne.

„Mein Gott, wat geiht hier vor?“ rep de Ollsch, as sei ehren Peiter tau seihn Ieeg? „Hei is ja woll reinweg dot!“ Un dat gaff en grot Gejammer un Gellag“.

„Leut“, nu laßt man Zug' Lamentieren,“ föd' Klassen. „Dirns, legt Peitern man auf das Bedd un denn reibt ihm die Släfen mit Lebensbalsam in, dormit duß wieder zu sich kommt. Und wo is denn der dritte Mann zum Slat? Wer war das, un wo is er?“

„Dat was Franz,“ föd' Dürten un gung wedder rute.

„Bring' ihm mal rein, Kind,“ rep Klassen ehr nah.

As en luit Wil vergan was, kamm dat Mäten mit Franzen, de bleik un blaß as en luit utsach un de ganzen Hänn voll Blaut hadd, rinne. Mudder Müfersch, de bi ehren Ollen an't Bedd sott un em dai Gesicht mit Lebensbalsam inrew un sik de grösst Märh gaff, em wedder tau Besinnung tau bringen, lek nu tau Högt un schrigte von fläßen lud'half' up.

„Minsch, Du blöttst ja, as wenn Du steken wirst,“ föd' Klassen.

„Ja, de Racker, de Bæsel, hett mi mit sin Mez in de Hand steken,“ föd' Franz mit sachte Stimm un sackte up 'n Stauhl dal.

„Mein Gott, hei bliest uns noch unner de Hänn dor,“ rep de Ollsch. „Dar holl em doch fast, Dürten, hei föllt jo süs üm!“

„Stine, hol' mich mal 'nen starken Bindfaden,“ föd' Klassen, „ich muß den Burzen hier die Arms un Beins zusammenbinden, dormit er uns nich schappiert. Mich

werden vons Festhalten die Hände schon lahm, un denn
muß ich den Franzen auch verbinden.“

As Stine den Bindfaden bröcht hadd un Jochen
sotausseggen dingfast malt was, verbünn Klassen den
Timmermann sin Wunn. As hei dormit prat was, gung
dat Verhür los.

„Nu sag' nich mal, Du Strauchräuber Du,“ frog
Klassen den Boeselsbengel, „was hast Du hier nachtens
rumzustrolchen un die Leut' dot zu slagen?“

„Dat bruk ik Di nich up de Näs' tau binnen,“
meinte Jochen un richt'te sic pazig in 'n Enn.

„Wenn nich, denn nich. Dröhnholt, was hattest Du
hier zu suchen?“

Franz bohrte den Kopp tau Högt. „Ik was bi de
beiden Dirns in ehre Camer,“ vertellte hei. „Mi was
seggt worden, dat Dürten mit den Boesel süll verlawnt
warden, un dor wull ik fragen, woans de Sak sic ver-
hollen ded'. Un as wi nu so sitien un reden, dunn
hürt'en wi, dat dor wer ut de Achterdör gung — un
dunn schrigte wer üm Hülp, un as ik dunn rut lep, sach
ik dor 'nen Kirl — un ik sett'e em nah un kreg' em tau
packen un smet em dal. Ewer dor stek hei mi mit't
Meß un kamm nah baben, un — un dunn kemen Sei.“

„Na, Jochen, willst Du uns nu sagen, worum Du
Peter Müsfern düfig geslagen hast?“

„Dat bruk ik nich,“ säd' Jochen.

„Gut, warten wir bis morgen. Wenn der Tag
gragt, muß der Schulz Dich nach die Stadt ins Voß
bringen. Da werden sic Dich die Kinnbacken denn schonst
gesmeidig machen. Brauchst gor nich so höhnischen zu

Iachen. Du hast Petern den Kopf entzwei geslagen un
den Timmermann mit's Messer gestecht, das wird Dich
en deurer Braten werden."

„Kann ik ümmer noch betahlen," säd' Jochen dic-
sfutig.

„Gewiß, aber mit Deine eigne Haut, mein Herz-
liebchen, denn mit Geld läßt sich so was nich abmachen.
Wat meinst Du woll, wat Du för Dine Helden Daten
inauften warst?"

Jochen tuckte mit de Schullern un grinte.

„Lach' Du man, mein Jüngschén, wenn ik billig reken,
so 'n Zohrer sif Buchthaus werden sie Dir woll auf-
brummen."

Nu verfürte sif Jochen doch. „Man möt mi irst be-
wisen, dat ik dat was, bei Müsern slagen hett," säd' hei.
„Dat kann Dröhnholz ebenso gaut wést sin."

„Dor hürt doch allens bi up!" rep Stine. „Franz
hett doch bi uns in de Kamer seten un gung irst rute,
as uns' Bader üm Hülp rep. Du strittst Di ja woll noch
von 'n Galgen los!"

„Lat em man dræhnen, Stine," säd' Klassen, „die
Wahrheit kommt schonst an 'n Tag."

„Un de Geschicht mit Dröhnholten is of nich so
slimm," rëdte Jochen wider. „Hei hett tauirst anfungen,
un ik heff mi blot wöhrt."

„Menschenskind, stürz Dir doch nich in Unkosten!
Das hilft Dich allens nichts, Du wirst verdonnert un das
ganz gehörig. Sag' mal, was wolltest Du in nacht-
slafender Zeit hier in 'n Gorden? Dieser eine Momang'

is schon sehr verdächtig un wird Dir reinreißen. Was wolltest Du hier, he?"

"Wat ik hier wull?" frag Jochen. "Dröhnholten de Jack besömen."

"So. Un worum?"

"As ik hüt abend mit minen Bader hier was, sef hei in 't Finster, un as wi dunn nah Hus gungen, sünd' min Oll, ik füll mi man in 'n Gorden mang den Flederbusch verstecken un en beten uppassen, Dröhnholt hadd Dürten en Teiken gewen, un nu würden sei denn woll in 'n Gorden tausam kamen. Un denn füll ik den Timmermann örtlich vertobacken."

"Das war ein recht wollgemeinter Rat von Deinen Ollen," säd' Klassen. "Also der hat das ganze Elend angestift't. Na, erzähl man weiter."

"Ik müht dor en ganz Wil luren. Ewer as dat Tit taum in't Bedd gahn was, dunn kamm de Timmermann an un kloppte bi de Dirns an't Kammerfinster. Un dunn würd' ok glit de Dör apenmakt un hei gung rin."

"Ja, un nu war er drin, un das wissen wir schon. Aber worum besömtest Du ihm die Jacke nich?"

"Wenn ik up em taugan wir, hadd hei mi markt, un von bören dürft ik em nich ansaten, wil dat hei stärker is as ik. Ik stellt mi nu dicht vör de Dör un lurt, het hei wedder rut lem, un as dunn endlich in'n Hus Schritten tau hüren wiren un de Dör upslaten würd' un — un"

"Un Peiter rute kamm," föll Klassen em in't Wurt, „dor dachtest Du, dat wir de Timmermann, un ballertest wie en Meuchelmörder auf ihm los. Na, nu wissen wir

naug, min Sœhn. Du un Dein Vader, ihr seid ja en paar nette Brüder. Nu mach Dich man auf en fünf Jahre gefaßt. Du hast Dir nich im Effekt hinreissen lassen, sondern Du hast Dich mit vollen Verstande die That ausgellüstert und denn auch vollführt, das wird hart bestraft."

Jochen kreg' nu doch 'nen bannigen Bewer in de Bügen.

„Na, Si ward't mi doch nich in 't Lock bringen," säd' hei.

„Natürlich thun wir das, Dir un Deinen Ollen as Anstifter auch. Meinst Du etwa, wir werden uns von Dich dot slagen lassen un Dich dann die Hand drücken un Schön Dank sagen? Ne, mein Jüngschén, so weit sünd wir in unse Civilsensatschon noch nich."

Jochen klapperten de Tähn vor Angst. „Mintwegen kann ja Dröhnholt de Dürten ok frigen," säd' hei, „œwer lat't mi blot lopen."

„Das is das erste vernünftige Wort, das Du in Dein Leben gered't hast," meinte Klassen. „Un wir wollen diesmal — aus Mitleid mit Dich — Gnade for Recht gellen lassen. Ich werd' Dich de Bindfadens abnehmen — so — Un nu geh man nach Haus un erzähl' Deinen Ollen die Geschicht' un sag' ihm, wir lassen schön grüßen un ut de Frigeri kunn nix warden. Un wenn er Petern was am Leibe flicken wollt', könnt' er's dreist thun, œwer wi würden denn ok dorför sorgen, dat Du in Nummer Sicher en gaud' Anstellung kregst. Vergiß das nich, Jochen. Un nu geh man; denn wi müchten hier noch girn en heten unner uns fin.“

As Jochen de Dör achter sit taumalt hadd, rep
Mudder Müisersch: „Gott sei Loff un Dank, dat dat noch
so 'n Enn namen hett. Mi is, as wenn mi en Stein
von 'n Harten sollen wir.“

„Mi ol,“ säd' Peiter, de nu ut sine Beswinnis
upwaken ded'. „Mi hett dat all des' Tit as en Mort
up de Post legen, denn recht was mi de Jochen nich as
Swiegersohn. Ewer de Kirl hadd mi jo in sine Klaben,
ik müst jo nah sine Pip danzen. Na, Gott sei Dank,
nu sünd wi erlöst, un nu will w' orntlich Verlawung
firen. Franz, wenn Du de Dirn magst, denn fast Du s'
hewwen. Nich wohr, Mudder?“

„Ja, de leiw Gott gew sinen Segen,“ säd' de Ollsch.

Dürten, de ümmer noch bi Franzen stunn un em
den Kopp höll, slüng' nu ehr beiden Arm üm sinen Nacken
un gew em 'nen Fuß.

Mudder Müisersch kamen un gaff Franzen de Hand
und biddte, hei sull ehr de harten Würd' von dummals
vergessen.

„Ewer nah Hus gahn kannst Du hüt nacht nich,“
säd' sei, as Franz ehr Hand nehm un straken ded'.
„Klassen möt Di Din Wunn noch irsi orntlich verbinnen,
un denn leggst Di dal. Kumm, Stine, willen em in de
lütte Achterstuw en Bedd upslan.

„Un ik gah ol slapen,“ säd' Peiter. „Gun Nacht,
Franz! Klassen, bekif mi doch eins den Kopp. Mi ritt
de oll Brügen so, as wenn he utennanner Klöwen wull.“

„Na, er hat Dich eine schöne Brusche geslagen,“ rep
Klassen, as hei Müsern sinen Schädel beseihn ded'.
„Aber Peter, Du mußt denken, Du hast diese Haue for

Deine Sündenschuld gekriegt. Un nu geh man zu Bett.
Ich werd' Dich en Plaster smären un Dich denn üm-
hinnen."

As Peiter in den Alkaben verschwunnen was, plinkte
Klassen Dürten tau un frog: „Na, was sagst Du nu?“

„Ach, mi is tau Maud', as wenn ik in 'n Drom
wir," säd' de Dirn. „Seggen S' mal, Klassen, is de
Geschicht mit Jochen nu würllich ut?“

„Ratzelahl. Ewer Kind, Di mit den Bengel wedder
utenanner tau bringen, dat hett mi Sweit kost't. Un
leigen heff ik müßt, dat Blage von 'n Hében heff ik
lagen.“

„Wo können Sei sik oewer so versünningen!“ meinte
Dürten.

Klassen tek an den Böhn. „Ja, es muß den lieben
Herrgott doch nicht verdrossen haben, denn er hat mich
aus einer großen Klemme geholzen. Mit das Lügen
hatt' ich mir nämlich festgekarrt un so degern fest, daß
mich heinah die Ahnmachten anfießen. Über da schickte
uns' Herrgott den Jochen, un der mußte seine Mörder-
thaten vollführen, denn fühst Du, nur dadurch kamen wir
alle aus die große Not.

Dat Leigen is süs nich min Sal, oewer ik denk
doroeuer so: Wenn man en Paar Leut', die sich gut
sünd, utenanner lüggt, denn is das 'ne Slichtigkeit, die
zum Himmel stinkt, wenn man oewer zwei Lüd', bei sik
gaut sünd, tausamenleigen deit, füh, denn is das en
gutes Werk, un de Engel in 'n Himmel freun sik dor-
oeuer un singen Halleluja.

Darum is meine Lüge auch keine Sünde gewesen;

denn ohne ihr, die Lüge mein' ich, wärst Du von den
Böselsbengel nich losgekommen.“

Hei gung an finen Kästen, hal'te de Salw rute un
fung an, för Franzen un Müsern Plasters tau smeren.

Dürten wiren de Ogen natt worden. Sei smet fit
Klassen an de Post un küßte sin oll gaud' Gesicht.

Franz dreichte sit nah ehr üm un säd' mit weile
Stimm: „Giff em von mi of einen.“

Ik was Di got.

Dat Leben was so leddig mi,
De Welt so trurig un so swart,
Dor seg' ik Di, dor seg' ik Di,
Un Sünndag würd' dat in min Hart.

Dor blöhte mi to Högt de Mot,
Ik glöwt noch eens an Glück un Stirn.
Ik was Di got, ik was Di got,
Nie hadd' k en Dirn as Di so girn.

Du lèwst un lachst, und hell un flor
Sühst Du den Hében oewer Di.
Ik oewer stah un flag' un rohr,
Denn Du büst dot, büst dot för mi!

God' Rat.

Min Jung', häng' nie den Kopf nich dal,
Haddst ok tom Truren dusend Grünn,
Lat keenen sehn Din Sorg' un Dual,
Sülfst nich Din besten Frünn.
Denn wat Di drückt, Du dreggst 't alleen;
Dat Leben is jo 'n Angst un Not:
Woll jeden hünn 'nen Sorgensteen
Dat Schicksal an den Fot.

Un hest Du ieef 'ne smucke Dirn,
Un malt se sik 'nen Quark ut Di,
Bergett nich, 't gift noch annen Stirn,
Dreih af un mak Di fri!
Un wüß se Di so deep in 't Hart,
Dat Di dat Afldreih föllt nich licht,
So wis' doch nie, wo grot Din Smart,
Ne, lach ehr in 't Gesicht.

Wes' lustig, holl Di Ikor dat Og'
Un wiß' en Hart von Steen un Stahl,
Un knippt 't to dull, denn spöl in 'n Krog'
Den dummen Düwel dal.
Vör allen ewer denk doran:
Sonn brummigen, surpötschen Knast,
De is sik sülfst un jedermann
En Ewel un 'ne Last.

Min Ideal.

Jidweder Minsch hett so sin Streben,
Sin Hottepird, up dat he ritt.
Dor denkt de een, he lewt sin Leben,
Wenn he bi Moder Wisheit fitt;
De anner denkt: Dat süss mi fehlen,
De ganze Klotheit hal de Ratt!
Wel heter is 't, Rentier to spelen —
Min Ideal, dat is en Fatt.

Dor leggt fil diff' up 't Böker schreiben,
Jenn tüht dat Bökerlesen vör;
Jehann deit fil de Tit verdriben
Mit Filen vör de Achterdör;
Dee priemt, dee snüfft, de drüdd deit laben
En superfin Havannablatt;
Dee leewt de Drögnis achter'n Aben —
Min Ideal, dat is dat Natt.

Hier simuliert en Kirl un gruwelt,
Wo he de Minschheit helpen kann;
En anner sweet't un quücht verdüwelt,
Dat he sin Geld bringt an den Mann;
De een kann sit irst glücklich föhlen,
Wenn he vull Gift un Grull sit fratt;
In'n Braden mag de anner wöhlen --
Min Ideal is: drink di satt!

Wel Schönes seit 't up Erden geben:
En Spicgos, kümmt s' frisch ut den Rok,
En söten Kus, en lustig Leben,
Geld un Gesundheit law ik ok;
Doch gew ik allens hen mit Freuden,
Hess ik voll Win en gatlich Fatt
Un kann versöpen Lust un Leiden —
Min Ideal is: holl die natt!

Sat man.

Nu stahn so naft in'n Holt de Böm,
De Feller sünd so kahl un gris,
So trurig liggt de Welt, as dröm
Se ängstlich al von Snee un Iſ!

Dürt steiht bi ehr'n bedröwten Mann
Un drückt em warm untru de Hänn:
Lat man den Winter, leew Jehann,
Wi kamen dor woll ewer hen.

Wenn ok de Finstern stahn as Mur'n,
Iſtappen häng'n den ganzen Dag,
Wi willen nich de Tit vertrur'n,
Wi weeten denn en warmes Flag:

Denn nimmst Du mi in'n Arm so trut,
Denn sling' ik fast üm Di min Arm —
Un bleuw de Sommer ewig ut,
Wi beiden höllen uns woll warm.

Den ollen Junggesellen sin Nächte- Weiligabend.

Bernhard Pamerening was Junggesell. Ewer hei
hürte nich tau dei Ort von Junggesellen, de mit en ver-
drögt Gesicht, en verknäkert Hart un 'nen vergrißten Kopp
rümmerlopen, ne, hei was en frisch und fröhlich Blaut,
hadd Gott un Minschen leis un freute sik øwer allens,
wat gaut un schön is.

Mit Lif un Lewen hung hei an sin Handwerk. Hei
hürte tau de Bäuerschriwergill; männig Bauk von em
was al in de Welt wannert un hadd em 'nen schönen
Gröschen inbröcht. Un nich blot Geld un Gaut hadden
em sin Geschichten un Gedichten indragen, ne, of Ihr un
Ansehn, un besonners in Nurddütschland güll hei vel, wil
dat hei en Plattdütschen was un in sin Muddersprak
schriven ded'.

Un wenn hei nich schrew, denn sammelt hei. Sin
Münz- und Billersammlung un vör allen sin plattdütsch
Bibliothek, wur jedes Bauk von den olfassischen Heliand
bet tau den niststen Roman, den hei schreven hadd, in
tau finnen was, wiren von groten Wirt, un hei was dor
bannig stolz up.

Wat was em also weg? Un hei fühlte sik denn
of so will un woll in sine Hut, as man jichtens en

Minsch up Gotts Jrd'bodden sik fäuhlen kann, dat heit dreihunnertvierundföftig Dag' in 't Jahr was hei glücklich, un wenn dat en Schaltjahr was, dreihunnertfifufünföftig, denn einen Dag gaff dat doch, von den hei seggen ded', hei geföll em nich, un dat was de Wihnacht-Heiligabend. Wenn des' Dag kamm, denn würd' ut den vergnäugten un gautmäudigen Minschen en wohren Grimmbort.

Fru Brümmern, wat sin Uppoweresch was, meinte, hei arger sik, dat hei nich as anner Lüd' mit Fru un Kinner vör den Wihnachtsbom sitten kunn. Bernhard œwer woll dat nich för wohr hewwen, hei gung ümmer üm desen Punkt rümme as de Katt üm den heiten Bri. Ja, hei was oft utverschamt naug, sinen Grimm un Grull an Mudder Brümmerschen uttaulaten, as wenn dat oll Worm dor schuld an wir, dat de Minschheit Wihnachten firen deit.

Hüt was mal wedder Bernharden sin slimmen Dag. Hei hadd al tidig Firabend makt, denn de Arbeit woll em nich krupen, un dor em of sin Münzen un Biller un sin ollen plattdütschen Smökers dat holl un holl Gefäuhl, dat hei in de Hartgegend hadd, nich verdriven künnen, sticke hei sik en nig' Pip an un wannerte in sinen grisen Slaprock as dat grau Glend ümmer up un dal in sine Stuw. Sülfst för dat oll Sassenroß, dat up sinen Schrifdisch stunn un em ganz besonners an 't Hart wussen was, hadd hei hüt kein Gefäuhl; dat kamm em hüt of man as en Stück Bleck, as en dodigen Kram vör.

So was dat Abend worden. Mudder Brümmersch bröcht de Lamp rinne un stellte sei up den Disch un gung denn, ahn en Wurt tau seggen, wedder rute.

Is h̄eter, dat du em ut den Weg' geihst, dacht sei,
denn hei hett hüt wedder mal sinen Rappel.

An de Dör lek sei sik noch eins schu üm.

Ik begrip nich, wo sik en ollen Minsch so narrisch
hewwen kann, hei hett mi doch, kūnn hei dor nich mit
tausfrēden sin?

Bernhard gung an 't Finster, üm de Gardinen tau-
tautrecken. Up de Straten was en bunt L̄ewen. De
Lüd' lemen ut ehr Geschäften un ilten nu mit ehr
Packeten un Wihnachtsdannen nah Hus. Krischen un
Kinnerstimmen slögen an sin Uhr, un dortwischen Klungen
de hellen Glöckn. Wat för en Lust, wat för en
Glück allerwegen! Wihnacht-Heiligabend! gung em dat
dörch den Sinn. Den ollen Burzen kamm dat natt in
de Ogen.

Rasch tög' hei de Gardinen vör dat Finster, hei
wull von de ganze Welt nig nich mihr seihn un hüren.
Un hei sett'ie sik wedder an sinen Schriftdisch, packte sin
Pappieren von lässen ut, namm de Fedder un stipppte sei
deip in dat Blackfatt.

Weg mit de dummen Gedanken! säd' hei sik. Du
hest din Kunst, is di de nich naug? Lat de Lüd'
Wihnachten firen, so vel as sei willen, du hest wat
Beters tau daun. Schriw den Služ von din nigsl Ge-
schicht farig un wis' de Welt, dat du noch ümmer
krœnsch un kräftig dor büst. Un hei stipppte taum zweiten
Mal in.

Krœnsch un kräftig dor büst! sprök hei noch mal.
Ja, man höllt di för 'n lustigen Bagel, un nümm's
weit, wo einsam un verlaten du di fäuhlen deist. Wat

helpt dat all, dat man di lawt, øwer din Geschichten
weint un lacht — dat langt allens nich hen, 'nen
Minschen glücklich tau maken. De Welt is v̄el tau grot
für dat lütt Hart, dat verlangt — Ewer ne, lat man,
oll Jung', du warst dor doch nich mit prat. Arbeiten,
dat is dat Best, wat du daun kannst. Un wenn 't of
nich glücklich makt, 't helpt doch øwer de Tit weg un
bringt di up anner Gedanken. Un hei stiptte taum
drüdden Mal in.

Doch dat was, as wenn em de Hand lähmt wir,
as wenn sin Gedanken de Spannkraft verluren haddeu,
un lisen sünk em de Fedder ut de Hand, de Kopp sachte
em deip up de Bost dal.

Wenn wenigstens din Mudder noch lewte, säd'
hei nah en Wil halflut vör sik hen; wo schön künnt
du denn Wihnachten firen!

Un nu dacht hei trügg an sin Jungsjöhren, drömte
von Mudderleiw un Wihnachtsfreud' un all dat Schöne,
wat en Kinnerhart so rik un glücklich maken deit. Ja,
dat was en säut, dat was en herrlich Tit. — Un wat
hadd hei hüt? Ja, wenn hei en Fru hadd, un wenn
lütt, leiw, slazhoorig Gören üm em herüm sit jacherten
un jögen, sik siwten, tuſten un teplus'ten, dat man dor
mit den Knüppel mang fuhrwarken mücht, üm Rauh tau
schaffen — ja, denn künnt de oll Tit woll noch mal in
em tau Högt bläuhn, denn künnt de Wihnachtsfreud' woll
noch mal sin Hart jung un wit un grot maken! Doch
so —

Worüm hest du eigentlich nich frigt? frog hei sit.
Hei versünk in deip Nahdenken.

It bün so dörch de Welt dörst, säd' hei nah en lang' Wil, ahn mi vel üm de Minschen tau kümmeren. It heff licht un studiert, heff mit Mäuhn un Marachen mi nahsten tau Brot un Stellung bringen müht, un as it dunn so wit was, dat it mi hadd en bëten ümseihn künnt nah dit un dat, dunn wiren de Jöhren mi reids gris ewer den Kopp wussen, dunn was it en ollen Kenaw worden.

Kreegen hadd it woll sacht noch ein; ewer en oll mücht it nich, un en jung', wenn sei mi namen hadd, minentwegen hadd sei dat doch woll nich dan. Ne, 't is bëter so, as dat is; 't is gaut, dat it so klauk was un — nu — — ja —

Hei passste en dick Wulk gegen den Bœhn, sin Gedanken stünnen still, un nah 'ne Wil sackte em de Pip ut de Mund un gled' mit 'n Bums up de Frd' dal. Hei was inslapen. — — —

Mihre Stunnen wiren vergan, dor kloppte dat lis' an de Korridurdör, un as oll Brümmersch apen makte, dunn stünnen dor vier bomlang' Kirls, un de ein von sei hadd 'nen lütten Dannenbom unner den Arm.

„Is de Herr tau Hus?“ frögen sei.

„Ja, treten Sie nur 'rein. Er sitzt in seine Studierstüb', und ich glaub', er is bei die Arbeit. Ich werd' gleich gehn und ihm sagen —“

„Laten S' dat man, wi willen irst den Bom farig maken, dat soll en Üewerraschung sin. Mak'en S' uns mal de Kœf apen.“

Un de vier Mannslüd' gungen in de Kœf. Felix stellte den Bom in en lütt Bänk, un nu gung dat mit

dat Uppuzen los. De ein backie los' Bomwull up Twig' un Telgen, en annen streute Knißergold dormang, de drüdd bünn Lichter an, un de viert stünn mit de Swewelssticken prat; in'n Handümdreihn was de Bom in'n vullen Staat, un de Lichter brennten.

„So,” säd' Felix, „nu gah man vöran, Willy, un mak lisen de Dör apen.“

All vier sleken sik up de Lehnspiken in de Stuw.

„Hei slöppt,” flüsterte Hermann, „dit glückt uns noch bexter, as wi dachten.“

Felix stellte den Bom up den Disch, un as sei dunn alltausamen in'n Halsbagen sik upstellt hadden, summte Willy 'nen lisen Ton un gaff en Teiken, un nu würd' dat schön Leed „Stille Nacht, heilige Nacht“ anstimmt. Frst klüng' dat vusemang', denn lut un luder, un taulegt brus'te dat as Örgelton un Klockenklang.

Bernhard dreichte sik in finen LehNSTAHL üm; as sei ewer den zweiten Vers singen, wakte hei up un richt' te sik ewer Enn, rew sik de Ogen un plirte nah den Wihnachtsbom röwer. Seggen ded' hei kein Wurt, man in sin Gesicht tuckte dat, as wenn hei wat runner tau fluken hadd. Hei led' sik wedder in den Stahl trügg, sek stif un stramm an den Böhn un härte andächtig tau.

As dat Leed tau Enn sungem was, stünn hei up un gaff sin Frünn de Hand. „So wat, dat köent Zi ok blot farig kriegen,” säd' hei, un de Thranen spölten em in de Ogen.

„Iawoll, min Jung’,” rep Paul. „Du hest dat jo nich wüllt, bi einen von uns Wihnachten tau firen, dorüm möt wi tau Di kamen.“

„Nehmt mi dat nich ewel,” säd' Bernhard. „Jug' Inladung was gaut meint; ewer seggt doch mal sülfst, wat süss ik oll Burß in Juge Wihnachtsfreud'? Nu ewer sünd wie unner uns, un nu will wi Wihnachten fieren, orntlich fieren, bi Win un Sang.

Brümmersch,” wennte hei sik an de Ollsch, de in de apen Dör up den Süll stunn, „sticken S' mal de grot Kronlamp in de anner Stuw an un sorgen S' för 'nen gauden Druppen. Linksch in de Kamer, Sei weiten jo — bringen S' man glif jo 'n Stückener acht taum Börschin.“

Brümmersch gung, un nah forte Tit meslte sei, dat allens prat wir.

As de Frünn üm den groten runnen Disch Platz namen un sik en Zigarr anrolt hadden, schenkte Bernhard de Gläser voll. Firlich böhrte hei sin Glas tau Högt un säd': „Rinnings, Ji weit't, vel reden kann ik nich, ewer wat ik segg, dat flütt ut den Harten. Ji hewwt mi hüt abend en Freud' malt, de ik all min Dag' nich vergeten ward', un Ji hewwt mi wiest, dat ik en groten Narr was, as ik vor en poor Stunnen mi inbillen ded', ik wir von Gott un Minschen verlatten. Nehmt noch mal minnen hartlichsten Dank, un denn daut mi Bescheid: De Fründschaft soll leben!“

„Prost!“ repen de Frünn, un lustig klungen de Gläser tausamen.

„Süh, min Jung'“, säd' Paul, as sei drunken hadden, „wenn Du nu so 'n lütt Fru haddst, denn würd' sik de Sal hüt abend noch schöner maken. Denn hadd wi uns' Frugens ol mitbröcht, un Du süß mal seihn, wo hell denn de Gläser irst klingen würden.“

„Ja, worüm hest Du Di eigentlich kein Fru namen,
Bernhard?“ frög' Hermann. „Du künntst Di Din Hus
doch so recht nah Din Wollgesallen inrichten.“

Bernhard sek in sin Glas, up sin Gesicht lagg en
fründlich-weihmäudigen Utdruck.

„Heff mi des' Frag' hüt ok al vörleggt,“ säd' hei.
„Ik heff all min Dag' sihr vel von de Frugenlüd' hollen,
sei sünd de Kron von de Schöpfung un maken den Mann
irst vollständig. Ewer seift, ik hadd dat Unglück, irst
späd' tau wat tau kanien, un wenn man de Brusejohren
achter sik hett, in de man den Himmel för 'n Dudelsack
ansücht un jed' jung' Mäten, dat einen angrint, för einen
Engel höllt, denn befolgt man girt den Rat, den Schiller
in sin Klockenleed gewen hett: Brüse, wer sich ewig bindet.
Jung' Lüd' richten sik dor nich ümmer nah, un 't is ok
nich abs'lut nödig. Ehr Leiw ficht mihr up de Buten- as
up de Binnensit, ehr Hart is noch so jung, ehr Kopp noch
jünger, ehr Charakter lett sik noch knéden as Stutendeig,
un wenn de Gegensäk tüschchen so 'n jungen Chlüd' nich
gor tau grot sünd, glickt sik mit de Tit allens ut.

Ganz anners öwer is dat bi 'n öllerhaften Minschen.
Hei is farig von unnen bet bawen un inwennig un
utwennig. Hei verlangt för sin Leiw wat anners as en
smuck Gesicht, schön Hoor, 'nen Rosenmund, 'nen „knospenden
Busen“ un wat weit ik — hei verlangt en Hart, dat tau
em paßt. Sin Fru soll em nich blot en Leiwst, sei soll
em of Moder un Süster un allens sin, wat hei verluren
hett, södder em de allmächtig Tit ut sin Jungsparadies
för ümmer verdréwen hett; sei soll em en Freind sin, mit
den hei sik beraden kann, en Stütt un Staff, dormit hei

nich dalbrecht, wenn Störm un Wéder mal an finen Léwenbom ræteln.

Un wenn nu so 'n ollen Knav, de sit sin Léwen lang quält un schunnen hett, an ein ranne gerött, de von de wöhre, grote Leiw kein Ahnung hett, de sit nich dormit begnäugt, de Kron von de Schöpfung tau sin, ne, de ok noch dat Höwt wesen mücht, dat de Kron von Rechts wegen drægen möt, de also verlangt, dat de farig Mann sin Ansichten unner den Tüffel von ehr finnschen Lunen bögen un duken fall — seiht, denn is dat Glend dor, un de Pott is intwei.

Ja, wenn man weiten ded', wat man freg'! Ewer mit dat Frigen is dat so as mit dat Lutteriespelen, wer 't dröppt, de dröppt 't, un wer 't nich dröppt, de hett den Schaden tau drægen.

Dat gift Lüd', de gewinnen sein Dag' nir, un tau de här ik ok. Un as ik mi mal mit Frigen's Gedanken drög', dunn dacht ik an des' Erfahrung un säd' mi: Wenn du taugrippst, begrismult di dat sjeler. Sla di also de Gedanken ut den Kopf.

Un ok hüt säd' ik mi, as mi taufällig de Frag': Worüm heft du nich frigt? up de Tung' kamm, dat dat so bëter wir, as dat is. Un mit desen Gedanken was ik inslapen. Ewer de Drom arbeit'te in de Frigen's Geschicht noch wider un malte mi dat vör, wo mi dat hadd gahn künnt, wenn ik an de Unrecht geraden wir.

Den Drom möt ik Zuch vertellen. Ewer ißt lat't uns noch mal de Gläf' vollgeiten. — So, un nu hört tau.

Mi was dat mit einmal, as hürt' ik en bekannt Stimm ganz dicht bi mi, un de säd':

„Willst Du Dich nicht beeilen, die Gäste werden bald kommen.“

„Ik ret de Ogen wit up, un wahrhaftig, dor stünn sei stolz un staatsch in en siden Kled vör mi, de brunen Lucken hängen ehr krus üm Nacken un Börkopp, un de Ogen lücht'ten ehr as de Stirn an'n Hében.“

„Wer was dat?“ fragt Felix.

„Wer dat was, min Jung? Dat was sei, min Fru. Ik wull dat in de Frst gor nich glöwen, dat sei dat wir, un frag: „Mein Gott, wer sünd Sei, min Dam? Ik kann mi up'n Brüz gor nich besinnen —“

„Wer ich bin?“ unnerbrökt sei mi. „Was das nun wider für eine Frage ist! Deine Frau bin ich, und ich heiße Anna, wenn Du meinen Namen auch vergessen haben solltest.“

„So, Anna heißtt Du, un min Fru büsst Du!“ säd' ik un wischte mi ewer den Börkopp, denn mi brökt de Angstswelt ut. „Ewer wo kümmt Du denn her, min Dirn?“

„Wo ich her komme? Wo soll ich her kommen? Ich habe Toilette gemacht, denn es ist hohe Zeit, die Gäste können jeden Augenblick erscheinen.“

„Gäste?“ fragt ic.

„Sawohl, Gäste! Hast Du denn vergessen, daß wir uns zu heut Abend liebe Freunde eingeladen haben, um Heiligen Abend zu feiern?“

„An'n Hilligen Abend is man doch gern mit sin Familie allein,“ säd' ic. „Wi verdarwen ja de Kinner ehr schön Bergnäugen.“

„Kinder?“ tel sei mi grot an. „Was für Kinder?“

Du mußt doch wissen, daß wir keine Kinder haben. Ich glaube, bei Dir ist es nicht ganz richtig im Oberstübchen, oder die Altersschwäche —“

„Wes nich bös, min Dirn,“ säd' ic, „ik heff ganz vergreten, dat wi kein Kinner hewwen. Ik dacht mi, wenn wi verfrigt wiren, müßten dor ok Gören sin.“

„Ja, ja, Du denkst Dir immer ungereimtes Zeug zusammen.“

„Kind, ic bün en Schriftsteller, un dei Ort Lüd' denkt sic ümmer mihr, as de Wirklichkeit hergewen will.“

„Ja, da hast Du mal ein wahres Wort gesprochen. Du lebst immer in Deinen eigenen Gedanken, schwelbst in höheren Regionen! Daß Du eine Frau hast und verpflichtet bist, dafür zu sorgen, daß sie sich glücklich fühlt, daran denkst Du leider nie.“

„Ewer min Hartensking —“

„Sei still! Du weißt weder, was Deine Pflicht ist, noch was sich in der vornehmen Welt schift.“

„Ewer min Dirning, nimm doch Vernunft an!“

„Halt' den Mund, sag' ich! Du benimmst Dich wie ein Bauer. Überall lacht man Dich aus, wenn Du mit Deinem gewöhnlichen Plattdeutsch ankommst.“

„Lat de Lüd' lachen, min Lewing,“ rep ic. „Dat Plattdeutsch hett min Mudder red't, un so ward' ic dor ok woll nich tau schad' tau sin. Wat de Lüd' seggen un daun, dat is mi egal, sei bewisen mit ehr Lachen blot, wo dummi sei sind.“

„Dir mag es egal sein, aber mir ist es nicht egal, wenn Du Dich lächerlich machst. Wir leben hier nicht unter Bichtreibern, sondern wir bewegen uns in einer

feinen und gebildeten Gesellschaft. Ich verlange, daß Du ein anständiges Hochdeutsch sprichst."

"Mi was bi ehr Würd' ganz gelbunt vör de Ogen worden. Sei versteht di nich, gung mi dat dörch den Kopf, sei hett kein Achtung vör di un din Streben. Ewer mein Gott, kann dat denn möglich sin, is sei denn würllich din Fru?"

"Doktor Leberecht hat sich neulich auch schon über Dich moquiert," red'te sei wider.

Doktor Leberecht? Wer is denn dat nu wedder? dacht ik.

"Mi würd' ümmer verdrehter tau Maud'. Ik knep de Ogen fast tau, led' mi in den Stauhl trügg un wuß mit de ganze Geschicht nix nich mihr tau daun hewwen.

Ewer dor hört ik wedder ehr sharp Stimm.

"Na, wirst Du Dich bald bequemen," säd' sei, "oder hast Du die Absicht, unsere Gäste im Schlafröck zu empfangen? Puh, wie das hier nach Tabak riecht!" Dormit burrte sei af.

Ik richt'te mi wedder up. Wur heff ik blot dat Frugensminsch al seihn? frog ik mi. Sei kümmt mi so bekannt vör, un doch weit ik s' nardens hentaubringen. Anna? — Ah, nu geht mi en Licht up. Dat is jo dei, in de ik mal bet öwer beid' Uhren verschatzen was, dat is jo Anna Brockmann, dc ümmer öwer mi spetalelt hett, as ik später man tau weiten kreg'. Hm — un nu is sei doch min Fru? Hm — hm —

Ik stünn schwerfällig up un tög' mi den Gesellschaftsrock an, gung denn in den Salon un lurte dor up min Gäst.

Un de Gäst lemen: Rentier Schulz un Bankier Meyer, Professor Müller un Doktor Dreher un Hinz un Kunz, Iuter Lüd', de ik in min ganze Lëwen noch nich seihn hadd, un de bewuakte Doktor Leberecht fehlte natürlich of nich.

Ja, un heil vörnehm gung dat bi mi tau. Ik sach in, in dese Gesellschaft künne ik mit minn ihrlich Plattdeutsch nich dörckamen, un dorüm gaff ik mi Mäuh, so gaut as 't gahn wull, hochdeutsch tau reden un ewerall den Gebillten rute tau kären; denn wat möt, dat möt, un wenn 't einen of sur ward.

Min Fru makte sit natürlich prächtig. Un de Gäst, de Mannslüd' mein ik, kröpen üm ehr rümme as de Fleigen üm den Zucker. Nah mi sach sei sit nich völ üm, blot hen un wenn kamm sei, üm sit tau ewertügen, ob ik min Sak of in den feinen Stil malen ded'.

As ik man aßlamen künne, tög' ik mi in en still Ettruigg; denn dat Rüggengbögen un Säutholstraspeln hadd mi doch hellsschen angrepen un mäud' malt. Num ewer hadd ik mi dalsett't, dunn kamm en öllerhaft Dam tau mi un mull mi en hëten de lang' Wil verdriwen, as sei meinte. Na, ik künne ehr dat nich aßlan un freute mi natürlich ehr ewer ehr „Liebenswürdigkeit“.

„Sie haben eine hübsche Frau“, säd' sei.

„Ja,“ säd' ik, „die hab' ich.“

„Und wie beliebt sie sich bei allen zu machen versteht! Sehen Sie nur, wie die jungen Herren sie umschwärmen.“

Ja, dat sach ik.

„Und mein Gott, man kann 's ihr ja auch nicht

verdenken, wenn sie das Leben genießt. Sie ist ja noch jung und, wie gesagt, hübsch, sehr hübsch sogar. Wie alt sind Sie schon, wenn ich fragen darf?"

"Ik — ich — o, ich bin fünfundvierzig, so ungefähr."

"Ja, ja, das hab' ich mir auch gedacht. Und Ihre Frau, die kann doch kaum die Zwanzig erreicht haben. Sie könnten gut ihr Vater sein, und deshalb müssen Sie schon ein bisschen Nachsicht — Sehen Sie, sehen Sie — den Doktor Leberecht, an dessen Arm soeben Ihre Frau Gemahlin — Wirklich ein königliches Paar!"

Der Doktor hat früher schon viel im Elternhause Ihrer Frau verkehrt. Er hätte sie wohl gern geheiratet, aber wie es so ist, er hatte damals noch keine Lebensstellung, und Fräulein Anna war ein armes Mädchen. Und so —"

"So nahm Sie mich," said' ic.

"Ganz recht, ja. Warum auch nicht? Sie boten ihr ein sorgenfreies Leben, und dafür über sieht man schon das — das — wie soll ich mich nur gleich ausdrücken — nun, das andere."

Mi gung dat bi dit Neden ball heit un ball kolt dörch den Rüggen. Am leewsten hadd ic dat oll Frugensimmer woll en poor in ehr venisch Gesicht kléwt, ewer dor so wat nich schicklich is, so let ic dat un fot mi in Geduld.

Endlich was de Fir tau Enn, dat Hüs was leddig, ic satt wedder mit min Fru allein. Ik hadd mi up 't Sofa smeten un den Kopf in beid' Hänn stütt't. Sei satt in 'n Fotölli un höll ok den Kopf in de Hänn.

„Du fühlst jo so bedräut ut?“ säd' ik nah en Wil.
Sei gaß kein Antwort.

Ik sach ehr an, un sei kunn mi led daun.

„Segg, wat fehlt Di, Anna?“ frog ik un grawwelt'
nah ehr Hand.

Sei stödd min Hand trügg un sprök kein Wurt.

Dit tög' mi nu doch in de Keron, un ik säd' dat
herute, wat mi up den Harten lagg.

„Ik schin Di hier in 'n Weg' tau sün,“ säd' it.

„Wenn ich damals so klug gewesen wäre wie heut —“
meinte sei.

„Denn haddst Du mi nich namen, wat? Ewer
dat möt doch Din Will wést sün.“

„Mein Wille? Wer sagt Dir das? Ich hatte
keinen Willen, ich gehorchte nur der Not, nicht dem innern
Trieb. Meine Eltern waren arm, und sie wünschten,
daß ich Dich —“

„Iß was upsprungen. „Und Du wurdest mit kaltem,
berechnendem Herzen meine Frau?!“ schreg' ik. „Du
hast mit dreister Stirn Gott und mir ins Angesicht
lügen können?!"

„Das machen viele so. Aber Du hast es ja gehört,
es ist nicht meine Schuld, daß ich es that. Wenn 's
nach meinem Willen gegangen wäre —“

„Denn haddst Du up den ollen Salonsägle Leberecht
täuwt,“ rep' it.

„Ich verbitte mir Deine Roheiten. Du hast kein
Recht, den Herrn zu beschimpfen.“

„Un Du heist kein Recht, Dinen antrugten Mann
tau —“

„Sprich das Wort nur ruhig aus, ich weiß doch,
was Du meinst,” säd’ sei kolt. „Ich sehe darin keine
Sünde, wenn man dem Zuge seines Herzens folgt.“

„Aha!” lachte ik lud’hals’ up, „Die moderne Frau!
Ewer dat Blaut was mi doch tau Kopp stegen.

„Wat,” rep ik, „dat wagst Du mi in ’t Gesicht tau
seggen? Du höllst dat för kein Sünn, wenn Du Di so
bedreggst, dat de Lüd’ mit Fingern up Di wisen un
seggen: Dat is ok jo ein, de nich Scham un nich
Gram hett?“

Unruhig gung ik up un af. „Dat is de Dank för
de Leiw, de ik för Di hatt heff. Wil ik de gladden
Würd’, de säuten Lægen nich so up de Tungenspiz
balancieren kann, as jenn Lümmel dat versteiht, kannst
Du mi mit ’nen Fauttritt trüggstöten. Dit Wurt,
Anna, hugt en Mur up tüschen Di un mi.“

„Das soll es auch,” säd’ sei. „Du sollst es einsehen,
daz wir zu einander nicht passen.“

Sei spelte, as sei dit säd’, mit de Truddel an den
Totöllj, as wenn sei von de glïkgülligste Sak spröf, de’t
up de Welt gewen deit.

„Ja, Du hast recht,” rep ik, „wir passen nicht zu
einander. Du hast kein Verständnis für mein Schaffen
und Thun, keine Achtung vor meiner Persönlichkeit, ich
bin Dir so eine Art Civilversorgungsschein. Du hast nie
des Lebens Ernst Dir zu Herzen genommen, darum ver-
magst Du auch nicht zu unterscheiden zwischen Menschen
und Hauunken.“

„Gieb mich doch frei, wir machen uns gegenseitig
nur das Leben zur Last.“

„Und was willst Du dann machen?“

„Hm — das ist meine Sache.“

„Den Lümmel heiraten?“

„Vielleicht —“

„So, dorüm soll ik Di fri gewen. Wer den Ge-fallen dau ik Di nich, nu irft recht nich.“

„Dann werde ich Dich zwingen, daß Du es thußt. Meinst Du, ich werde irgend welche Rücksicht gegen Dich nehmen? Ich werde Dich einfach verlassen, und wenn Du noch lange redest, heute noch — sofort.“

Sei stünn up un naum ehrn Mantel.

„Halt!“ rep ik. „Keinen Schritt ut de Stuw!“

Sei tög' sik langsam den Mantel an.

„Niemand kann mich zwingen, gegen mein Herz zu handeln,“ säd' sei bestimmt un gung ut de Dör.

Ik stört'te ehr nah. Sei klinkte de Korridurdör up.

„Bist Du da?“ frog sei.

En Mannsgestalt kamm taum Börschin; ik wüßt, wer dat was. Mit einen gewaltigen Swung smet ik min Fru in de Stuw trügg un kreg' den Kirl tau packen, stukte em en voormal tausamen un spedierte em denn de Trepp runner.

„So, nu will w' uns noch en Mundvull vertellen,“ säd' ik tau min Fru, as ik wedder binnen was. „Sett Di man dal.“

Sei sach ut as de Kalk an de Wand un bewerte an'n ganzen Liw.

„Sett Di dal!“ bröllt ik, as sei nich glis hüren ded'.

Nu sackte sei vör Angst up einen Stauhl. Ik slot minen Schrifdisch up un hal'te dor wat rute, dat was

en Rewolwer. Ik präuwte, ob hei laden wir; ja, hei was laden. Un nu gung ik ok sitten.

„Was soll das?“ rep sei.

„Den Ding' möt en Gnn makt warden,“ säd' ik heisch. „Hst! Keinen Muck. Seggit Du ein ludes Wurt, scheit ik tau.“

Ik halste mein Uhr ut de Tasch un led' sei vör mi up den Disch hen.

„So, teihn Minuten will ik Di noch dat Léwen schenken. Du hest mi pisact as 'nen Hund, Du hest mi bedragen üm Ihr un Glück, dat tahl ik Di nu taurügg. In dese teihn Minuten fast Du dat gewoht warden, wat dat heit, 'nen Minschen langsam tau Dod' tau matteln.“

„Du bist wahnsinnig!“ kamm dat von ehr dobleiken Lippen.

„Mæglich,“ säd' ik, „ja, dat is sogar sihr wohrscheinlich. Du hest mi verrückt makt. Ik heff Di leif hett, as woll kum en anner Minsch en Fru leiwen kann; öwer Du hest dat nich acht't, Du hest mi dat Léwen taum Ekel makt.“

„Herr, Du mein Gott,“ schreg' sei, „erbarm Dich meiner!“

„Heff man Geduld, min Säuting, fif Minuten sünd 't blot noch, denn büst Du erlöst, un denn kannst Du Di mit em tauhop daun, Du weitst jo, mit em, de sit dor unnen dat Gnick braken hett. Hei ward woll al Quartier bestellt hewwen, wenn Du kümmt. — Ha, dat gift mal Lust in de Bost! Rache ist süß, mein Schätzchen.

— Nu man noch zwei Minuten.“

„Hilfe! Hilfe!“ schreg' sei ut vullen Hals' un wrüng' de Hänn.

Ik böhrtē den Revolver tau Högt.

„So, de teihn Minuten sünd üm. Wenn Du Di noch mit Dinen Gott besprēken wist —“

Sei smet sik nu vör mi up de Stieei un biddete von Himmel tau Fr'd, ik füll ehr doch dat Léwen laten.

Ik fühlte, wo mi dat Hart bewerte, as wenn 't utenanner riten wull. De Hand würd' mi swor, as wenn s' lahm wir. Ik stehnte lut up vör Weihdag' un Hartled, un de Revolver sünk up den Teppich. Un dunn —

Dunn klüng' mi dat weik un säut in de Uhren as en oll Leed ut min firn Jugendtid. „Stille Nacht, heilige Nacht“ hürt' ic singen. Un de Gesang malte mi gaut un fram. Ik was wedder Kind, hadd kein Sorg' un keinen Smart, un kunn minen Floßkopp wedder in Mudding ehren Schot leggen.

Un as de Gesang ümmer luder mi in de Uhren klüng', dunn wakte ik up un sach den Wihnachtsbom up den Disch un Tuch dor üm rümmestahn, leiw Frünn, un dunn dankte ik Gott, dat allens, allens blot en sworen Drom west was.“

Bernhard sweg'. De Frünn seten dor un säden nich Witt un nich Swart. Felix was de irst, de de Spruk wedderfünne. Hei namm sin Glas, böhrtē dat gegen dat Licht, drünk 'nen degten Sluck un säd' denn:

„Ik heff Di ümmer för 'nen minschenfründlichen Bernhardiner hollen, min Jung', öwer Du büst jo de reine Bullenbiter.“

„Ik heff mi öwer mi sülfst wunnert“, säd' Bernhard, „denn ik bün süs nich so. Öwer de Drom was so

natürlich, ik mükt taulekt glöwen, dat ik wiß un wohrhaftig verfrigt wir un krüzungslücklich verfrigt. Ja, ik hadd mi in de Geschicht so rinneléwt, dat mi tau Maud' was, as wenn ik johrelang dat gröttst Minchenelend hadd drégen mükt. Un nu denk Di mal an min Städ', würd Di so 'n Schicksal nich of verrückt makt hewwen?

„Wer Gott si Dank, dat is man en Drom west, un, Kinnings, hei hett of sin Gauds. Hei hett mi in grellen Farwen wies't, wat dorbi rutebrött, wenn man as öllerhaften Kirl sit en Fru nimmt, de nich in de Zohren un in den Charakter mit einen ewereinstimmt. Ik heff nu de Näs' von 't Frigen gründlich voll.“

„Up den Unnerscheid von de Zohren will ik noch gor nich so grot Gewicht leggen,“ meinte Paul, „denn dat gift jung' Mätens, Bernhard, de 'nen gesetzten Mann leiver nehmen as so 'nen Windhund, un de dat of verstahn, sit un anner glücklich tau maken. De Hauptsat is de Charakter; up de Wahlverwandschaft möt man seihn, wenn man frigen will.“

Um Bernharden sin Mund spéléte en eigen Lachen.

„Du magst recht hewwen,“ säd' hei, „ewer mi bringt Zi nich mihr unner de Huw. De hüttig Abend hett mi lihrt, an wen ik mi tau hollen heff, wenn ik mi mal einsam fäuhlen dau. Wer so 'n truen Frünn hett as ik, de is kein gottverlatten Mensch. Vaderland un Frünn un Kunst, de gewen einen schönen Dreiklang, un des' Dreiklang soll mi dörch 't Löwen lüdden. Prost, leiw Frünn, in dese Stunn soll min Drinsspruch —“

„Dei gellen,“ rep Willy, „de uns' Herrgott den Mann an 't Hart led', damit er eine Gehülfin habe, die um

ihn sei; denn dat is nich gaut, dat de Mensch allein is.
Prost! De Fru un vör allen dc dütsche Fru soll lewen!"

De Proppen sprügen, de Gläser klüngen, un hell
halste dat Löff un de Pris von dei, dc den Mann is en
Wollgefalen, dörch de stille heilige Nacht.

Plattdütsch Tru.

Fast steiht de Sassenstamm,
Faster as Dik un Damm,
In Storm un Not.
Kem sülfst en Weltenbrand,
Kaiser un Vaderland,
Zu^g hürt uns' Hart un Hand
Bet in den Dod!

Bismarck-Leeder.

Tom 1. April 1894.

Tereten un tespleten un ganz ut Rand un Band
Leg' dor dat eens so starke hartleewe Vaderland.
Dat Volk, dat mit sin Slagswirt eens höll de Welt in 'n
Tom,
Drömt twors von sine Genheit, doch blew 't en schönen
Drom.

Dor wir keen Held, keen Degen, de mit sin Dünnerwurt
De Lüd' tosom ded' bringen, de Stämmi in Süd un Nurd,
Mit Reden un mit Dichten, mit Singen un Musik
Wull man in 't Leben ropen dat eenig' dütsche Rit.

So hadd wi mögt verdarben, wenn in de grösste Not
Uns nich en Mann wir kamen von echten Kurn un Schrot,
De rep: Will wi bewisen uns Macht noch in de Welt,
Möt wi „mit Blot un Iesen“ beackern ißt dat Feld!

Dor gew dat bleek Gesichter, dat Wurt wir gor to stark,
He ewer „lacht' dor ewer“, de Bismarck ut de Markt.
Un König Wilhelm säd' sik: Dit is de rechte Mann,
De 't Vaderland kann redd'n ut Not un Acht un Bann.

Uu de Trumpeten klüngen, los güng' dat mit den Krieg',
„Leew Gott un olles Iesen“ verhülpen uns tom Sieg'.
Uu as wi up den Nacken den Franzmann sett' den Tot,
Dunn blöhte stolt to Högten uns' Genheit ut dat Blot.

Dat is 't, wat wi Di danken: Du gewst uns Ihr un
Macht,
Du heft erfüllt uns' Sehnsucht nah dütsche Kaiserpracht,
Du gewst uns Mot un Globen, un jeder is en Held:
„Wi fürchten Gott, wi Dütschen, doch süs nir in de Welt!“

Dat is 't, worüm Alldütschland Di firt in Leed un Réd',
Worüm ut dütschen Harten tom Hében stiggt de Béd':
Dat Gott lett up Di rogen noch lang' sin Gnadenhand
Uu Di erhöllt tom Segen för Volk un Vaderland!

Tom 1. April 1895.

En Ruschen un en Runen gäng' dörch den Sassenwold,
De ollen Gelbomriesen vertellten sik mit Stolt
Von Krieg un groten Tiden, in de dat Genheitsband
De Mann von Blot und ISEN slüng' üm dat Dütsche Land.

Un wat de ollen Eeken vertellten lis' un sacht,
De Frühjahrswind hett 't dragen dörch 't Ril in eene Nacht.
Nu klingt in Nurd un Süden as hellen Klockenklang,
Nu brus't as Dunnerweder de dütsche Heldenfang.

Un all, de stahn un hüren, geiht 't warm dörch Hart un Blot,
Jung föhlen sik de Ollen, de Jungen waßt de Mot,
Den Kriegsmann glöhn de Ogen, he leggt de Faust an 't Swirt:
Keen Düwel fall uns driben, keen Fiend von Hus un Hird!

De dütsche Fru drückt dankbor den dütschen Mann de Hand,
Grotmoder wißt de Lüttsten den Bismarck an de Wand,
Un eenen Krantz von Blomen un Lurber winnt de Dirn
Den Mann von Blot und ISEN üm sine Heldenstrn.

Un von den hogen Hében führt dal uns' Gott un Heer
Un wißt den ollen Kaiser, wo got wi in de Wehr,
Un sprecht to em: Wef' ruhig, fast steht de dütsche Bu,
So lang' in dütschen Harten lewt dütsche Leew un Tru!

Un as de olle Kaiser vernéhmen deit dit Wurt,
Dor sus't dat un dor brus't dat as Storm von Urt to Urt,
As wille Bülgen russlt dat furt øewer Wehr un Dik:
Hoch lew de dütsche Kaiser, uns' Bismarck un dat Rik!

Zum 1. April 1896.

Das Licht besiegte die Winternacht
Nach langem und bangem Ringen,
Nun nahet der Lenz in leuchtender Pracht
Auf fausenden, brausenden Schwingen.

Sein Odem durchzittert die staunende Welt
Und Wonne erschüttert die Seelen;
Es klingt durch Wälder, durch Heide und Feld
Lobsingen aus jauchzenden Röhren.

Und horch, im träumenden Sachsenwald
Erwacht ein Raunen und Rauschen,
Ein wundersames Lied erschallt,
Dem Erde und Himmel lauschen.

Das singt von herrlicher Frühlingszeit,
Von Kämpfen und ruhmreichem Lohn,
Das jubelt von Reich und Einigkeit
Und strahlender Kaiserkrone. —

Einst lag auf weitem deutschen Land,
Auf deutschem Wesen und Leben
Gar schwer des Winters harte Hand
Und tötete Wollen und Streben.

Die Zwietracht fraß an der Einheit Mark
Und brachte Leid und Verderben,
Das Reich, das einst so stolz und stark,
Es lag in Trümmern und Scherben.

Doch als dem Volke drohte der Tod,
Erhob es zum Himmel die Hände,
Dass er zur Rettung aus Nacht und Not
Den donnernden Donar sende.

Und Gott erhörte das heiße Fleh'n
Und sandte den Retter zur Erde;
Der kam im rauschenden Frühlingsweh'n
Und rief sein allmächtiges: Werde! —

O Bismarck, herrlicher Sonnenheld,
Du schlugst die Eisriesen nieder,
Dein Geistesblitz durchzuckte die Welt
Und gab uns den Frühling wieder.

Nun töne mein Sang vom Kaisertum,
Erschallet, Trompeten und Saiten,
Und trage des Einzigsten Namen und Ruhm
Durch alle Lände und Zeiten!

Tom 1. April 1897.

Wer is en rechten groten Mann?
Dor seht Zuch mal den Bismarck an!
Stolt as en Gelbom steiht he dor,
Sin Höwt recht in den Hében gor,
Un üm dat ganze dütſche Land
Slingt he sin Arm as Genheitsband.

Wer is en rechten schönen Mann?
Dor seht Zuch mal den Bismarck an!
Uns' Herrgott schrew em in't Gesicht
En Hauptstück von de Weltgeschicht,
Sin Og', dat lücht't as Nurdlichtschin,
Gott Donar kann nich schöner fin.

Wer is en rechten kloken Mann?
Dor seht Zuch mal den Bismarck an!
Gedanken hett he drömt un dacht,
De ganze Welt hett knackt un kracht,
Un wenn he sprök en Dunnerwurt,
Denn horkten s' all in Süd' un Nurd.

Wer is en rechten starken Mann?
Dor seht Zuch mal den Bismarck an!
Wat Riesenkirls vergewos versöcht,
He hett dat Kraftstück farig bröcht:
Dat Bargland un de Waterkant
Bünn fast tosam sind Isenhand.

Wer is en rechten goden Mann?
Dor seht Juch mal den Bismarck an!
Wi wünschten uns von Jahr to Jahr
En Kaisertron, nu is se dor.
Sin Leew to Dütschland gew uns Macht
Inn Ansehn, Ihr un Kaiserpracht.

Ja, seht Juch mal den Bismarck an,
Dat is en rechten dütschen Mann!
Dat is en Kirl, den sünd wi got,
Wi stahn to em het in den Dod!
Böhrt up den Krog, den vullen Krog:
Held Bismarck, de soll leben! Hoch!

An 'n 30. Juli 1898.

Nu slög' de Stunn, de swore Stunn,
Bör de wi bewten furt un furt,
Nu dreggt de Wind de bange Stunn
Bon Städ' to Städ', von Urt to Urt
Dörch 't leewe dütsche Vaderland
Un ewer Meer un Felsenwand:
Bismarck is dot!

Dor höllt de Welt den Aten an,
Un sülfst den Fiend ward week de Sinn,
He wif't, dat he vergeten kann,
Un stimmt mit in de Slagen in:
De isenstarke dütsche Held,
De ut de Angeln böhrt de Welt,
Bismarck, is dot!

Uns ewer, uns steiht stiill dat Hart,
Dat blöden deit ut deepe Wunn — —
Doch bringt nich trügg de heetste Smart,
Wat uns hett ront de bitter Stunn,
Un schrigten wi of wild un lut
Uns' Led in 't wide Weltall rut —
Bismarck is dot.

Bismarck is dot — doch lewt sin Wark!
Lat't streben uns mit Hart un Hand,
Dat ewig blist so stor un stark
Als hüt uns' herrlich Vaderland.
So lang' de dütsche Genheit blöht,
So lang' is of för uns' Genöt
Bismarck nich dot!

Alans Groth.

Tom 24. April.

De Nacht is swart, wild pitscht de Storm de See,
De Waggen bröllen as vör Wut un Weh,
Lud' stöhnt de Wold, dor bréken Twig' un Telgen,
Dat is, as wull de Storm de Frd' verdelgen,
As wull he s' störten in den Asgrund dal,
Wohen keen Manschin kümmt, keen Sünnenstrahl. —

Dor wankt en Wif dörch Wederstorm un Snee
Mit krummen Rüggen un mit bewrig Knie;
Se geiht in 't Dörp, vörbi an Schol und Stark,
An 't Herrenhus, dat still liggt achter 'n Park,
Un ümmer wider dörch de stillen Straten.
Tolezt blißt se bestahn vör eenen Katen,
Wil dat se meent, hier wæd se Hüfung finnen.
Doch warden se verlægen all dor binnen:
Se hadden al Besöl, ehr Hus wir voll,
En vörnehm Dam bi ehr nu wahnen wull.
Dor wankt se wedder in de Nacht herin.
Bertwistlung leggt sik ehr up Hart Sinn.
Keen Hüfung! Un se is doch ok en Minsch,
De leben will un Sehnsucht hett un Wünsch,

En Minsch, de stets dat Best hett wulst un dan.
Hett se verdeent, dat se möt prachern gahn,
Dat ehr de vörnghm Dam von Hus un Hird
Verdrengen deit, as wir s' en unmüg Dift?
Kann se nich föddern Mischlichkeit un Recht? —
Macht geiht vör Recht! is 't, wat de Storm ehr seggt
Un wat de See ehr in de Uhren bröllt;
Macht geiht vör Recht, wer nich kann stahn, de föllt!

Un wider wankt se up ehr möden Föt. . .
Dor kümmt en jungen Minsch ehr in de Möt;
Sin Hart is unverdorben noch von 't Leben,
He red't mit ehr un deit ehr Hüfung geben.
Un as se fitten in sin Stuw tosam
Un se vertellt ehr Led em, ehren Gram
Un he vernimmt, wo föt ehr Reden Klingt,
As wenn sin Moder Weegenleeder singt,
Sleit hoch sin Hart, tru deit ehr Hänn he saten
Un he versprecht, ehr nie nich to verlaten. — —

Un he höll Wurt, un he hett dan noch mihr:
He gew ehr wedder Ansehn, Macht un Ihr.
Hüt wahnt se as in olle, grise Tit
In 'n prächtig Sloß, dat ewer 't Land licht wit,
Un ewerall in Nürden un in Süden
Weet jeder, wat ehr Machtwurt deit bedüden.
Un sprekt se nu in Hüf' un Raten vör,
Don von alleen sik apen Dur un Dör,
Ja, sülfst de vörnghm Dam, de ehr verdrew,
As Süster höllt s' to ehr in Tru un Leew. —

Un fragt Si mi, wer de jung' Minsch is west,
 De för de arme Fru gew hen sin Best?
 Sin Nam, de is von dütsche Ort un got,
 Un jeder kennt em, denn he heet: Klaus Groth.
 Un fragt Si wider, wer de Ollsch deit wesen:
 Kilt in sin Böker un dor ward't Si lesen,
 Dat all sin Leder wir sin Leew un Sak
 Uns' oll un prächtig, hartleew plattdütsch Sprak.
 As Dänenmacht uns' Ort verdrengen wull,
 As hochdütsch Sprak höll Plattdütsch nich för vull,
 Dunn hett Klaus Groth sin söten Leeder sungen,
 Dat Uhren uns un Harten hebbən klungen;
 Dor slög' gewaltig in uns up de Leew
 För plattdütsch Sprak, de he uns weddgew.

Un in diß' heete Leew lat't fast uns stahn,
 Hoch lat't uns hollen stets de plattdütsch Fahn.
 Uns' Moderssprak, de soll uns sin en Mur,
 Sall dütsche Volksort geben Kraft un Dur,
 Sall in uns' Harten wohren Leew un Mot
 För Kaiser un för Rik bet in den Dod!
 Plattdütsche Jungs, lat't hoch dat Glas uns heben:
 Uns' plattdütsch Sprak un uns' Klaus Groth soll leben!

De dütſche Win.

Übersetzung von Prof. Dr. Franz Müller ſin Leed:
„Der deutsche Wein“.

In Frankrik waht en goden Win,
Wer wull dat woll beſtriden?
Wi drünken em up groſſ un ſin
Gens in de Kriegestiden.
Dunn föcht wi em in 'n Siegeslop
In Kœk un Keller uns tohop,
Glatt güng' he dörch de Kehlen
Un stärkte Lif un Seelen.
Franzöſch Win is en goden Win,
Doch dörft he nich verſneden ſin.

In Dütſchland waht en b̄eter Win,
An 'n Rhin, dor blöhn uns N̄eben
In 'n leeben Herrgottſünnenschin,
Dat fe uns Freuden ḡeben.
Hell blikt un parlt de fürig' Win,
Keen Demant kann woll klorer ſin;
De Wollgeruch in 'n B̄eker
Iß al en Sorgenbr̄eker.
Franzöſch Win is en goden Win,
Doch b̄eter ſmeckt de Win an 'n Rhin.

De dütsch Win is en gollen Win.
Un gor nich tau verdarben.
He lett nich, as den Franzmann sin,
Mit Berensaft sik farben.
Sowit hett dat keen Kunst nich bröcht,
Dat s' Rhingold nahtomaken söcht.
Wer falsch Gold wagt to geben,
Den füll man gahn an 't Leben.
Französch Win is en roden Win,
Doch gollen glöht de Win an 'n Rhin.

De Franzmann günnt uns nich den Rhin,
He kann sin Gier nich tören
Un scheelt un schul't nah unsen Win,
Womit he se sik mücht börnen.
Up, Bröder, wohrt mit faste Hand
Den Rhinstrom un sin Röbenland,
Dat nie en welschen Krieger
Den Rhinwin drinkt as Sieger!
Für alle Tit, so schall dat sin,
Bliw dütsch de Win an 'n dütschen Rhin.

Inhalt.

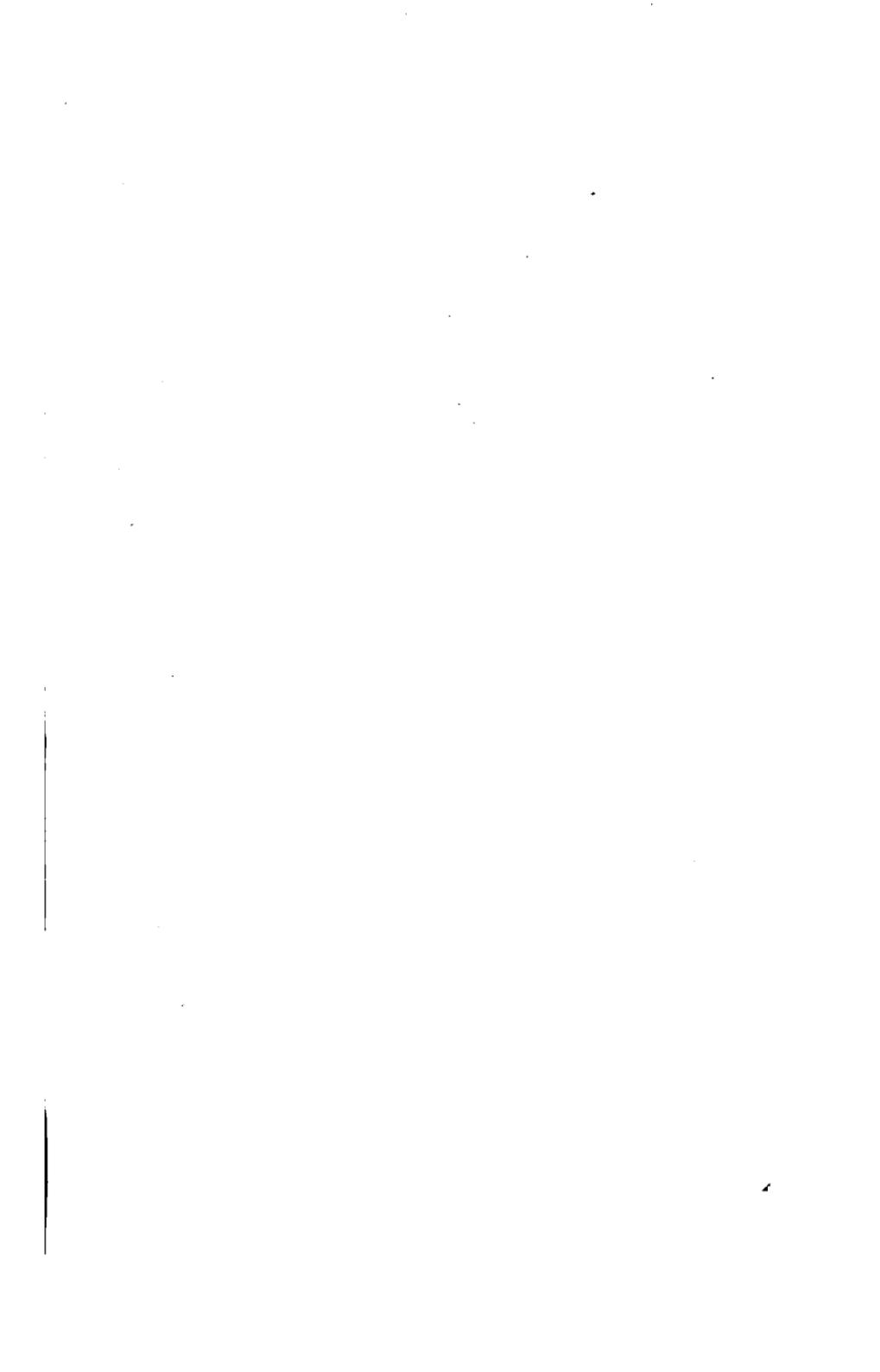
	Seite
1. Min Leewst	1
2. Frühjahr	3
3. Mailust	4
4. Wif, Win, Gesang	5
5. Wannerleed	7
6. Woans Körle Bernhard tau en Brut famm	9
7. O du fröhlich, du selig' Frühjahrst! (Hinterpommersche Mundart)	21
8. Wettst noch? (Hinterp. Mundart).	22
9. Wenn 't Frühjahr ward. (Hinterp. Mundart)	24
10. De Nachtgal sung. (Hinterp. Mundart)	26
11. De Kaiser gefangen	27
12. An'n Gordentun	34
13. Verleewt?	35
14. Du hest dat wullt	37
15. If weet en Dirn	38
16. Up de Wannerung	40
17. De irst Rundgesang	41
18. De Pird'lop	44
19. Du büsst so schmuck. (Hinterp. Mundart)	85
20. De See is so deip. (Hinterp. Mundart)	86
21. Verbreitlich. (Hinterp. Mundart)	87
22. Am Samerdag'. (Hinterp. Mundart)	88
23. Inne Nacht. (Hinterp. Mundart)	89
24. Dat regent. (Hinterp. Mundart)	90

	Seite
25. Hol hoch de Kopp. (Hinterp. Mundart)	91
26. Im Gle'nn. (Hinterp. Mundart)	92
27. Dat E'nn vom Lied'. (Hinterp. Mundart)	94
28. En gruglich Geschicht	96
29. If was Di got	148
30. God' Rat	149
31. Min Ideal	150
32. Lat man	152
33. Den ollen Junggesellen sin Wihnacht-Heiligabend . . .	153
34. Plattdeutsch Tru	174

Bismarck-Lieder.

35. Tom 1. April 1894	175
36. Tom 1. April 1895	177
37. Zum 1. April 1896	179
38. Tom 1. April 1897	181
39. An 'n 30. Juli 1898	183
40. Klaus Groth	185
41. De düttsche Win	188

S43D7

Schwarz, Albert.
... Drag'knuppen.

M122067

PT454S
14217

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

